

- २१ (रात्रिकदैवसिकपाचिकप्रतिक्रमणगर्भित)
साधुदिनचर्याविधिः
२२ (योगोत्क्षेपनिचेपूर्वको) योगनन्दिविधिः
२३ योगानुष्ठानविधिः
२४ योगतपोविधिः
२५ (योग) कालचमाश्रमणविधिः
२६ (योग) सर्वयोगिनां कल्प्याकल्प्यविधिः
२७ (गणियोगिनामुपहननविधिः) अथैषामुप-
हननमुच्यते
२८ अनन्यायविधिः

- २९ कालग्रहणविधिः
३० वसतिकालयोः प्रवेदनविधिः
३१ स्वाध्यायप्रस्थापनविधिः
३२ कालमंडलप्रतिलेखनविधिः
३३ वाचनाचार्यपदस्थापनाविधिः
३४ वाचनाचार्यविद्यायन्त्रलेखनविधिः
३५ आचार्यपदप्रतिष्ठाविधिः
३६ तपाध्यायपदप्रतिष्ठाविधिः
३७ महत्तरापदस्थापनाविधिः
४१-१
४१-२

- ४२-१
४४-२
४४-२
४५-१
४६-१
४६-१
४८-१
५०-१
५०-१

प्रस्तावना.

ॐ अहम् । अस्मिन् चतुर्गतिके संसारे सर्वे जीवा जीवितुमिच्छन्ति न तु मर्तुम्, एवं सर्वे जीवाः सुखमिच्छन्ति न तु दुःखम्, तथापि बहवो जीवा श्रियन्ते दुःखीयन्ति च चतुरशीतियोनिलक्षप्रमणतः, स्वल्पा एव च जीवन्ति सुखीयन्ति च मुक्तिपद्मप्राप्ताः । सा च मुक्तिः सर्वैरिष्यते न तु लभ्यते कष्टसाध्यत्वात् । तदुपायोऽपि ऋते सर्वज्ञान केनापि ज्ञायतेऽतिसूक्ष्मत्वात् । सर्वज्ञैस्तु स्पष्टं प्ररूप्यत एव—“ज्ञानकियाभ्या मोक्षः,” “सम्यग्दर्शनज्ञानचारित्राणि मोक्षमार्गं” इत्यादिवचोभिः । तत्र जीवाजीवादिपदार्था ज्ञायन्ते येन तज्ज्ञानं सामायिकादिशास्त्रबोध, सर्वैवसद्गुरुसद्दर्शनेषु भद्धानं दर्शनम्, कर्ममलापनयनपूर्वकमोक्षनगरप्रापकं च चारित्रमिति । तथापि प्रथमं दर्शनं, ततो ज्ञानं, ततश्च चारित्र, तदनन्तरमेव मोक्ष इत्येवं पूर्वं कारणम्, उत्तरोत्तरं च कार्यम्, एवं च मोक्षस्यानन्तरं कारणं चारित्रमेव तत्कारणाभ्यां ज्ञानदर्शनाभ्यां सहितमिति तत्त्वतः त्रयाणामेवैषा विधीन् दिदिद्वयः श्रीतिलकाचार्यपादा इमां सामाचार्यै रचितवन्तो विधिपूर्वकगृहीतस्यैव सफलत्वान् ।

अस्या च देशविरतिसहितसम्यक्त्वप्रदृष्टविधिमार्गस्य महत्तरास्थापनाविधिं यावत् सप्तत्रिंशत्प्रकारा विधयः प्रदर्शिताः, ते च क्रमेणानुक्रमणिकाया विलोकनीयाः । तत्र सम्यक्त्वप्रदृष्टावसरे मिथ्यात्वत्यागस्यावश्यकत्वान्मिथ्यात्वहेतवः त्रिविधत्रिविधेन तद्बर्जनं च शास्त्रगाथाभिर्दर्शितम् । तथा च शङ्कादिदोषरहिततत्पालनेन देवमानुषमोक्षसुखावाप्तिः प्रतिपादिता । देशविरतिसप्त-

प्रहणे तद्गङ्गा ययाशाकिव्रतमहणं च प्रदर्शितम् । उपासकप्रतिमाधिकारे एकादशप्रतिमास्वरूपं सविस्तरं गदितम् । उपधानविध्यधिकारे महानिशीथसूत्रसाम्प्रिपूर्वकं तपोमहिमा वर्णितः । भालारोपणाधिकारे मालावर्णनं तदुपबृंहणं तदनुशास्त्रिश्च कथिता । तपःकुलके तपसां प्रकारः संश्लिष्टता कल्प्याण्यकृतपांसि च दर्शितानि । प्रत्राजनविधौ प्रत्रजितस्य गुरुशिष्याकथनपूर्वं महामारतवचनेनापि प्रब्रज्याप्रभावो वर्णितः । उपस्थापनाकथायां शालिकण्णपञ्चकवर्धकरोहिणीदृष्टान्तं सविस्तृतं दत्तम् । साधुदिनचर्याविधौ साधोरुत्थानकालः, तदा चिन्तनीयं, ईर्ष्यापथिकीप्रतिक्रमण, चैत्यवन्धना, कुस्वप्नदुःस्वप्नकायोत्सर्गः, गुर्वादिवन्दनं, स्वाध्यायध्यानं, प्रतिक्रमणम्, पौरुषप्रमाणज्ञानम्, पात्रोपकरणविप्रतिलेखनं, चैत्यगृहगमनम्, चैत्यवन्दना, आहारविधिः, तदनन्तरकार्यम्, सायं प्रतिक्रमणं, शयनविधिः, इत्यादि सविस्तरं गदितम् । वाचनाचार्यस्थापनाविधौ वर्धमानविद्या, तबंत्रम्, तल्लिखनप्रकारः, अष्टारमष्टवलयम्, तद्वहिरकाराणां स्थापनविधिः, इत्यादि सर्वं सविस्तरं कथितं, तज्जपः तन्माहात्म्यं च गदितम् । एतेष्वन्येषु चाधिकारेषु तत्तद्विषयकविधिः सविस्तरः कथितः !

अस्य सामाधारीकर्तुः श्रीतिलकाचार्यस्य जन्मभूमिः, जन्मसमयः, पितरौ, कुलम्, वीक्षासमयः, अवसानसमयः, इत्यादि सम्यगनुज्ञायते परतु (पूर्णिमागच्छ्रीय पाठांतरे आगमिकागच्छ्रीय) श्रीचन्द्रप्रभसूरिशिष्यधर्मचोपशिष्यचक्रेश्वरसूरिशिष्यशिवप्रभमूरुः शिष्योऽयं श्रीतिलकाचार्यः । अनेन च सम्यक्त्वशास्त्रस्य धृतिः, प्रत्येकदुःखचरितं, चैत्यवन्दना, प्रतिक्रमणसूत्रं, आवश्यकनियुक्तिधृतिः, वरावैकालिकधृतिः, जितकल्पविधृतिः, इत्यादयः कृतयः कृता इत्येतत्प्रान्तलिखितप्रशस्तौ स्फुटं दृश्यते । जीतकल्पविधृतिश्च सं. १२७४ वर्षे कृतेत्यन्यत्र दृश्यतेऽतस्तत्सत्ताकालोऽपि ज्ञायत इति ।

एतन्न्यप्रेसकापीकरणसमये एकैव प्रतिरशुद्धप्राया विजयकमलसूरीश्वरप्रशिष्यपण्डितप्रवरश्रीमज्जैनचार्यविजयमोहनसूरीश्वरान्ते-
वासिविद्वद्वयप्रवर्तकमुनिवरश्रीप्रीतिविजयसत्काऽऽसीत् । ततो मुद्रिते ग्रन्थार्धप्राये द्वितीया प्रतिः तपगच्छाधिपति-शासनसम्राट्-
सूरिचक्रचक्रवर्ति-जगद्गुरु-श्रीविजयनेमिसूरीश्वरशिष्यश्रीविजयोदयसूरिसत्का मिलिता, साऽप्यशुद्धप्रायेति क्वाचिदेवोपयोगिनी
जाता । अस्या प्रेसकापी मया यथाज्ञयोपशमं लिखिताऽपि प्रवर्तकश्रीप्रीतिविजयेन यथाशक्ति शोधिताऽस्ति ।

ग्रन्थेऽस्मिन् दृष्टिदोषादिना या काऽप्यशुद्धिर्जाता भवेत्सा विद्वद्वयैः शोधयित्वाऽनुप्राह्योऽहमिति सविनयं प्रार्थयते—

शास्त्री जेठालाल हरिमाई

भावनगर.

। ॐ नमः पञ्चपरमेष्ठिन्यः ।
। श्रीतिलकाचार्योविरचिता ।

सामाचारी.

प्रणिधाय श्रीवीरं, वक्ष्ये सौख्येन गणभृतां ज्ञातुम् ।

सामाचारीं सम्यग्-दर्शननन्ध्यादिविधिरूपाम् ॥ १ ॥

ग्रन्थे कथनीयविधयः—सदेशविरतिसम्पत्त्वारोपनन्दिविधिः १ । केवलदेशविरतिनन्दिविधिः २ । “ तेरहकोडिसपाहं ”
इत्यादिभङ्गकैः श्रावकरुताभिग्रहाणा प्रत्यारूपानविधिः ३ । उपसरुप्रतिमानन्दिविधिः ४ । उपसरुप्रतिमाञ्जुष्ठानविधिः ५ ।
उपधाननन्दिविधिः ६ । उपधानविधिः ७ । मालारोपणनन्दिविधिः ८ । सामायिक्रमदृशविधिः ९ । पौषधग्रहणविधिः १० ।
सामायिक्रमपौषधयोः पारणविधिः ११ । पौषधिकदिनकृत्यविधिः १२ । द्वान्त्रिशद्विधतपःकुलकम् १३ । तपोयन्त्राणि १४ ।
कल्याणकानि १५ । श्रावकरुतायधितयन्त्रकम् १६ । प्रनाजनविधिः १७ । लोचप्रवेदनविधिः १८ । उपस्थापनाविधिः १९ ।
उपस्थापनाक्या २० । रात्रिकदैवसिकपाच्चिकमतिक्रमणगर्भितसाधुदिनचर्याविधिः २१ । योगोत्क्षेपनिक्षेपपूर्वको योगनन्दि-
विधिः २२ । योगाञ्जुष्ठानविधिः २३ । योगतपोविधिः २४ । योगक्षमाश्रमणविधिः २५ । योगकल्याणकृत्यविधिः २६ ।

गणियोगिनामुपदानविधिः २७ । अनभ्यायविधिः २८ । कालग्रहणविधिः २९ । वसतिकालयोः प्रवेदनविधिः ३० ।
 स्वाध्यायप्रथापनविधिः ३१ । कालमण्डलमलिलेखनविधिः ३२ । वाचनाचार्यस्थापनविधिः ३३ । वाचनाचार्यविद्या-
 यन्त्रलेखनविधिः ३४ । आचार्यप्रतिष्ठाविधिः ३५ । उपाध्यायप्रतिष्ठाविधिः ३६ । महचारास्थापनविधि ३७ ।

(१) तत्रायस्तावत्—इह शुभे दिवसेऽनुदूजचन्द्रले स्वगृहे स्वविभवोचितकृतचतुर्विधश्रीश्रमणसङ्घपूजाविधिः कृताङ्गमक्षा-
 लनः परिहितापरिभुक्तनीनाव्यङ्गनिवसनोत्तरीयः ससङ्घः श्रावकः स्वगुरुभिः श्रावकैः सार्धं महाप्रभावनया जिनगृहे समाग-
 च्छति । ततो गुरुः संक्षिप्तैत्यवन्दनया देवं वन्दित्वा समुपविश्य “ क्षिप ॐ स्वाहे ”ति पञ्चाक्षरीमन्त्रेण कृतात्मरक्षः
 “ ॐ नमो अरिहंतायं, ॐ नमो सिद्धायं, ॐ नमो प्रायरियायं, ॐ नमो उवज्झायायं, ॐ नमो लोए सव्वसाहूण, ॐ नमो
 ओहिजिणायां, ॐ नमो परमोहिजिणायां, ॐ नमो सव्वोहिजिणायां, ॐ नमो अणतोहिजिणायां, ॐ नमो अरिहञ्चो भगवञ्चो
 महावीरस्स सिद्धञ्चो मे भगवई महई महाविज्जा वीरे वीरे जयवीरे सेणवीरे वद्धमाणवीरे जयंतिए अपराजिए ॐ ह्रीं अण्हिएए
 स्वाहा । एया वर्धमानविद्या, (सायनविधिः)—उवयारो चउत्थेण तस्सि चिय दिणे सहस्सजावेण य साहिज्जइ । एयाए विज्जाए
 सज्जत्य नित्यारगपारगो भवइ । उट्ठावणाए गण्हिओगाणुआए वा सत्तवारा जवेयव्वा नित्यारगपारगो भवइ, उत्तमट्टपडिवञ्चो
 अमिंभितियइ । तमो निव्विग्घेण नित्यइ सुरो संगामे पविसंतो अपराजिओ भवइ, जिणकण्पसंमचीए खेमवहणी, जिनकल्या-
 रमेऽनया विद्यया वासनिन्नेपे कृते जिनकल्यसमाप्तिनिमित्त क्षेमकरी भवति । इत्यनया वर्धमानविद्यया सप्त वारानभिमन्त्र्यैतन्मध्ये

श्रौंकारं ईकारान्तनिर्गतेखावलयायान्तकृतक्रौंकारयुक्तं विन्यस्य—“ दहण १ पलावण २ पडिजीवणं ३ च भूसुद्धि ४ संख ५
 फलसे ६ य १ जोगिणि ७ चक्रं ८ वज्रं ९ परमिद्धी १० गरुड ११ धरयो १२ य ११ ॥ जिणसुद्ध १ कलस २ परमेड्डि ३
 भंग ४ अंजलि ५ तहासणा ६ चक्का ७ । सुरही ८ पवयण ९ गरुड १० सोहगा ११ कयंजली १२ चेव ११ ॥ ” एता
 युद्रा निर्विन्नाध्यसाधनाय प्रदर्श्य पटप्रान्तस्यगितरुरः सौभाग्ययुद्रया श्रौंकारं एकविंशतिवारान् ध्यात्वा तान् पिण्डीकृत्य मुञ्चति ।
 सम्यक्त्वप्राप्ती भगवतस्तीर्थकृतः समवसरणस्य च यथाशक्ति पूजां विधाय तत्पुरः स्थापितसफलाक्षतस्थालः पूर्वाभिमुखः
 सुश्रावकेण सयद्वांशुंरुसधवाङ्गनया वा निर्मलाखण्डतण्डुलैर्भृताञ्जलिः उपरि न्यस्तनालिकेरीफलः पञ्चपरमेष्ठिनमस्कारपदद्वयं
 एकैरुजिनप्रतिमात्रे समुच्चरन् प्रणम्य श्राविरुजनैर्धवलमगलेषु गीयमानेषु च विचित्रवादित्रेषु समवसरणं त्रिः
 प्रदक्षिणीकृत्य पुरःस्यजिनप्रतिमाग्रमुक्ताञ्जलिसत्काक्षतनालिकेरीफलो भणितसनमस्कारशक्रस्तवः क्षमाश्रमणत्रयप्रणताचार्योपा-
 ध्यायसर्वसाधुः समुच्चरिताङ्गाइजेसुदण्डको गुरोः पुरो भूत्वा क्षमाश्रमणदानपूर्वं भणति—इच्छाकारेण तुब्भे अग्रहं श्रुतसामायिके १
 सम्यक्त्वसामायिके २ देशविरतिसामायिके ३ आरोवेह । अथ गुरुर्वदति—आरोवेमो खमासमणायं गोयमाईणं महासुणीणं हत्थेणं ।
 गृही (वदति)—इच्छं, क्षमा० इच्छाकारेण तुब्भे अग्रहं सम्यक्त्वसामायिकश्रुतसामायिकदेशविरतिसामायिकश्रुतसामायिकश्रुत-
 कारड । गुरुः—करेमो । गृही-इच्छं क्षमा० इच्छाकारेण तुब्भे अग्रहं सम्यक्त्वसामायिकश्रुतसामायिकदेशविरतिसामायिकश्रुत-
 वणत्थं नंदिरणत्थं वासे निक्खिवेह । ततो गुरुः—निक्खिवापो खमासमणायं गोयमाईणं महासुणीणं हत्थेणं इत्युक्त्वा तस्य
 भून्यस्तजानोः स्वमुखान्प्रान्तान्तरिताङ्गलिकोशाकारकराञ्जलिपुटस्य हृदयमध्ये नमस्कारांस्त्वं चिन्तयेरित्युक्त्वा “ ॐ

नमो अरिहंतायं हृदये, ॐ नमो सिद्धायं मुखे, ॐ नमो आयरियाणं शिरसि, ॐ नमो उवञ्जायाणं कवचं, ॐ नमो लोए
 सत्वसाहूयं ग्रहं ” इति मन्त्रेण यथोक्तस्थाने करन्यासेन आत्मरक्षां कृत्वा पूर्वोक्तवर्धमानविद्यां त्रिवारमुच्चरन् शिरसि पूर्वाभि-
 मन्त्रितवासान्निक्षिपति । ततः स तत् शिरसि द्वीकारं त्रियलयितं क्रौंकारान्तं विन्यस्य तदुपरि गुरुः स्वहस्तं कृत्वा द्वीकारमेकवि-
 द्यतिारान् ध्यायति । ततो गुरुस्तत्र वासान्निक्षिपन् नित्यारगपारगो हुञ्जा नित्यारगो नियपइन्नाए पारगो संसारसमुद्दस्स
 नाणदंसणचरित्तलखणेहि गुरुणोहि बुद्धिञ्जा इति त्रिवारं भणति । गृही इच्छामो अणुसट्ठि इति वक्ति । पुनः गृही क्षमा०
 इच्छाकारेण तुब्भे अग्रह सम्यस्तवसामायिरुश्रुतसामायिकं आरोचउ । गुरुः-आरोवामो । गृही-इच्छं क्षमा०
 इच्छाकारेण तुब्भे अग्रह सम्य० श्रुत० देशविरतिसामायिकारोपणत्थं नंदि करउ । गुरुः-रुरेमो । गृही-इच्छं क्षमा० इच्छाकारेण
 तुब्भे अग्रह सम्य० श्रुत० देशविरतिसामायिकारोपणत्थं नंदि करणत्थं चेईयाइं वंदावेह । ततः समुत्थाय गुरुः समवसरणात्त्रे स्थित्वा
 गृहिणं वापयाक्षं निवेश्य ईयापयिक्कीं प्रतिक्रमय्य प्रार्थितं चैत्यवन्दनादेशं दत्त्वा संसंघस्तेन सह चैत्यवन्दनां करोति, तद्यथा—

समवसरणमध्ये रत्नसिंहासनस्थान्, जगति विजयमानान् चामरैर्वीज्यमानान् ।
 मनुजदनुजदैवैः संततं सेव्यमानान्, शिवपथकथकांस्तानर्हतः संस्तुवेऽहम् ॥ १ ॥

शिवयुवतिकिरीटान् शुष्कदुःकर्मकन्दान्, विमलतमसमुद्यत्केवलज्ञानदीपान् ।

अनणुमनुजदेहाकारतेजःस्वरूपान्, अधिगतपरमार्थान्नामि सिद्धान् कृतार्थान् ॥ २ ॥

अतुलितसत्त्वान् ज्ञातसिद्धान्ततत्त्वान्, चतुरतरगिरस्तान् पञ्चधाचारशस्तान् ।
 प्रथितगुणसमाजान्प्रित्यमाचार्यराजान्, प्रणमत शुगमुख्यान् सत्क्रियावद्धसख्यान् ॥ ३ ॥
 प्रणयिषु पठनायाभ्युद्यतेषु प्रकामं, वितरत इह सौत्रीं वाचनामागमस्य ।
 अगणितनिजकष्टान् कामिताभीष्टसिद्धीन्, सरससुगमवाचो वाचकान् संस्तवीमि ॥ ४ ॥
 दशविधयतिधर्माधारभूतानभूतान्, श्रमणशतसहस्रानश्रमान् स्वक्रियायाम् ।
 सविनयमतिभवत्याऽभ्युल्लसच्चित्तरङ्गः, सततमपि नमामि चामदेहांस्तपोभिः ॥ ५ ॥
 चतुर्गात्रं चतुर्वक्त्रं चतुर्धा धर्मदेशकम् । चतुर्गतिविनिर्मुक्तं नमामि जिनपुङ्गवम् ॥ ६ ॥

इत्यादिनमस्कारान् शक्रस्त्वं च भणित्वा अरिहंतचेइयाणं० लोगस्त उज्जोगरे० पुक्खरवरदीवड्डे० सिद्धाणं बुद्धाणं
 कायोत्सर्गान् कृत्वा । ततः शान्तिनाथआराहणत्वं करेमि काउस्सगं वंदणवचियाए० अय सुयदेवयाए, सासणदेवयाए, सर्व्वेसि
 येयावच्चगराणं अणुजाणावणत्थं करेमिं काउस्सगं अन्नत्थ ऊससीएणं० कायोत्सर्गांश्च दत्त्वा तत्र शान्तिनाथाराधनार्थं कायोत्सर्गे
 सागरवरगंभीरान्तं चतुर्विंशतिस्त्वं शेषकायोरत्सर्गसप्तके चाष्टोच्छ्वासं पञ्चपरमेष्ठिनमस्कारं विचिन्त्य नमोऽर्हत्सिद्धाचार्योपाध्याय-
 सर्व्वसाधुभ्यः इति भणनरहितं चतुर्विंशतिस्त्वंश्रुतस्त्वत्तत्त्वज्ञायोत्सर्गान्ते स्तुतिद्वयं तद्वभणनपूर्वकं चापरकायोत्सर्गान्ते स्तुतिपट्के

गुरुः स्वयमेव भणति, ताश्चेमाः स्तुतयः—

सत्केवलदंष्ट्रं, धर्मीक्षितिधारम् । श्रीवीरवराहं, प्रातर्नुत वन्द्यम् ॥ १ ॥

भवकान्तारनिस्तार-सार्थवाहास्तु देहिनाम् । जिनादित्या जयन्त्युच्चैः, प्रभातीकृतदिग्मुखाः ॥ २ ॥

तोयायते मौर्ख्यमलापनीतौ, पद्मायते श्रीगणभृत्सरस्सु ।

राहूयते यत्कुमतेन्दुबिम्बे, तज्जैनवाक्यं जयति प्रभाते ॥ ३ ॥

किमियममलपद्मं प्रोद्धहन्ती करेण, प्रकटविकचपद्मे संश्रिता श्रीः सिताङ्गी ।

न हि न हि जिनवीरचीरनीरेश्वरस्य, श्रुतसितमणिमाला भाति भाते श्रुताङ्गी ॥ ४ ॥

यदि वाऽपराह्णो नन्दिः क्रियते तदा एतासां स्तुतीनां स्थाने इमाः स्तुतयो भणनीयाः, तद्यथा—

नमोऽस्तु वर्धमानाय, स्पर्धमानाय कर्मणा । तज्जयावासमोचाय, परोचाय कुतीर्थिनाम् ॥ १ ॥

येषां विकचारविन्दराज्या, ज्यायःक्रमकमलावलिं दधत्या ।

सदृशैरिति संगतं प्रशस्यं, कथितं सन्तु शिवाय ते जिनेन्द्राः ॥ २ ॥

कपायतापार्दितजन्तुनिर्वृतिं, करोति यो जैनमुखाम्बुदोद्गतः ।

स शुक्रमासोद्भववृष्टिसन्निभो, दधातु वृष्टिं मयि विस्तरो गिराम् ॥ ३ ॥

श्वसितसुरभिगन्धालग्नभृंगीकुरंगं, मुखशशिनमजलं विभ्रती या विभर्ति ।
विकचकमलमुच्चैः सस्त्वचिन्त्यप्रभावा, सकलसुखविधात्री प्राणिभाजां श्रुताङ्गी ॥ ४ ॥

शान्तिनाथादिस्तुतिचतुष्टयं च पूराह्यापराह्णयोरप्येकमेव—

शान्तिनाथः सवः पातु, यस्य सम्यक् सभाजनम् । कृतं करोति निःशेषं, त्रैलोक्यं शान्तिभाजनम् ॥ १ ॥

यत्प्रभावादवाप्यन्ते, पदार्थाः कल्पनां विना । सा देवी संविदे नस्ता—दस्तकल्पलतोपमा ॥ २ ॥

या पाति शासनं जैनं, सद्यः प्रसूहनाशिनी । साभिप्रेतसमृद्ध्यर्थं, भूयाच्छासनदेवता ॥ ३ ॥

ये ते जिनवचनरता, वैयावृत्योद्यताश्च ये नित्यम् । ते सर्वे शान्तिकरा, भवन्तु सर्वानुयक्षाद्याः ॥ ४ ॥

तत् ऊर्ध्वस्य एव पञ्चमङ्गलनमस्कारं भणित्वा भूयस्तजानुः शक्रस्तवं भणति । ततो जावंति चेइयाई० । ततः क्षमा०
जावंति के वि साहू० । ततः स्तोत्रं भणति । ततः कश्चिद्भणति—नमोऽहं तसिद्वाचार्योपाध्यायसर्वसाधुभ्यः ।

अरिहाण नामापुव्वं, अरहंताणं रहस्सरहियाणं । पयओ परमेट्ठीणं, अरिहंताणं धुयरयाणं ॥ १ ॥
 निद्धइअट्टकम्मि-धणाण वरनाणदंसणधराणं । मुत्ताण नमो सिद्धाण, परमपरमिट्ठिभूयाणं ॥ २ ॥
 आथारधराण नमो, पंचविहायारसुट्ठियाणं च । नाणाणायरियाणं, आयारुवएसयाण सया ॥ ३ ॥
 वारसविहं सपुव्वं, दिताण सुयं नमो सुअहराणं । सययमुवज्झायाणं, सज्झायझाणजुत्ताणं ॥ ४ ॥
 सव्वेसिं साहूणं, नमो तियुत्ताण सव्वलोए वि । तवनियमनाणदंसण-जुत्ताणं बंभयारीणं ॥ ५ ॥
 एसो परमेट्ठीणं, पंचणह वि भावओ नमोकारो । सव्वस्स कीरमाणो, पावस्स पणासणो होइ ॥ ६ ॥
 भुवणे वि मंगलाणं, मणुयासुरविबुहखयरमहियाणं । सव्वेसिमिमो पढमो, होइ महामंगलं पढमं ॥ ७ ॥
 चत्तारि मंगलं मे, हुंति अरिहंता तहेव सिद्धा य । साहू य सव्वकालं, धम्मो य तिलोयभंगल्लो ॥ ८ ॥
 चत्तारि चैव ससुरा-सुरस्स लोयस्य उत्तमा हुंति । अरिहंतसिद्धसाहू, धम्मो जिण्णदेसिओ सारो ॥ ९ ॥
 चत्तारि उ अरिहंते, सिद्धे साहू तहेव धम्मो य । संसारघोररक्खस-भएण सरणं पवज्जामि ॥ १० ॥
 ॐ अरिहओ नमो भगवओ महावज्जमाणसामिस्स । पणयसुरासुरसेहर-वियलियकुसमव्वियकमस्स

जस्स वरधम्मचकं, दिणायरविं व भासुरच्छायं । तेएण पज्जलंनं, वच्चइ पुरओ जिणंदस्स ॥ १२ ॥
 आगासं पायालं, सयलं महिमंडलं पयासंतं । मिच्छच्चमोहतिमिरं, हरेइ तिण्हं पि लोयाणं ॥ १३ ॥
 सयलंमि वि जियलोए, चित्तियमित्तो वि करेइ सत्ताणं । रक्खं रक्खसडायिणि-पित्तायगहजक्खभूयाणं
 लहइ विवाए वाए, ववहारे भावओ सरंतो य । जूए रणे य रायं-गणे वि जयं विसुद्धप्पा ॥ १५ ॥
 पच्चूसपओसेसुं, सययं भव्वो जणो सिवं जाणे । एवं द्वाएमाणो, मुखलं पइ वाहणो होइ ॥ १६ ॥
 वेयालरुद्दाणव-नरिंदकोहिडिरेवईणं च । सव्वेसिं सत्ताणं, पुरिसो अवराजिओ होइ ॥ १७ ॥
 विज्जु ँव पज्जलंती, सव्वेसु वि अक्खरेसु मत्ताओ । पंचनमुक्कारपए, इक्किंके उवरिमा जाव ॥ १८ ॥
 ससिसयलविमलनिम्मल-आयारसहियं च विन्नियं विंदु । जोयणसयप्पमाणं, जालासयसहस्सदिप्पंतं
 सोलससुयक्खरेसुं, इक्केकं अक्खरं जगुज्जोयं । भवसयसहस्समहणा, जं मिच्छिउ पंचनवकारो ॥ २० ॥
 जो गुणई इक्कमणो, भविओ भावेण पंचनवकारं । सो वच्चइ सिवलोए, उज्जोयंतो दत्त दिसाए ॥ २१ ॥
 त्वनियमसंजमरहो, पंचनमुक्कारसारहिनियत्तो । नाणतुरंगमजुत्तो, नेइ पुरं परमनिव्वाणं ॥ २२ ॥

सुद्धप्या सुद्धमणा, पंचनमोकारसारहिनियुक्ता । ते तस्मि राहलग्गा, सिग्धं वञ्चति सुरलोए ॥ २३ ॥
 थंभेइ जलं जलणं, चितियमित्तो य पंचनमोकारो । अरिमारिचोरराउल-धोरुवसगं विणासेइ ॥ २४ ॥
 अट्टेव य अट्टसयं, अट्टसहस्सं च अट्टकोडीओ । रक्खंतु मे सरीरं, देवासुरपणमिया सिद्धा ॥ २५ ॥
 नम अरिहंताणं ति ति-लोयपुजो य संथुओ भयवं । अमरनरायमहिओ, अणाइनिहणो सिवं दिसडा ॥ २६ ॥
 सव्वे पओसमच्छर-आहियहियया पणासमुवयंति । पगुणीकयधणुसइं, सोउं पि महाधणुउ सहसा ॥ २७ ॥
 एय तिहुयणपणायाण, सोलसपत्तं जलंतदित्तसरं । अट्टारमट्टवलयं, पंचनमोकारचक्कमिणं ॥ २८ ॥
 सयलुज्जोइयभुवणं, विद्ववियासेससत्तुसंधायं । नासियमिच्छत्तमं, वियलियमोहं हयतमोहं ॥ २९ ॥
 एयस्स य मज्झत्थो, सम्मदिट्ठी वि सुद्धचारित्तो । नाणी पवयणभत्तो, गुरुजणसुस्सूस्सणपरमो ॥ ३० ॥
 जो पंचनमोकारं, परमं पुरिसो पराए भत्तीए । परियट्ठेई अणुदिण, पयओ सुद्धप्पओ अप्पा ॥ ३१ ॥
 अट्टेव य अट्टसयं, अट्टसहस्सं च अट्टलक्खाओ । अट्टेव य कोडीओ, सो तइयभवे लहइ सिद्धिं ॥ ३२ ॥
 एसो परमो मंतो, परमरहस्सं परंपरायत्तं । नाणं परमं नेयं, सुद्धं ज्ञाणं परं झेयं ॥ ३३ ॥

हियंकनयमभेयं, पाइसमत्थं पराभवणरक्खा । जोइयसुन्नं विंदुं, ताओ तारालवो मत्ता ॥ ३४ ॥
 सोलस परमस्करवीय-विंदुगब्भो जयुत्तमोज्जोयं । सो वारसंगवायर-महत्यपुव्वत्थपरमत्थो ॥ ३५ ॥
 नासेइ चोरसावय-विसहरजलणवंधणकयाइ । चित्तिजंतो रक्खस-रणरायभयाणि भावेण ॥ ३६ ॥

श्रयवा—

अर्हन्तः प्रथयन्तु मङ्गलममी शृङ्गारयन्तः सदा, पादाम्भोजरजःकण्ठैः चित्तिवधूं काश्मीरलेशैरिव ।
 तत्तार्यैकविदां सुवर्णरचनामाकर्ण्य येषां मुखात्, तत्तद्भावनया रसेन लभते कल्याणकोटिं जनः ॥ १ ॥
 सिद्धाः सिद्धमनोरथाय ददतां मे मङ्गलं तेऽधुना, शुद्धध्यानविधासुधारसभरैर्निर्धौतसर्वाहसः ।
 ज्योतिःश्रीपरिभकेलिरसिका ये सिद्धिसौधान्तरं, प्राप्ताः स्वैरविलासमांसलमुदं खेलन्ति लीलालसांगः ।
 आचार्याश्चिरमत्र मङ्गलशतं विस्तारयन्तु क्षणे, विस्फूर्जत्कलिकालकल्मषमपीकालुष्यसर्वकथाः ।
 यद्व्याख्यानसुधारसं सरभसं भव्यैः पिबद्भिर्भृशं, मानुष्येऽप्यनुभूयते स्म विबुधीभावः स कोऽप्यद्भुतः
 तेऽस्मी मङ्गलमालिकामिह महे माहात्म्यलीलागृहाः, सद्यः संगमयन्तु सांप्रतमुपाध्याया दिशन्तो दिशम् ।

उद्गच्छच्छ्रुतवाचनालहरयो येषां मुखाम्भःपते-रक्लेशं परिपूरयन्ति सहसा शिष्यैधिपाथोधरान् ॥४॥
भूयासुर्भुवि भावमङ्गलभृतः सर्वेऽपि ते साधवः, श्रद्धाबन्धुबुद्धयः शिववधूसंबन्धवद्धस्पृहाः ।
यैः पाथोधिर्वातिदुस्तरतरं(रः) सज्ज्ञाननिर्यामकै-र्धरेर्निर्वाणसंयमप्रवहणारूढैर्भवस्तीर्यते ॥ ५ ॥

इत्यादि । अन्यद्वा यद्यस्य परमेष्ठिनः स्तोत्रमायाति स तत्परमेष्ठिस्तोत्रं भणति । तत आचार्योपाध्यायसर्वसाधुक्षमाश्रमणानि दापयित्वा अद्वाइलेसुदंडकं भाणयित्वा च गुरुभिरासने उपविश्य मुखवस्त्रिकाप्रतिलेखनापूर्वं द्वादशावर्तवन्दनं दापयते । दत्तवन्दनथासौ इच्छाकारेण तुष्मे अम्ह सम्यक्त्व० श्रुत०देशवि०सामायिक आरोवड । गुरुः-आरोवामो । गृही-इच्छं, क्षमा० इच्छाकारेण तुष्मे अम्ह सम्यक्त्व० श्रुत०देश०सामायिकरुआरोपणत्थं नंदि करड । गुरुः-करेमो । गृही-इच्छं, क्षमा० सम्य० श्रुत०देश०सामायिकरुआरोपणत्थं नंदिकरणत्थं काउस्सगं करावड । गुरुः-कुस्तेत्युक्त्वा तं क्षमाश्रमणं दापयित्वा सम्य०श्रुत०देश०आरोपणत्थं नंदिकरावणत्थं करेमि काउस्सगं, अन्नत्य ऊससीएणं० इत्यादि कायोत्सर्गं कारयति । स्वयं च गुरुः नंदि-करणत्थं करेमि काउस्सगं इत्युक्त्वा कायोत्सर्गं करोति । तत्र चतुर्विंशतिस्त्वं सागरवर्गंभीरान्तं चिन्तयति, पारयित्वा च तं पूर्णं भणति । ततो गृही क्षमा० दत्त्वा भणति-इच्छाकारेण भगवन् सम्यक्त्वदण्डकं उचरावड । ततः त्रिर्नमस्कारोच्चारणपूर्वं सम्यक्त्वदण्डकं भणयते । स चापम्-अहंभं भंते तुम्हाणं समीये मिच्छत्ताओ पडिकमामि सम्मतं उवसंपज्जामि, तं जहा-दब्बओ खित्तओ काउओ भावओ । दब्बओ णं मिच्छत्तकारणाइं पच्चक्कामि, सम्पत्तकारणाइं उवसंपज्जामि, नो से कप्पइ अज्जप्पभिइं

अन्नउत्थिए वा अन्नउत्थियदेवयाणि वा अन्नउत्थियपरिगगहियाणि अरिहंतचेइयाणि वा वंदितिए वा नमंसितिए वा, पुष्टिवं
 अणालिचिए वा संलविचिए वा, तेषि असणं वा पाणं वा खाइमं वा साइमं वा दाउ वा अणुप्पयाउं वा ।
 खित्तओ णं सब्वलोए । कालओ णं जावज्जीवाए । भावओ णं जाव गहेणं न गहिज्जाभि, छलेणं न छलिज्जाभि, संनिवाएणं
 नाभिमुज्जाभि, जाव अणेण वा केणइ परिणामवसेण एस परिणामो मे न परिवडइ, ताव मम एयं सम्महंसणं, भिच्छत्तं
 दब्बभावमेयामिअं पच्चक्खायं तिविहं तिविहेणं मणेणं वायाए काएणं न करेमि न कारवेमि करंतं पि अन्नं न समणु-
 जाणामि, अईयं निदामि पडुप्पन्नं संरोमि अणाययं पच्चक्खाभि, सं जहा-अरिहंतसखियं सिद्धसखियं साहुसखियं देव-
 सखियं अणुप्पसखियं अन्नत्थ रायाभियोगेणं गणाभियोगेणं देवयाभियोगेणं गुरुनिगहेणं वित्तिंकंतारेणं
 वोसिरामि । मिथ्यात्वहेतवधामी—

चित्तट्टमि महनवमी, किच्चियसंकंतिसूरससिगहणं । पेच्चभरणपिंडपाडण-गवाइदाणं च सद्धाइं ॥१॥
 सत्तमिंपवमिणुणिया-तइया दो अट्टमी तिहिविसेसा । सिवरत्तिउत्तराण-एगारसिगउरिभत्ताइ ॥२॥
 तरुरोवणकत्ताहल-अक्खयतईया य संडवीवाहो । रविवारसोमवारे, जलंजली बारसिपयाणं ॥३॥
 गिब्भुत्तारणपरत्तिय-गमणलणकरणहोमकरणाई । तह खित्तयुत्तयाई-देवयापूयणं चव ॥ ४ ॥

छम्मासियमासियवरि-सियाइ नवमियंतिजियं चैव । मिच्छत्तजत्तभोयण-लोइयगुरुपायपडणं च ॥ ५ ॥
 महलवस्विमिमाइभरणं, कज्जलियामाहमालनवसत्ती । तरुनमणभोजदाणं, परवित्ताई बलेविया ॥ ६ ॥
 दिसिवालबली उंवर-अंवलिसत्थेरिचुल्लिपूयणया । दीवालियाइ दीवइ-दाणं मयगाण आगउरं ॥ ७ ॥
 सम्मदिट्टिजवखाइं, पूइणं जिणमए असइहणं । इच्चाइ मिच्छहेऊ, तिविहं तिविहेण वज्जिजा ॥ ८ ॥

इति व्याख्याय संघस्य वासाः समर्प्यन्ते । अथ प्रदक्षिणाहेतोः क्षमा० दत्त्वा गृही भणति-इच्छाकारेण तुम्हे अम्ह सम्य०श्रुत०देशसामायिक आरोपउ । गुरुः—आरोपामो । गृही-इच्छं, क्षमा० संदिसह किं भयामो ? । गुरुः—वंदिच्चा पवेयह । गृही-इच्छं, क्षमा० इच्छाकारेण तुम्हे अम्ह सम्य०श्रुत०देश०सामायिक आरोपिउ । गुरुः—आरोपिउं २ स्वमासमणायं गोयमाईणं महाश्रुणीणं हत्येणं नित्यारगपारगो हुज्जा, नित्यारगो नियपयत्ताए पारगो संसारसमुद्दस्स नाण-दंसयचरित्तलवस्वणेहिं गुरुगुणेहिं बुद्धिज्जा, इति वारत्रयं भणन् तच्छिरसि वासाभिक्षिपति । गृही-इच्छं, क्षमा० तुम्हाणं पवेइयं संदिसह साहूणं पवेइयं उ । गुरुः—पवेयह । पुनर्गृही-इच्छं, क्षमाश्रमणं दत्त्वा पञ्चपरमेष्ठिनमस्कारप-दइयसुधरान् प्रतिप्रतिमं प्रणमंश्च स निषद्य गुरोः समवसरणस्य (च) प्रदक्षिणाभेकां ददाति । अनया रीत्या क्षमाश्रमणालापकोच्चारणीत्या द्वितीयां तृतीयां च प्रदक्षिणां इदतः सर्वोऽपि संघस्तस्य शिरसि वासाभिक्षिपति । ततो

गुरुपविशति । ततो गृही क्षमा० दत्त्वा भयाति-तुम्हायं पवेइयं साहृणं पवेइयं सदिसह काउस्सगं करुं ? । गुरुः-कुरुतेति वक्ति । ततो गृही क्षमा० दत्त्वा भयाति-सम्य० भुत० देश० सामायिकारोपणत्वं करोमि काउस्सगं अकत्थ ऊससिएणं इति कायोत्सर्गं करोति । तत्र च सागरवरगंभीरान्तं चतुर्विंशतिस्तनं चिन्तयति । पारिते च तं संपूर्णं भणति । ततः क्षमा-श्रमणं दत्त्वा पसाउ करी अनुशास्ति दियउ, सा चयेम्—

सिच्चत्तमहामोहं-धयारमूढाण इत्थ जीवाणं । पुत्तेहिं कह वि जायइ, दुलहो सम्मत्तपरिणामो ॥१॥
जिणगुरुसुभत्ते रञ्जो, हियमियपियणजंपिरो धरीो । संकाइदोसरहिञ्जो, अरिहो सम्मत्तरयणस्स ॥२॥
सम्मत्तम्मि य लद्धे, ठइयाइ निरयतिरियदाराइ । दिव्वाइ माणुसाणि य, सुक्खसुहाइं साहीणाइं ॥ ३ ॥

अत एव-सम्मत्तदायगाणं, दुष्पण्डियारं भवेसु बहुपसु । सव्वगुणमेलियाहि वि, उवयारसहस्सकोडीहिं ॥४॥
एवं गुरुभिरारुह्याते गृही क्षमाश्रमणं दत्त्वा ब्रूते-भगवन् ! एवमेतत्, अशक्य एव तत्रभवतां सम्यक्त्वप्रदानां प्रत्युपकारः । परं ममैते दशविधाः प्राणा इदं (मं) गृहसारं इयं च पुत्रपौत्रादिका संततिः प्रव्राजयितुं युष्माकमामाव्यं युष्माक-

मायचं, अतो निःशङ्कैः स्वार्थे नियोज्यमिति । अथ गुरुः इच्छंति भणित्वाऽऽह—
तदिदं दत्तमस्माभि-स्तव सम्यक्त्वमुज्ज्वलम् । पाल्यं प्रयत्नतो नित्य-मत्यन्ताभीष्टपुत्रवत् ॥१॥

छम्मासियमासियवरि-सियाइ नवमियंतिजियं चैव । मिच्छत्तजत्तभोयण-लोइयगुरुपायपडणं च ॥५॥
 महलवखिमिमाइभरणं, कज्जलियामाहमालनवसत्ती । तरुनमणभोजदाणं, परवित्ताई बलेविया ॥६॥
 दिसिवालवली उंवर-अंबिलिसरथेरिचुस्सिपूयणया । दीवालियाइ दीवइ-दाणं मयगाण आगउरं ॥७॥
 सम्महिट्टिजवखाइं, पूइणं जियमए असइहणं । इच्चाइ मिच्छहेऊ, तिविहं तिविहेण वज्जिजा ॥८॥

इति व्याख्याय संघस्य वासाः समर्प्यन्ते । अथ प्रदक्षिणाहेतोः क्षमा० दत्त्वा गृही भयति-इच्छाकारेण तुम्हे अम्ह
 सम्य० श्रुत० देशसामायिक आरोपउ । गुरुः—आरोपामो । गृही-इच्छं, क्षमा० संदिसह किं भयामो ? । गुरुः--वंदिता
 पवेयइ । गृही-इच्छं, क्षमा० इच्छाकारेण तुम्हे अम्ह सम्य० श्रुत० देश० सामायिक आरोपिउ । गुरुः--आरोपिउं र
 खमासमखायं गोयमाईयं महासुणीयं हत्येणं नित्यारगपारगो हुजा, नित्यारगो नियपयत्ताए पारगो संसारसमुद्दस्स नाण-
 दंसवचरिणलवखयोहिं गुरुगुणेहिं बुद्धिजा, इति वारप्रयं भयन् तच्छिरसि वासान्निचिपति । गृही-इच्छं, क्षमा० तुम्हाणं
 पवेयं संदिसह साहणं पवेयं उ । गुरुः--पवेयइ । पुनर्गृही-इच्छं, क्षमाश्रमणं दत्त्वा पञ्चपरमेष्ठिनमस्कारप-
 दइयएवणन् प्रतिप्रतिमं प्रबमंश्च स निपथ गुरोः समवसरणस्य (च) प्रदक्षिणामेकां ददाति । अनया रीत्या
 क्षमाश्रमणालापकोच्चारणीत्या त्रितीयां तृतीयां च प्रदक्षिणां इदतः सर्वोऽपि संवस्तस्य शिरसि वासान्निचिपति । ततो

गुरुपुत्रिण्यति । ततो गृहीत्वा दत्त्वा भवति-दुम्हात् पवेइयं साहृत्वं पवेइयं संदिसह काउस्सगा कठं ? । गुरुः-कुरुतेति वक्ति । ततो गृहीत्वा दत्त्वा भवति-सम्यग्भुतदेशां सामाधिकारोपणत्वं करोमि काउस्सगं अकृत्य कतसिण्यं । ततः समा-इति कायोत्तर्गं करोति । तत्र च सागरवरगंभीरान्तं चतुर्विंशतिस्त्वं चिन्तयति । पारिते च तं संपूर्णं भवति । ततः समा-

इति कायोत्तर्गं करी अनुशास्ति दियउ, सा चयेअ-सम्मत्तपरिणामो ॥१॥
 भमत्तं दत्त्वा पसाउ करी अनुशास्ति दियउ, सा चयेअ-सम्मत्तपरिणामो ॥१॥
 मिच्छत्तमहामोहं-धयारमूढाण इरय जीवाणं । पुत्तेहिं कह वि जायइ, दुलहो सम्मत्तपरिणामो ॥२॥
 जिण्णुसुभत्ते रओ, हियमियपियण्णजंपिरो धरिो । संकाइदोस्सराहिओ, अरिहो सम्मत्तरयणस्स ॥३॥
 सम्मत्तस्मि य लद्धे, ठइयाइ निरयतिरियदाराइ । दिव्वाइ माणुसाणि य, सुक्खसुहाइं साहीणाइं ॥४॥
 अय एव-सम्मत्तदायगाणं, दुप्पडियारं भवेसु बहुएसु । सव्वणुण्णमेलियाहि वि, उवयारसहस्सकोडीहिं ॥५॥

एवं गुरुभिराख्याते गृहीत्वा दत्त्वा भवे-भगवन् ! एवमेतत्, अशक्य एव तत्रभवतां सम्यक्त्वप्रदानां प्रत्युप-कारः । परं ममैते दशविधाः प्राणा इदं (मं) गृह्णतारं इयं च पुत्रपौत्रादिका संततिः प्रव्राजयितुं युष्माकमाभाष्यं युष्माक-तदिवं दत्तमस्माभि-स्तव सम्यक्त्वमुज्ज्वलम् । पाल्यं प्रयत्नतो नित्य-मस्यन्ताभीष्टपुत्रवत् ॥१॥

यथा श्रीश्रेणिकेनेवा-वधार्यं सुलसथेव वा । रोहिण्या शालिवद्रवृद्धिं, नेयं संप्रतिनेव वा ॥ २ ॥

। इति संदेशविरतिसम्यत्त्वारोपविधिनन्दिः प्रथमोऽधिकारः समाप्तः ।

(२) अघुना केवलदेशविरतिनन्दिविधिः प्रारभ्यते-यस्तु विरतिं सर्वथाऽपि न प्रतिपद्यते, केवलं सम्यत्त्वमेवाङ्गी-
करोति, सम्यत्त्वसामायिकश्रुतसामायिक आरोपउ इत्यालापकेपूचरति, यः पुनः सम्यत्त्वं प्रतिपद्यन्तःकोटाकोटीकृतकर्म-
सप्तस्थितीनां पश्योपमपृथक्त्वं क्षपति सति संजातदेशविरतिपरिणामस्तां प्रतिपद्यते, तस्य देशविरतिनन्दिः क्रियते । सा
च सर्वोऽपि प्राग्वत् । नवरं आलापकेषु देशविरति आरोपउ इत्याधेवोच्चार्यते, सम्यत्त्वदण्डकस्थाने चायं देशविरतिदण्ड-
को मण्यते-अहम्भं मते ! तुम्हाणं समीचे अविरईओ पडिक्कमामि देसविरई उवसंपज्जामि, तं जहा-दुव्वओ खेसओ कालओ
भावओ । दुव्वओ णं थूलगपाणाइवायविरमणाइदुवालसवयाइं जहागहियमंगेणं । खित्तओ णं सब्वलोए । कालओ णं
जावजीवाए । भावओ णं जाव गहेणं न गहिल्लामि, छलेणं न छलिल्लामि, सन्निवाएणं नाभिसुज्जामि, ताव मम एसा
थूलगपाणाइवायाइविरमणरूवा देसविरई, अविरई दुव्वभावमेयमिआ पच्चक्खाया । अईयं निदामि इत्यादि वोसिरामीति
यावत् । प्रदक्षिणाश्च परिग्रहप्रमाणटिप्पनकं हस्ते समर्प्य दाप्यन्ते ।

। इति केवलदेशविरतिनन्दिविधिः द्वितीयोऽधिकारः समाप्तः ।

(३) अघुना तेरहकोडिसयाइं इत्यादिमङ्गकैः श्रावकव्रताभिग्रहाणां प्रत्याख्यानविधिः तृतीयोऽधिकारः प्रारभ्यते—

दुविहं त्रिविहेयोगे, दुविहं दुविहेण बीयओ होइ । दुविहं एगविहेणं, एगविहं चैव त्रिविहेणं ॥१॥
 एगविहं दुविहेणं, एगविहं इगविहेण पुण छट्टो । नसिसभंगअंते, उत्तरगुणअविरया दोन्नि ॥२॥
 एगविहं दुविहेणं, एगविहं इगविहेण पुण छट्टो । नसिसभंगअंते, उत्तरगुणअविरया दोन्नि ॥२॥

उत्तरगुणो रात्रिभोजनविरामरूपस्त्वद्वाप्नू केवलरात्रिभोजननियमवानित्यर्थः । अविरतसम्पद्दृष्टिः केवलं सम्यक्त्ववान्

इत्यधिकौ द्वौ महौ—
 पढमवए छ वभंगा, ते छगुणिया हवांति दुइयवए । ते वि छगुणा तइयवए, इय जा बारसवए भंगा॥३॥
 भंगा दुवालसाणं, विवयाण जहसंखमेगमाईहिं । संजोगीहिं गुणिओ, ते मेलविओ भणियसंखा ।४।
 तेरह कोडिसयाइं, चउरासी कोडि बारस य लक्खा । सत्तासीइ सहस्सा, दुन्नि सया दोहि अब्भहिया ।५।

भङ्गकोधारणाय चैवं योजना—

भङ्गाः प्राक्प्राकृतस्यात्र, ते षट् षट्त्रिंशदादयः । षट्भिः प्रत्येकमायोज्या, अष्ट्याष्ट्ये त्रतभङ्गकैः ।६।
 न्यस्ते सुखे राशियुगे—५धोऽङ्काष्ट्यः हतेष्वधस्तनोर्ध्वेषु । लब्धैर्हरोर्ध्वगाङ्केषु, हतेष्वङ्गादिसंयोगाः ।७।

अथवा—

ऊर्ध्वायह्यहाप्रिमान्यस्त-राशैर्भक्ता अधोऽङ्गकैः । कल्पितैकाग्रहेत्वाद्यैः, संयोगा एककादयः ॥ ८ ॥

इह यः सर्वात्मना द्वादश प्रवृत्तानि प्रहीतुं न समर्थः तस्यैकादित्रतविषये एतेषां कथितमङ्गानां मध्यादेकादिभङ्गस्य प्रथो नन्दिर्न क्रियते, प्रत्याख्यानमात्रं स कार्यते । यथा-अहं भंते ! तुम्हायं समीचे दब्बओ णं थूलगं पाणाहवायं संकप्पओ निरवराहं दुविहं तिविहेणं पच्चक्खामि । अहं भंते ! तुम्हायं समीचे दब्बओ णं थूलगं घुसावायं जीहाळ्ठीपाह-हेउं कञ्जालीयाहं पंचविहं दक्खिआहअविसए दुविहं तिविहेणं पच्चक्खामि । एवं आदिआदायं खच्चखणयाहयं चोरंकारकारयं रायनिगारकरं सच्चिआषित्तदब्बविसयं दुविहं तिविहेणं पच्चक्खामि । एवं मेहुणं दुविहं तिविहेणं देवि एगविहं तिविहेणं ठेरिच्छं एगविहं एगविहेणं परकलत्तं पच्चक्खामि । एवं अपरिमियं परिगहं पच्चक्खामि एगविहं एगविहेणं घणघन्नाइनव-विहवरपुविसयं इच्छापारिमाणं उवसंपज्जामि । अहं भंते ! तुम्हायं समीचे दब्बओ णं पढमगुणब्बयं दिसिपरिमाणं पडिवज्जा-मि । एवं दब्बओ णं भोगुवभोगं भोअणओ अणंतकायवज्जबहुबीजराहभोयणाहं, कम्मओ पनरस कम्मदायाहं इंगाल-कम्मदायाहं बहुसावज्जखरकम्माहं रायाभिओगं च परिहरामि । एवं दब्बओ णं अणज्जायाहउज्ज्विहं अणत्थदंडं परिहरामि । तथा अहं भंते ! तुम्हायं समीचे दब्बओ णं सामाहयदेसावगासियं पोसहोववासं अतिहिसंविभागं च जहासचीए पडिव-ज्जामि, खिच्चओ णं सब्वलोए, कालओ णं जावज्जीवाए, भावओ णं जाव गहेणं न गहिज्जामि, छलेणं न बल्लिज्जामि, सन्निपाएणं नामिअज्जामि, ताव अहमेयं अभिगहं गिण्हामि, अहयं निदामि० पूर्ववत् यावत् वोसिरामि । तृतीयोऽधिकारः समाप्तः ।

(४) उपासकप्रतिमानन्दयोऽपि सम्यक्त्ववन्दितवत् । केवलं दर्शनप्रतिमा आरोपह इत्याद्यालापकोच्चारणकृतभेदः । दण्डकाश्च पृथक् पृथक्, ते चामी-अह भंते ! तुम्हाणं समीपे पढमं दंसणपडिमं उवसंपज्जामि । तं जहा-दब्बओ खित्तओ कालओ भावओ । दब्बओ णं संकाइयाइपारविराहियाइं रायाइछोत्थिडियो विवज्जियाइं मिच्छत्तमोइणीयकम्मक्खओवसमस- कालओ भावओ णं इत्य अन्नत्य वा । कालओ णं मासमेगं । भावओ णं जाव गहेणं० ताव मम मुर्याइं सम्मईसणदलियाइं । खित्तओ णं इत्य अन्नत्य वा । कालओ णं महत्तरागारेणं सव्वसमाहिवत्तियागारेणं एसा दंसणपडिमा समारोविया अरिहंतसखियं० अन्नत्याभाभोगेणं सव्वसमाहिवत्तियागारेणं पंचाइयार- वोंसिरामि १ । अहं भंते ! वीयं वयपडिमं उवसंपज्जामि । तं जहा-दब्बओ खित्तओ कालओ भावओ । दब्बओ णं पंचाइयार- विसुद्धं धूलं पाणाइवायं धूलं सुसावाय धूलमादिआदाणं धूलं मेहुणं धूलं परिगहं ज(ह)गहियमंगेहि य परिहरामि । खित्तओ णं इत्य अन्नत्य वा । कालओ णं दुभि मासा । भावओ णं जाव गहेणं न० ताव मम एसा वयपडिमा समारोविया अरिहं- तसखियं० अन्नत्याभाभोगेणं० २ । अहं भंते ! तुम्हाणं समीपे तइयं सामाइयपडिमं उवसंपज्जामि, तं जहा-दब्बओ खित्तओ कालओ भावओ । दब्बओ णं सामाइयदब्बाइं । खित्तओ णं इत्य अन्नत्य वा । कालओ णं तिभि मासा । भावओ णं जाव गहेणं० ताव मम एसा सामाइयपडिमा समारोविया अरिहंतसखियं० अन्नत्याभाभोगेणं० वोंसिरामि ३ । अहं भंते० चउत्थि पोसहपडिमं उवसंपज्जामि, तं जहा-दब्बओ खित्तओ कालओ भावओ । दब्बओ णं पोसहदब्बाइं । खित्तओ णं इत्य अन्नत्य वा । कालओ णं चत्तारि मासा । भावओ णं जाव गहेणं० ताव मम एसा पोसहपडिमा समारोविया अरिहंत- सखियं० अन्नत्याभाभोगेणं० वोंसिरामि । चतुर्थोऽधिकारः समाप्तः ॥

(५) पंजमोऽधिकारः प्रारभ्यते—अनुशास्तयश्च तत्करणविधिकथनं । तच्चेदम्—उपासकानां प्रतिमाः—प्रतिज्ञाः, ताश्चैकादश ।

दंसणवयसामाइय—पोसहपडिमा अबंभसच्चित्ते । आरंभपेसउद्विट्टु—वज्जए समणभूए य ॥ १॥

तत्र प्रथमप्रतिमायां मासमेकं राजाभियोगादिपद्विडिकारहितं पञ्चातिचारवर्जनविशुद्धं सम्यक्त्वमनुपाण्यं पार्श्व-
स्यादयो न वन्दनीयाः । तथा मातः सायं चार्धविने विकाले च किञ्चिद्दने प्रहरद्वये त्रिवेलमप्यङ्गप्रचालनपूर्वं अष्टप्रकारं
जिनार्चनं पार्श्वस्थापितस्थापनाचार्याग्रे ऐर्यापथिकीं प्रतिक्रम्य देवाग्रे चैत्यवन्दनादित्रिकालमपि संपूर्णं कार्यम् १ ।
द्वितीयायां त्रतप्रतिमायां पञ्चातिचारविमुक्तानि स्थूलप्राणतिपातविरमणादीनि पञ्चाणुव्रतानि यथागृहीतमङ्गेन मासद्वयं
पाण्यानि २ । तृतीयायां सामायिकप्रतिमायां त्रीन्मासान् उभयमन्ध्यं सामायिकमवश्यं ग्राह्यं ३ । चतुर्थ्यां पौषप्रतिमायां
चतुरो मासान् अष्टमीचतुर्दशीपूर्णिमाऽमावास्यासु नियमेन सर्वतोऽपि चतुर्विधः पौषधः कार्यः ४ । पञ्चम्यां प्रतिमायां
पञ्च मासान् रात्रिमोजनत्यागः । आद्यप्रतिमाचतुर्के कदाचिज्ज्वरेण कपलायनमन्धादौ कारणे रात्रिमोजनं स्यात्, अस्यां
तु महत्स्यपि कारणे रात्रिमोजनं न कर्तव्यमित्यर्थः, अस्नायिता, दिवा ब्रह्मचर्यं, रात्रौ कृतपरिमाणता, पौषधदिनेषु च सक-
लामपि रात्रिं कायोत्सर्गः ५ । षष्ठ्यां षण्मासानपि अहोरात्रब्रह्मचारी ६ । सप्तम्यां सप्त मासान् सचिन्ताहारवर्जकः ७ । अष्ट-
म्यामष्टौ मासान् स्वयमारंभत्यागी ८ । नवम्यां नव मासान् अन्येनाप्यारंभकारापण्यवर्जी ९ । दशम्यां दश मासान् आ-

षाकर्मवर्जकः सुरद्युण्डः शिखाधारी वा सर्वः पूर्वप्रतिमोक्तविषिश्च सर्वास्वपि प्रतिमासु विज्ञेयः प्रथमामेकादशीं च विना ।
 स च दशमप्रतिमास्थः—

जं निहियमत्थजायं, पुच्छंताणं सपुत्तमाईणं । जइ जाणइ तो साहइ, अह न वि तो वेइ नो जाणे ॥१०॥
 खुरमुडोलो एणव, रयहरणपडिगही समयभूए । विहरइ इगारस मासे, इगारपडिमाइ समयघरे ॥११॥

भिचागतथैवं भणति—पडिमापडिवन्नस्त सावयस्स साविए ! भिक्खं देहि । चत्त एव च संप्रति प्रतिमाः श्रावकैरु-
 हन्ते । शेषास्त्वष्टम्यादिषु सकलरात्रिकायोत्सर्गकरणाशक्तेर्नाचरिताः ।

इति पंचमोऽधिकारः समाप्तः ।

(६) नन्दीवर्णनं चेदम्—

सदारम्भोह्लासं सुरसदनवर्णयवत्प्रौढरङ्गं, परार्थप्राधान्यं मतमिव सतां विश्वद्भूरिभावम् ।
 स्फुरत्कल्याणाल्यं सुरशिखरिवत् पद्मवत् श्रीनिवासं, तदीहृद्यौष्माकं जयति नितरामद्य नन्दीविधानम् ।
 उपधाननन्दिरीप सम्यत्तवनन्दिवत् । नवरं प्रथमोपधाननन्द्यां—इच्छाकारेण तुम्भे अम्ह पंचमंगलमहासुयक्खंघ उद्देशउ
 श्त्याघालापकेपुचार्यम् । प्रदक्षिणात्रयेऽपि च इच्छाकारेण तुम्भे अम्ह पंचमंगलमहासुयक्खंघ उद्दिट्ठु इत्पुक्ते उद्दिट्ठु २ खमा-

(५) पंचमोऽधिकारः प्रारभ्यते—अनुशास्तयश्च तत्करणविविधिकथनं । तच्चेदम्-उपासकानां प्रतिमाः-प्रतिज्ञाः, ताश्चेकादश ।

दंसणवयसामाइय-पोसहपडिमा अवंभसच्चित्ते । आरंभेसउद्दिट्टु-वज्जए समणभूए य ॥ १ ॥

तत्र प्रथमप्रतिमायां मासमेकं राजाभियोगादिपद्विहितं पञ्चातिचारवर्जनविशुद्धं सम्यक्त्वमनुपात्यं पार्श्व-स्यादयो न वन्दनीयाः । तथा प्रातः सायं चार्धविने विकाले च किञ्चिद्ने प्रहरद्वये त्रिवेलमप्यङ्गप्रचालनपूर्वं अष्टप्रकारं जिनार्चनं पार्श्वस्थापितस्यापनाचार्याग्निं ऐर्यापथिकीं प्रतिक्रम्य देवाग्ने चैत्यवन्दनादिकालमपि संपूर्णं कार्यम् १ । द्वितीयायां त्रतप्रतिमायां पञ्चातिचारविमुक्तानि स्थूलप्राणातिपातविरमणादीनि पञ्चाणुव्रतानि यथागृहीतमङ्गेन मासद्वयं पाण्यानि २ । तृतीयायां सामायिकप्रतिमायां श्रीन्मासान् उभयमन्ध्यं सामायिकमवश्यं ग्राह्यं ३ । चतुर्थ्यां पौषषप्रतिमायां चतुरो मासान् अष्टमीचतुर्दशीपूर्णमाऽमावास्यासु नियमेन सर्वतोऽपि चतुर्विधः पौषधः कार्यः ४ । पञ्चम्यां प्रतिमायां पञ्च मामान् रात्रिभोजनत्यागः । आद्यप्रतिमाषतुक्के कदाचिज्ज्वरेण कपलायनमन्धादौ कारणे रात्रिभोजनं स्यात्, अस्यां तु महत्पि कारणे रात्रिभोजनं न कर्तव्यमित्यर्थः, अस्नायिता, दिवा ब्रह्मचर्यं, रात्रौ कृतपरिभाणता, पौषषदिनेषु च सकलामपि रात्रिं कायोत्सर्गः ५ । षष्ठ्यां षण्मासानपि अहोरात्रब्रह्मचारी ६ । सप्तम्यां सप्त मासान् सचित्ताहारवर्जकः ७ । अष्टम्यापष्टौ मासान् स्वयमारमत्यागी ८ । नवम्यां नव मासान् अन्येनाप्यारंभकारापञ्चवर्जी ९ । दशम्यां दश मासान् व्या-

समन्वायं गोयमार्द्यं महासुखीयं हत्येयं जोगो कायञ्चो इति गुरुणा वाच्यं । ततो गृहिणा इच्छामो अणुसष्टि इत्यभिधेयम्
इत्येष विशेषः । द्वितीयोपधानन्द्यां च पठिकमणसुयवखंघ डदेसउ इत्यादि भण्यते ।

इति षट्ठोऽधिकारः समाप्तः ।

(७) अनुशास्त्रिचोपधानविधिकथनम् । अथवा—

चक्रेऽब्बा स्ववशस्त्वया शुभगतेर्दूरकृतं दुष्कृतं, संसारः प्रतनुः कृतः सुकृतिनां पर्षत्सु रेखा कृता ।
सत्यंकार इवेह शाश्वतसुखस्वीकारसंस्थापने, दत्तस्तत्त्वधिया विधिस्सितमहो यत्तीव्रमेतत्तपः ॥१॥
इत्यादि । स चोपधानविधिः—

पढम दुइ उवहाणे, दुवालसं अंबिलट्ट अट्टमगं । उववासतिगं अंबिल-बत्तीसा तइयउवहाणे ॥१॥
तुरिए चउत्थमंबिल-तिगं तथा पंचमे चउत्थतिगं । पणवीसं अंबिलाणिए य, चउत्थ पंचंबिला छट्टे । २।
वज्जंतो वावारं, विगहाओ अट्टरुद्धज्जाणे य । उवहाणमवीसामं, कुणइ अहोरत्त पोसहिओ ॥३॥
अहसो हविज्ज वालो, बुट्टो वा तरुणओ वि डु असत्तो । तो उवहाणपमाणं, पूरिजा आयसत्तीए ॥४॥
नवकारसहियएहिं, पणयालीसाइं होइ उववासो । पोरसि चउवीसाए, वीसाए सट्टपहरेहिं ॥ ५ ॥

सोलस वारस अट्टहि, दुतिचउआहारपूरउडेहिं । दसहिं तिहारावडेहिं, बियासणएहिं अट्टहिं उ ॥६॥
 एगासणेहिं चउहिं, निठिवगइयतिगेण अंबिलदुगेणं । तक्कंबिलेण एगेणा-यरणाउ इमं नेयं ॥७॥
 भयवइयउवहाणं तवंतस्स लगइ बहुकालो । तोसविणा नवकारं, जइ मरइ कहं लहइ सुगइं ? ॥८॥
 गोयम उवहाणमिणं, जइ य चिय जेण काउमाढत्तं । तेण तयच्चिय पत्तं, नवकारं मुणसुइय आणा ॥९॥
 कन्नाहेडयपढिओ वि, सव्वकजाणि कुणइ पायमिमो । उवहाणविहीइ पुणो, पढिउ सुलहं कुणइ बोहिं
 जो अकयविहीउ इमं, गोयम गिण्हज्ज दिज्ज वा कोइ । अरिहंतसिद्धसाहू, सो आसाइज्ज तह य सुयं
 इय कयउवहाणतवो, नवकारं इरियचियवंदणयं । समवसरणच्चवंदण-वायणपुब्बं गहेसु सुत्तयं ॥१२॥
 तं सरवंजणमत्ताहिं, गारवीसामठाणपरिसुद्धं । संदेहे वीमंसिय, पुच्छिय निस्संकियं कुजा ॥ १३ ॥
 तयणु तिहिकरणहोरा-सुहुत्तनक्खत्तजोगलगम्मि । तह चंदवले तारा-वलेइ अइसोहणे संते ॥१४॥
 भत्तिमरनिब्भरेणं, हरिसवसुह्वासियवहुलपुलएणं । सद्धासंवेगपरेण, परमवेरग्गजुत्तेणं ॥ १५ ॥
 विगलियघणरागदोस-मोहमिच्छत्तमलकलंकेणं । उह्लसिरविउलनिम्मल-अज्झवसाएण सडेणं ॥१६॥

आणेऊणं गुरुणो, संधं च चउव्विहं च नियगेहे । देवालयपडिमाए, कयपूयाए पुरो ठाउं ॥ १७ ॥
 जिणानाहकहियंगंभीर-समयकुसलेण सुद्धचिच्चेणं । सह बहुगणेण गुरुणा, सधेणं तह सबंधूहिं ॥ १८ ॥
 निअसिरिइयकरकमल-मडलिणा जंतुरहियच्चोगासे । निस्सकं सुत्तत्थं, पए पए भावयंतैणं ॥ १९ ॥
 तिहुयणगुरुजिणपडिमा-विणिवेसियनयणमाणसेहि तहा । वंदियजिणविंवेणं, धन्नो हं मन्नमाणेणं २०
 तो उव्वेसिय स गुरु, साहू संधं च नमवि भत्तीए । तदुचियसिचयाईहिं, पूए वि गुरुं सपरिवारं । २१ ।
 अह कच्चूरियचंदण-कुंकुमंतंवलतोडराईहिं । धोयत्तिकंचुयाईहि य माहिए सब्वसंधम्मि ॥ २२ ॥
 तो गरुयपवंधेणं, कायव्वा देसणा गुरुहि तया । अक्खेवणि विक्खेवणि, संवेय निव्वेयणी चउहा ।
 तत्तो संगीएणं, मंगलधवलेहि दिज्जमाणेहि । भट्टनगारियमगण-जणण दाणं पयच्छंतो ॥ २४ ॥
 चउविहसंधसमान्निय-गुरुहि सहिओ जिणालए गंतुं । करिवि जिणपूयमहिमं, कारेई सावगो नदिं २५
 सद्धासंवेगपरं, सूरी नाऊण तं तओ भव्वं । चियंवंदणाइकरणे, इय वयणं भणइ विउलमई ॥ २६ ॥
 भो भो देवाणुप्पिय, संपाविय निययजम्मसाफहं । तुमए अज्जप्पभिइं, तिकालं जावजीवाए ॥ २७ ॥

वंदेयव्वाइं चेई-याइं एगगमुइयचित्तेणं । खणभंगुरम्मि मणुय-त्तणम्मि इणमेव जं सारं ॥२८॥
 तत्थ तुमे पुव्वन्हे, पाणं पिन ताव होइ पेयव्वं । नो जाव चेइयाइं, साहु वि य वंदिया विहिया ॥२९॥
 मज्झिमे पुणरवि वं-दिऊण नियमेण कप्पए भुत्तुं । अवरन्हे वि तह च्चिय, सयणं पिन जुज्जए काउं ॥३०॥
 एवमाभिगहबंभं, काउं तो वड्डमाणविजाए । अभिमंतिऊण गिन्हइ, सत्त गुरू गंधमुट्टीओ ॥३१॥
 तस्सुत्तमंगदेसे, नित्थारगपारगो हविज्जंति । उच्चारेमाणु च्चिय, निक्खिक्खइ गुरू सुपणिहाणो ॥३२॥
 एयाए विजाए, पभावजोएण एस किर भव्वो । अहिगयकजाण लहू, नित्थारगपारगो होउ ॥३३॥
 तत्तो जिणपडिमाए, पूजादेसाउसुराभिगंधं । अमिलाणं सियदामं, गिण्हिय गुरूणा सहत्थेणं ॥३४॥
 तस्सोभयत्थेत्थुं, आरोवंतेण सुद्धचित्तेणं । निस्संदेहं गुरूणा, वत्तव्वं परिसं वयणं ॥ ३५ ॥
 भो भो सुलद्धनियजम्म-निच्चियअइगुरुयपुत्तपब्भारो । नारयतिरियगईओ, तुज्झ अवस्सं निरुद्धाओ ।
 नो बंधगो सि सुंदर, तुममित्तो अयसनीयगोयाणं । नो दुलहो तुह जम्मं-तरे वि एसो नमुक्कारो ॥३७॥
 पंचनमुक्कारपमा-वओ य जम्मंतरे वि होहिति । जाईकुलरूवारु-गसंपया तुह पहाणाओ ॥ ३८ ॥

अन्नं च इमाञ्चो च्विय, न हन्ति मणुया कया वि जियलोए । दासा पेसा दुब्भगा, नीया विगलिंदिया चेव ३९
 किं बहुणा जे गोयम, विहिणा एयं सुयं अहिज्जिता । सुयभणियविहाणेणं, सुद्धे सिले अभिरमंति । ४०।
 ते नो जइ तेणं च्विय, भवेण निव्वाणमुत्तमं पत्ता । तोऽणुत्तरगेविजा-इएसु सुइरं अभिरमेउं ॥ ४१ ॥
 उत्तमकुलस्मि उत्तम-सवंगोवंगसालिणो जीवा । सयलकलापत्तट्टा, जणमणआणंदणा होउ ॥ ४२ ॥
 देविदोवमरिद्धी, दयावरा दाणविणयसंपन्ना । निव्विणणकामभोगा, चरित्तधम्मं अणुट्टेउं ॥ ४३ ॥
 सुहसाणानलनिद्ध-घाइकस्मिधणा महासत्ता । उप्पन्नविमलनाणा, विगयमला ज्ञात्ति सिज्झंति ॥ ४४ ॥
 एसो उवहाणविही, महानिसीहस्मि अरिथि वित्थरओ । भणिओ समासओ पुण, समवायंगे वि एस तवो

सप्तमोऽधिकारः समाप्तः

(८) मालारोपणनन्दिरपि प्रथमप्रदक्षिणात्रयादारम्य द्वितीयप्रदक्षिणात्रयपर्यन्ता सम्यक्त्वनन्दिवत् । केवलं इच्छाकारेण तुम्हे
 अम्ह पंचमंगलमहासुयखंषपडिकमणसुयखंषसक्त्यओ अरिहंतचेइयत्थओ चउवीसत्थओ सुयत्थओ सिद्धत्थओ अणुजा-
 णउ इत्येवमालापकेपूचार्य । द्वितीयप्रदक्षिणात्रयमध्ये च अणुआओ २ खमासमणायं गोयमार्हणं महासुणीयं हत्थेणं सम्मं
 धारिजा इति गुरुक्ते इच्छामोऽणुसट्ठि इति श्राद्धोक्तिः । प्रदक्षिणानन्तरं च पञ्चमङ्गलाघटुक्काकायोत्सर्गं कारयित्वा नियम-

आतङ्कः पातकेभ्यो गुरुषु च विनयो मुक्तिमार्गानुरागः,

सङ्गो निःसङ्गचित्तैः सुयतिभिरभितः श्रेयसे कृत्यमेतत् ॥ १ ॥

मालावर्षेणम्—

स्फूर्जद्रंगवती सुसूत्ररचना प्रोद्दामकाष्ठोद्भवा, अत्यंतं स (सु)दलातुलैः शतद्वन्द्वस्तोमैः सदा मोदकृत् ।
आरोढुं गगनाग्रं शिवपदप्रासादमुच्चैस्तरं, मालाऽसौ तव राजते गुरुतरा निःश्रेणिवन्मण्डिता ॥१॥
भूयः कालभवे मनोरथतरा बुद्ध्या न हृद्यैर्हृदि, प्रोत्सर्पत्सुमनोविलासवसतिर्वद्धः सुसूत्रैर्गुणैः ।
अत्यन्तोभ्रतपःप्रधूतसुकृतश्रीखेलनान्दोलकः, पुष्पातु प्रमदं स एष भवतामुद्दाममालामिषात् ॥२॥

इत्यादि । तदुपबृंहणं च—

विन्यस्तः कलशः कुलेऽद्य विमले वंशे पताका पुन-र्लाभोऽग्राहि तनोर्मनोरथतरुर्नीतो विकासं परम् ।
अथात्मा गमितस्त्वयाऽनघधिया श्रेयःश्रियः पात्रतां, किंचाद्य स्वमनुष्यजन्म सफलीचक्रे महेनामुना १

॥ इति मालारोपणविधिः अष्टमोऽधिकारः समाप्तः ॥

१ शिषं दृग्भधियाशुश्रा० इति पाठान्तरम् ।

(९) अथ मामापिकप्रवृत्तविधिः—घमा० इच्छाकारेण मगवन् ! संदिसह सामापिकमुहपची पढिलेहउं, इच्छं मथित्वा सुखव-
 श्रिर्ता प्रवित्तुयति । ततः घमा० इच्छा० मामापिक संदिसावउं । इच्छं घमा० इच्छा० मामापिक ठाउं, इच्छं, नमस्कार-
 पूं करोमि मंते मामाशुं मावउं जोगं पञ्चक्यामि जानियमं पञ्जुवासाभि १ दुविहं तिविहेणं मणेणं वापाए काएणं न
 करोमि न कारेमि तस्य मंते पढिक्यामि निदामि गरिहामि अप्याणं वोसिरामि, इत्युक्त्वा घमा० इच्छा० वर्षासु कटास-
 यउं शेपकाते शुद्धयउं संदिमावउं इच्छं० घमा० इच्छा० कटासयइ पुंछेणइ वा ठायहं० इच्छं । ततः घमाश्रमणेनादेशं
 आशय ईर्पापिणी प्रतिक्रम्य घमा० इच्छा० सञ्जाउ संदिसावउं, इच्छं, घमाश्रमणं दवा, इच्छा० सञ्जाउ करउं, इच्छं,
 यिनमस्काराचारणं इति ।

॥ नवमोऽधिकारः समाप्तः ॥

(१०) अथ पौषप्रवृत्तविधिः—प्रथममीर्पापिणी प्रतिक्रम्य घमा० इच्छा० पोसहमुहपची पढिलेहुं, इच्छं, इत्युक्त्वा
 ता प्रविलेयति । ततः घमा० इच्छा० पोसह संदिसावउं, इच्छं, घमा० इच्छा० पोसह ठाउं, ठायइ, इच्छं, नमस्कारोच्चा-
 रणपूर्वं करोमि मंते पोसहं, आहारपोसहं देसओ, दिवसपौषधे रात्रिपौषधे वा, जइ अहोरचं पालइ तो सञ्जओ, सरीरसकार-
 पोसहं सञ्जओ, बंमचेरपोसहं आहारपौषधवत्, अन्वावारपोसहं सञ्जओ, चउविहि वि पोसहे ठामि सावजं जोगं पञ्चक्यामि
 जाय दिवसं दिवससेसं व राइ वा अहोरचं वा पञ्जुवासाभि दुविहं तिविहेणं इत्यादि प्राग्वत् । एष स्थापनाचार्याग्ने ग्रहण-

१ पांचञ्जयउं प्रत्यंतरम् । २ पांचञ्जयं वा प्रत्यंतरं ।

विधिः । गुर्वप्रे तु गुर्वादेशादनन्तरं इच्छामिति मथानं । पौषधे गृहीते सामायिकमप्युक्तविधिनावश्यं ग्राह्यं, पारिते च तत्र तदपि पारयितव्यम् ।

॥ दशमोऽधिकारः समाप्तः ॥

(११) अथोमयोः पारणविधिः—चमा० इच्छा० गृहपत्नी पडिलेहुं । इच्छं, इत्युक्त्वा तां प्रतिलिल्य चमा० इच्छा० सामायिक पारुं । गुरुर्वक्ति-पुणो वि. कायव्यं । गृही-इच्छं, चमा० इच्छा० सामायिक पारिउं । गुरुः—उजमो न मुत्तव्वो । एवं पौषधपारणमपि, केवलं पौषघालापः कार्यः । ततो गृही इच्छं मणित्वा नमस्कारपूर्व—

छउमरथो मूढमणो, किञ्चित्तिमित्तं पि संभरइ जीवो । जं च न सुमरामि अहं, मिच्छामि दुक्कडं तस्स । १।
जं जं मणेण वद्धं, जं जं वाएण भासिअं पावं । जं जं काएण कअं, मिच्छामि दुक्कडं तस्स ॥ २ ॥
सामाइयवयजुत्तो, जाव मणे होइ नियमसंजुत्तो, छिंदइ असुहं कम्मं, सामाइय जत्तिया वारा ॥ ३ ॥
पौषधपारणे त्विपं गाथाऽधिका—

सागरचंदो कामो, चंदवडित्तो सुदंसणो धन्नो । जेसिं पोसहपडिमा, न खंडिया जीवियंतेवि ॥ १ ॥

सामायिक अथवा पोसह विधि लिखो, विधि पारिउ, बे काइ अविधि कीधी ते सविहि मिच्छामि दुक्कडं.
। एकादशाधिकारः समाप्तः।

(१२) व्रमा० इच्छा० चैत्यवन्दना करुं? इच्छं, इत्युक्त्वा चैत्यवन्दनां करोति । व्रमा० इच्छा० आचार्योपाध्यायसर्वसाधून् वन्दते । अङ्गाइजेसु० दण्डकं मणति । अथ पौषधिककृत्यविधिः—प्रातः पौषधे गृहीते व्रमा० इच्छा० मुहपत्नी पडिलेहुं ? । इच्छं मणित्वा तां प्रतिलिख्य व्रमा० इच्छा० उपधि संदिसावलं, इच्छं, व्रमा० इच्छा० उपधि पडिलेहुं, इच्छं मणित्वा पटीं प्रतिलिख्य परिधाननिवसनं प्रतिलेखयति, ततः शेषवस्तूनि । अत्र चौपवासिकः प्रथममेव प्रोक्षणकं निवसनं च प्रतिलिख्य पश्चादुपधिप्रतिलेखनादेशं गृह्णाति । उपधिप्रतिलेखनानन्तरं च स्वाध्यायादेशं गृहीत्वा स्वाध्यायं कुर्वन्नास्ते, गुरोर्व्याख्यानं वा श्रूयति । पादोनप्रहरे च प्रतिलेखनां मणित्वा मूखवस्त्रिकां प्रतिलिख्य यदि भुंक्ते ततो वर्तुलकं प्रतिलेखयति । ततो गुरुं वन्दित्वा आवश्यिकया पौषधशालाया निर्गत्य नैपेधिकया प्रविश्य देवं वन्दित्वा ततो यदि तत्र गुरुः स्यात्तदा तदग्रे व्रमाभ्रमणेनावश्यक्या कृत्वा नो वेदन्यथापि निर्गत्य नैपेधिकया उपाश्रये प्रविशति । यदि च हस्तशतादधिकमन्तरं स्यात्तदा ईर्यां प्रतिक्रम्य गमनागमे आलोचयति । पौषधशाला हुंता आवसी करी नीसिरिया देवगृहि देव वाद्या निसिही करीउ उपाश्रय आव्या, आवते जाते जं खडियं जं विराहियं तस्स मिच्छामि दुकडं । भोजनकाले च व्रमा० इच्छा० मुहपत्नी पडिलेहुं, इच्छं, इत्युक्त्वा तां प्रतिलिख्य व्रमा० इच्छा० पारावडं नवकारसहियं पोरसि साढपोरसि पुरिमहु गंठिसहियं वा किउं त्रिहारं चउहारं आबिलं निविइं एकासखिइं वियासखिइं मात पाणी विगइं पारावडं । इच्छं, इत्युक्त्वा नमस्कारं मणित्वाऽऽवश्यक्या कृत्वा गृहे याति । तत्रापि स्थापनाचार्यं संस्थाप्य ईर्यां प्रतिक्रम्य गमनागमनमालोच्य देवं वन्दित्वा व्रमाभ्रमणैः आचार्योपाध्यायसर्वसाधून् ।

काऊण संविभागं, सरणं च जईण करि वि सज्जायं । मुह कर भाणे पेहिय, नवकारं भणिय जेमेई ॥१॥

मोहनमाजनं च प्रचक्ष्य पयः पिवति । ततः पौषधशालायां नैषधिक्या आगत्य देवान् आचार्योपाध्यायसर्वसाधूंश्च
 धिन्दत्वा बन्दनकं दत्त्वा प्रत्याख्याति । अथावशियक्या बहिरुच्चारभूमिं गत्वा उच्चारप्रसवणे कृत्वा आचम्य नैषधिक्या वस-
 तवागत्य ईर्षां प्रतिक्रम्य गमनागमने आलोचयति, उपाभय हंता आवसितु करितु बहिर्भूमि नैर्ऋत्याद्यभिमुख गिया दिसा-
 लोउ कियत थंडिला पडिलेहिया उच्चारप्रसवण किया । अथ शौच किउं निसीही करितु वसति आव्या आवते० । पाश्चात्यप्रहरे
 स्थापनाचार्याप्रे षमा० इच्छा० पडिलेहण करउं, इच्छं, षमा० इच्छा० पोसहसाल दंडासणउं देसउं, इच्छं, इत्युक्त्वा मुखव-
 म्भिका प्रोक्षणकं सनियथं स्थापनागुरुं निवसनं च पूर्ववत् प्रतिलिख्य उपाश्रयं प्रमृज्य पुंजकमृच्छृत्य जीवान् विशोभ्य पुंजकं
 त्यक्त्वा ईर्षां प्रतिक्रम्य गुरोप्रे मुखवम्भिकां प्रतिलिख्य षमा० इच्छा० सज्जाउ करउ इत्युक्त्वा स्वाध्यायं कृत्वा षमा०
 इच्छा० उवहि थंडिल संदिमावउं, इच्छं, षमा० इच्छा० उवहि थंडिल पडिलेहिसउं, इच्छं इत्युक्त्वा सर्वमुपधिं प्रतिलिख्य
 उपविश्य स्वाध्यायं करोति पठति वा । ततः संध्यायां ।

संधारंते दुहञ्जो, थंडिल हत्यप्पमाण पडिलेहे । छ छ मुत्तुच्चारकप, ण हियासि हियासि छच्च बहिं ॥१॥

पश्चात्प्रतिक्रम्य स्वाध्यायं कृत्वा रात्रिप्रहरे गते उक्तविधिना मुखवम्भिकां प्रतिलिख्य षमा० इच्छा० राईसंधारञ्जो संदि-

इच्छं भवित्वा मुखवस्त्रिकां पुनः प्रतिलिखयतीति । उपधानानुष्ठाने उक्तविधिना मुखवस्त्रिकां प्रतिलिख्य वन्दनकं दत्त्वा क्षमा० इच्छा० कटासण्डं संदिसावडं, इच्छं, क्षमा० इच्छा० कटासण्ड इ ठाडं, इच्छं, क्षमा० इच्छा० पञ्चमगलमहासुयस्त्रुषूर्पदुवालसुपइसारिसिडं, इच्छं, पुनर्वन्दनकं दत्त्वा प्रत्याख्यानं गृह्णाति । मध्याह्नानुष्ठाने च उक्तविधिना मुखवस्त्रिकां प्रतिलिख्य क्षमा० इच्छा० सज्जाड करडं, इच्छं इत्युक्त्वा स्वाध्यायं कृत्वा उपवासी क्षमाभगणार्भ्यां उवाहि यंहिल संदिसावडं उवाहि० पडिलेडु इत्युक्त्वा वन्दनकं दत्त्वा क्षमा० इच्छा कटासण्डं संदिसावडं, इच्छं क्षमा० इच्छा० कटासण्ड इ ठायह इच्छं इत्युक्त्वा काष्ठासनं प्रतिलिखयति । पारणककारी च स्वाध्यायानन्तरं प्रथमं वन्दनकेन प्रत्याख्याय उपविश्य हिलसंदेशनप्रतिलिखनादेशं गृहीत्वा द्वितीयवन्दनकेन काष्ठासनसंदेशनप्रतिलिखनादेशं गृह्णाति ॥

। द्वादशाधिकारः समाप्तः ।

(१३) नमिऊण वद्धमाणं, तवस्सरुवं कहेमि भवियाणं । जेण इमे जाणेडं, तवे तवंतीह सिवहेडं ॥१॥
 चउवीसजियाणं पणकल्लाण दिणेसु होइ तवियव्वं । सत्तीइ नाणपंचमी-त्वं पि सययं पि कायव्वं । २।
 पंचलतापुरिमेगा-सण निव्विगइ अंबिलोववासमया । इंदियजयस्मि चउ पुण, कसायविजए, पुरिसवज्ज ३
 पुरिमेगासणरहिया, तिन्निजया हुंति जोगसुद्धीए । नाणे दंसणचरणे, उववासतिगं तिगं होइ ॥ ४ ॥

सावर्तं, इच्छं, चमा० इच्छा० राईसंथारइ ठाइसु, इच्छं, चमा० इच्छा० चैत्यवन्दना करं, इच्छं इत्युक्त्वा तां कृत्वा चमा०
३ आचार्यादींश्च वन्दित्वा संस्तारकभूमिं प्रभृज्य संस्तारकं प्रतिलिख्य निश्चिप्य निसीही नमो खमासमणानं गोयमाईणं
महाद्युणीं इति मणित्वा तत्रोपविश्य मुखवस्त्रिकया कायं प्रतिलिख्य—

जइ मे हुज्ज पमाओ, इमस्स देहस्सिमाइ रयणीए । आहारमुवहि देहं, सव्वं तिविहेण वोसिरियं । १।
अणुजाणह संथारं, बाहुवहाणेण वामपासेण । कुक्कुडपायपसारण, अतरंत पमज्जए भूमिं ॥ २ ॥

अणुजाणह परमगुरु, गुणगणरथणेहि मंडियसरीरा । बहुपडिपुत्ता पोरिसी, राईसंथारए ठामि ॥ ३ ॥

नमस्कारं मणित्वा स्वपिति । पश्चिमपामार्धे च नमस्कारं भणन्नुत्थितः इर्या प्रतिक्रम्य कुस्वप्नदुःस्वप्नकायोत्सर्गं चै-
त्यवन्दनां प्रतिक्रमणं च कृत्वा प्रतिलेखनाकाले च चमा० इच्छा० पडिलेहण करतं, इच्छं इत्युक्त्वा मुखवस्त्रिकां प्रतिलेख्य
प्राग्बुधप्रतिलेखनादेशं आदाय उपधिं प्रतिलिख्य वसति प्रभृज्य पुंजकमुद्धृत्य विशेष्य त्यक्त्वा इर्या प्रतिक्रम्य स्वा-
ध्यायं कृत्वा उपोद्गमानन्तरं स्पेच्छया पीपधं पारयति । उपधानपीपधे चायं विशेषविधिः—प्रातः प्रतिलेखनायां त्रिप्रहरि-
काप्रतिलेखनायां च प्रतिलेखनाभयनानन्तरं मुखवस्त्रिकां प्रतिलेख्य चमा० इच्छा० अंगपडिलेहण संदिसानतं, इच्छं, चमा०
इच्छा० अंगपडिलेहण करसितं, इच्छं, चमा० इच्छा० पोसहसाला संदिसानतं, इच्छं, चमा० इच्छा० पोसहसाल पडिलेहसितं,

१ भूसियसरीरे, प्रत्यन्तरम् ।

इच्छं भवित्वा मुखवस्त्रिकां पुनः प्रतिलेखयतीति । उपधानानुष्ठाने उक्तविधिना मुखवस्त्रिकां प्रतिलिख्य वन्दनकं दस्वा क्षमा० इच्छा० कटासण्डं संदिसावडं, इच्छं, क्षमा० इच्छा० कटासण्ड इ ठाडं, इच्छं, क्षमा० इच्छा० पवयण्डं पवेयहं, इच्छं, क्षमा० इच्छा० पंचमंगलमहासुयकखंधपूर्वदुवालसुपइसारिसिडं, इच्छं, पुनर्वन्दनकं दस्वा प्रत्याख्यानं गृह्णाति । मध्याह्ना-नुष्ठाने च उक्तविधिना मुखवस्त्रिकां प्रतिलिख्य क्षमा० इच्छा० सज्झाउ करडं, इच्छं इत्युक्त्वा स्वाध्यायं कृत्वा उपवासी क्षमाभगणाम्यां उवहि यंहिल संदिसावडं उवहि० पडिलेडुं इत्युक्त्वा वन्दनकं दस्वा क्षमा० इच्छा कठासण्डं संदिसावडं, इच्छं क्षमा० इच्छा० कठासण्ड इ ठायह इच्छं इत्युक्त्वा काष्ठासनं प्रतिलेखयति । पारणककारी च स्वाध्यायानन्तरं प्रथमं वन्दनकेन प्रत्याख्याय उपविष्टं हिलसंदेशनप्रतिलेखनादेशं गृहीत्वा द्वितीयवन्दनकेन काष्ठासनसंदेशनप्रतिलेखनादेशं गृह्णाति ॥

। द्वावशाधिकारः समाप्तः ।

(१३) नमिऊण वद्धमाणं, तवस्सरुवं कहेमि भवियाणं । जेण इमे जाणेडं, तवे तवंतीह सिवहेडं ॥१॥
 चउवीसजिणाणं पणकल्लाण दिणेसु होइ तवियव्वं । सत्तीइ नाणपंचमी-त्तवं पि सययं पि कायव्वं ।२।
 पंचसतापुरिमेगा-सण निव्विगइ अंबिलोववासमया । इंदियजयम्मि चउ पुण, कसायविजए पुरिमवज्ज ३
 सखारहिया, तिस्सिजया इंति जोगसुच्छीए । नाणे दंसणचरणे, उववासत्तिगं तिगं होइ ॥ ४ ॥

सुयभणियाइ इमाइं, जा तव चरणाइ कुणइ भावेणं ।
खविऊण कम्मरासिं, सिवसिरितिलओ स होइ गुरु ॥ २५ ॥

तपःकुलकं समाप्तम् ।

। त्रयोदशाधिकारः समाप्तः ।

(१४) एषां सर्वेषां च तपसामारमे गुरुपार्श्वे द्वाचमा० इच्छाकारेण तुल्ये अम्ह अमुक तप अणुजाणत । गुरुः—
अणुजाणामो । गृही-इच्छ, अमुक तप अणुजाणावणत्थं वासे निक्खेवेह । गुरुः—निक्खेवेमो, इत्युक्त्वा उक्तविधिना
वासान्निधिपति । वासनिधेपविधिः । वीसस्थानकदंडक । अहं भते ! तुम्हाणं समीवे वीसस्थानकतव उवसंपज्जामि, ते
जहा-दब्बओ ॥ ४ ॥ दब्बओ णं वीसस्थानकतवं, खिचओ णं इत्थ अन्नत्थ वा, कालओ णं जाव छम्मासं, भावओ णं
जाव गहेणं न गिज्जामि, छलेणं न छलिज्जामि, सन्निवाएणं नाभिमुज्जामि, जाव अन्नेण वा केण य परिणामवसेण परिणा-
मो मे न परिवट्ठइ, ताव मम एयं वीसस्थानकतव तिविहं तिविहेणं वोसिरामि ॥ १ ॥ सिंहनिष्क्रीडितद्वयं २ कनका-
वली रत्नावली मुक्तावली ३ एतानि पंच तपांसि परिपाटीचतुष्केण कार्याणि । प्रथमायां परिपाट्यां सर्वसैः पारणकं, द्वि-
तीयस्यां निर्विकृत्या, तृतीयस्यामलेपकृतैः, चतुर्थ्यां तु आचाम्लैः पारणकविधिः । अथ भद्रे तपांसि दिन ७५ पारणक-

निव्वाणपयं पट्टणो, छहिं उववासेहिं रिसहनाहस्स । मासेण उ सेसाणं, वीरजिण्हिंदस्स छट्टेणं । १५ ।
 अंबिल वीसा वीसा, चउवीस वि जिणाय दवदंती । एणुत्तरबुद्धिक्का-सणेहि पुण वड्ढमाणे य ॥ १६ ॥
 भदिपगाइपणंता, महभदिसगंतिगाइं भदुत्तरे । पंचाइनवंता मह-भदुत्तरि पणाइगारंत्ता ॥ १७ ॥
 अणुपंति मज्झकं, आई काउं कमेण सेसियरे । पण सत्त पंच सत्त य, लयाउ ठाविज्ज तवचउगे ॥ १८ ॥
 हवइ गुणरयण संव-च्छरम्मि एगेग दिवसओ पढमे । जो सोलदिणेहिंतो, पारणयं सोलसममासे । १९ ।
 अंबिलदुगे वि इग दुति, अट्टट्ट तिगा य गंठियजुगे वि । एगाइ सोलसंता, उभओ चउवीस तिगपयगे ॥
 कणगावलि तह रयणा-वली वि किंतु दुग गंठियगेसु । मुत्तावली इगंतर, इगाइ सोलंत उभओ वि । २१ ।
 पंतियुले वि पढमं, इक्केको तो दुगाइ सोलंता । तं मज्झे एगंतर, एगाई चउदसंतओ वि ॥ २२ ॥
 पनरस दुन्ह वि मज्झं-मि सीहनिक्कीलिण् तवे गरुण् । लहुयम्मि पुण तवंता, पंतीओ अट्ट गोमज्झे । २३ ।
 एगाई एगोत्तर-बुद्धीए जाव अंबिलाण सयं । बुद्धितरे चउत्तयं, आयंबिलवड्ढमाणम्मि ॥ २४ ॥
 दंसणवयसामाइय-पोसहपडिमाअवभसच्चित्ते । आरंभपेसउद्धिट्ट-वज्जए समयभूप य ॥ २५ ॥

सुपभयियाइ इमाइं, जा तव चरणाइ कुणइ भवेणं ।
खविऊण कम्मरासिं, सिवसिरितिलओ स होइ गुरु ॥ २५ ॥

तपःकुलकं समाप्तम् ।

। त्रयोदशाधिकारः समाप्तः ।

(१४) एषां सर्वेषां च तपसामारंभे गुरुपात्रे चिमा० इच्छाकारेण तुम्भे अम्ह अमृक तप अणुजाणउ । गुरुः—
अणुजाणामो । गृही-इच्छं, अमृक तप अणुजाणावणत्थं-वासं निक्खेवेह । गुरुः—निक्खेवेमो, इत्युक्त्वा उक्तविधिना
वासाभिविपति । वासनिषेधविधिः । वीसस्थानकदंडक । अहं भंते ! तुम्हाणं समीवे वीसस्थानकतवं उवसंपजामि, तं
जहा-दध्यमो ॥ ४ ॥ दध्यमो णं वीसस्थानकतवं, त्तिचओ णं इत्य अकत्थ वा, कालओ णं जाव छम्मासं, भावओ णं
जाव गहेणं न गिज्जामि, छलेणं न छलिज्जामि, सन्निवाएणं नाभिमुज्जामि, जाव अन्नेण वा केण य परिणामवसेण परिणा-
मो मे न परिवट्ठ, ताव मम एयं वीसस्थानकतवं तिविहं तिविहं चोसिरामि ॥ १ ॥ सिंहानिष्कीडितद्वयं २ कनका-
पली रत्नावली मुक्कावली ३ एतानि पंच तपांसि परिपाटीचतुस्केण कार्याणि । प्रथमायां परिपाट्यां सर्वरसैः पारणकं, द्वि-
तीयस्यां निर्विकृत्या, तृतीयस्यामलेपकृतैः, चतुर्थ्यां तु आचाम्लैः पारणकविधिः । अथ भद्रे तपसि दिन ७५ पारणक-

दिन २५ सर्वाग्र मास ३ दिन १० । महामेद्रे तपसि दिन १९६ पारणकदिन ४९ सर्वाग्र मास ८ दिन ५ । भद्रोत्तरे तपसि दिन १७५ पारणकदिन २५ सर्वाग्र मास ६ दिन २० । सर्वतोमेद्रे तपोदिन ३९२ पारणकदिन ४९ सर्वाग्र मास १४ दिन २१ ॥

॥ चतुर्दशाधिकारः समाप्तः ॥

'(१६) प्रायश्चित्तानि-ज्ञानाचारे वासकुंपी आफली अघोति देवपूजा प्रमादि प्रतिमा पाढी, पाटी पोथी टीपणइ शुक्र लागई, पग लागुं, युक्इ अचर माळिउ, पोथी भूमि पाढी, ठव्यारिउ चालिउ पाडिउ, भूमि हारविउ, अकाल पाठादिक, अष्ट-विषह्वानातिचार, गुरु आशातना कीधी, मिथ्यात्वं सर्वेष्वेतेषु अघन्य मध्यम उत्कृष्ट ४ नमस्कारावली नाशते स्थापनाचार्थाप्रतिलेखने द्वाशातनाया ४ अर्थशातनायां प्रतिमापुस्तिकापट्टिकादीनां प्रमादेन मंगे प्रदीपनादौ वा दाहे नवकारापण्ये शुद्धिः । दर्शनाचारे शंकादौ अतिचारे ५ दर्शनातिचाराएके द्वादशत्रतातिचारेषु देशतः ४ सर्वतः ४ गुरुद्रव्यभोगे २५ देवगुर्वचन्दने पार्श्वस्थादौ मत्वे वात्सल्ये च० । देवह्वानद्रव्यभोगे ज० म० उ० ६ तावच्च तत्रान्यत्र वा देयं । चारित्राचारेषु० अमे० वायुप्रत्येकवनस्पतिनिष्कारणसंघटे २५ । अगाढपरितापे० गाढपरितापे० उपद्रवे ४ । निष्कारणानन्तकायसंघटे २५ । अगाढपरितापे० गाढपरितापे० ४ उपद्रवे ४ । चन्दनिकाकीटिकानगरशुषिरभूमिवृत्यादिषु स्तानजलोषावे आ-वद्यादिप्रघोः ए संस्वारादिछन्दने शेषे अगलिताम्बुव्यापारणे गण्यमानस्य वा छन्दने अशोधितेन्धनस्याग्नौ क्षेपे शिरःकण्डू-यने केशविरलीकरणे शरलेष्टादेः क्रीडार्थमन्यतः क्षेपेऽपि सहस्राज्जामोगाद्वा द्वित्रिचतुरिन्द्रियाणां स० अगाढपरि० ४

१ पञ्चदशाधिकारोऽत्र नास्ति ।

तप० ४ सकलादर्पाद्वा द्विप्रचतुःषष्टेन्द्रियाणां वा मृषाद्दत्तमैथुनपरिग्रहेषु विराधितेषु क० ५ । एकस्य द्वीन्द्रियादिवधो
 द्योरेदं वापदशानां, ततः परमसंख्यावानामपि १० अत्रायश्चिचानि जलौकसां मोचने ४ मृषावादे परिग्रहे जघन्य मध्यम ४
 उरुष्ट ४ सर्वपरिग्रहभंगे स्वाध्यायलक्ष १००००० । स्वगृहेऽदत्तदानलक्षसहस्रादिकं ज० मध्यमेऽपि ज्ञाते ४ अज्ञाते तूच्छटे
 क० ५ ज्ञाते तूच्छटे जातकभङ्गे कन्याण्य० स्वाध्याय १००००० । मैथुने स्वदारे इत्सरे वेदयादौ अनामोगाब्जियमभंगे यथासंख्यं
 ४२ । ६ । खानतस्तु तिसृष्वपि पञ्चकन्याणं । कुलवध्वा सह मैथुने स्थूलतयाऽपि विधवाया बृहत्कुमारिकाया वा कन्याण ५ ।
 ज्ञातहीनजातिपरदारभोगे स्वाध्यायलक्ष १००००० । अज्ञाततद्भोगे पश्चाद्ज्ञाते कन्याण ५ । उत्तमे राज्ञामात्यदारारादौ
 अज्ञात्वा सेषिते १८००००, ज्ञात्वा सेवने मूलं । स्त्रियाः शीलस्य बलाद्भंगे कन्याण ५ स्वाध्याय १००००० । अज्ञात्वा
 मधुपञ्चरिभोगे ४, ज्ञात्वा तु भोगेर्हीरि परिवादे अस्तरोटिअभ्याख्यानदानवैशून्यपंढविवाहकन्याफलग्रहणेषु ४ । टिउन्न-
 कानां क्रीडार्थं करणे० दिग्गतानर्थदंढयोर्भंगे सामायिकातिथिसंविभागयोरकरणे निःकारणं निशाशने निपिद्धानन्तकाया-
 शने निपिद्घप्रत्येकपुष्पफलादिभोगे ४ । देशावकाशिकस्य यथाप्रतिज्ञातपौषस्य चाकरणे ४ । कर्मादाने निपिद्घासेवनेषु ६ ।
 मद्यमांसयोरनामोगाद्भोगे ४ । आक्रधा भोगे कन्या० ५ । कर्पायेषूत्कटेषु ज्ञातपस्य यावद्दुर्पेभ्य आलोचनौ गृह्णाति तावन्ति
 पंचकन्याणानि । वीर्याचारविधीयते प्रमादात्तत्प्रतिक्रामति । एवमासीनो वन्दनकं दत्ते न दत्ते (वा) शक्तोऽप्यालस्यादासीनः
 प्रतिक्रामति ४ । तपाचारे पर्वतिथिषु अतिथिषु वा यथागृहीतं तपो ग्लानत्वाभावेऽपि न करोति ४ । चरमप्रत्याख्यानाकरणे०

द्रव्यसचिषामिग्रहमंगे विकृत्यमिग्रहमंगे पंचकं । विस्मृत्याशेषाभिग्रहमंगे २५ । ग्रंथिसहितादिमंगे नमस्कारसहितमंगे
 च पानाहारेण नमस्कारः १०८, स्वाद्याहारेण २०८, खाद्याशनाभ्यां तु मंगे० पुरिमादिमंगे च पुरिमाद्येव । बालालोचनादौ
 बहुतमे वा पापे पाप्मासिकमेव । शक्तस्य यथाप्राप्तं, अन्यस्य तो (तु) पौषधिकप्रायश्चित्तानि, आवाशियकीनैपेधिक्यौ न
 करोति । अप्रतिश्लेखितस्थंहिलेऽप्युत्तमृजति, अप्रमाञ्जितकुट्यादौ उठिगाह, अप्रमाञ्ज्य आसनादि गृह्णाति मुञ्चति वा, अप्रमाञ्ज्य
 द्वास्तुद्वयाटयति पिघचे वा, अप्रमाञ्ज्य कायं कंठ्यते, उपधिं न प्रतिश्लेखयति, वसतिं न प्रमाञ्जयति, पयस्त्यक्त्या नेर्या
 प्रतिक्रामति, पातयित्वा सुखवाञ्छिकां लभते, सर्वेष्वेतपु पंचकं प्रायश्चित्तं । पातितमुखवस्त्रिकाया अलामे नमस्कारावलि
 यनेधी, प्रातः स्वाध्यायाकरणे अपीरिते भुञ्जीत पयः पिबेद्वा २५ । पुञ्जकान्ताद्धरति० रात्रावासज्जेति भयन् प्रमाञ्जयंश्च न
 दिहते० चांति करोति रात्रौ संघ्नास्तुत्सृजति सुत्त्वोरिथतो वंदकेन न प्रत्याख्याति निःकारणं दिवा स्वपिति विकथां करोति
 ४ । सावधं मापते संस्तारकमसंदेश्य ४, साकारमप्रत्याख्याय ४, संस्तारकगाथामनुचार्यं शेते असत्यं वक्ति ४ । ज० म ४
 उ ४, अद्यत्वा उपविष्टः प्रतिक्रामति० यथोक्तां चैत्यवन्दनां न करोति० पुंसः स्त्रीसंघट्टे ४ स्त्रियाः पुरुषसंघट्टे सान्तरसंघट्टे०
 अंचलसंघट्टे । २५। जलाग्निविद्युत्स्पर्शवेजःस्पर्शने ज० २५ मध्यमे ४ उत्कृष्टे ४ । दकमृत्तिकागमनागमने पृथि-
 व्यपेज्जोवनस्त्विसंघट्टादिषु चतुर्षु भिन्नमासादीनि । अनन्तकायसंघट्टादौ लघुकादीनि । पंचेन्द्रियसंघट्टादौ गुरुकादीनि ।
 समस्तभावक आविकायां प्रायश्चित्तदानविधेः सामाचारी यंत्रकाणि पंचकादीनि पंचविंशत्यधिकानि भिन्नमासस्तुत्कलानि

लघुमासं पुरि० गुरुमास आं पिल गुरुचतुर्मासं आ० गुरुचतुर्मासं उ० लघुपणमासं षष्ठं गुरुपणमासमष्टमं एकद्वित्रिचतुः-
 पंचरन्यासेषु सर्वाण्यपि नि० पु० ए० आ० उ० तर्पासि यथासंख्यं एकैकादिसंख्यानि भवन्ति ।

॥ पौढ्याधिकारः समाप्तः ॥

(१७) अथ प्रयाजनविधिः—प्रथमं मातापित्रादिभिः प्रयाज्यस्य कतिपयदिनप्रदत्तफुल्लोत्ककस्य स्वविभवोचितयति-
 प्रायोग्यतदर्थे विसाधितानेकवस्त्रपात्रकंचलस्य प्रयज्यादिने ससंघस्य गुरोराहूय स्वधेशमन्युपवेशितस्य पुरोभूय क्षमाश्रमणं
 दत्त्वा सचिचभिर्वा गृह्णीत इत्युक्त्वा प्रयाज्यहस्तेन स्वगुरोः साधूनां सार्धानां च कंचलवस्त्रपात्राद्यैः प्रतिलाभनां विधाय
 श्रावकश्राविकाणां च पुष्पतांबूलघौतपोतिकाद्यैः पूजां कृत्वा पुनः प्रयज्यादिनादर्वाग्दिने संघ्यायामभिनवक्षुब्लक-
 यांग्यबोलपट्टकाटिदोरिकापर्ताकंचलिकाप्रोञ्छनकरजोहरणमृखवस्त्रिकापत्रकदोरकाकोरवस्त्रखंडबद्धरचापुट्टलिकानिधिपकोरपट्टेन
 षेष्टयित्वा भवलयिन्या चत्वा साधुभिः प्रगुणीकृतपटलकस्य ग्रहणाय धवलमङ्गलमुखरा विचित्रवादित्रध्वनिग्रोत्साहमानाः
 श्राविका अपि स्वगृहात् गुरुवसतावागत्याभिमंत्र्य गुरुभिरर्पितं पटलकमादाय तथैव गायन्त्यः स्वगृहे गच्छन्ति । प्रयज्या-
 दिनादर्वाप् प्रयज्यादिने च वारकेण चतनरसंस्कारस्य शिखामात्ररहितविहितमद्राकरणस्य अष्टोत्तरशतसंख्यैर्नवीनैर्वा
 रागटुकैः स्नपितस्य चन्दनरसविलिप्तस्य कस्तूरिकापत्रबलरीमुखमंडितमुखस्य आमुक्तमुक्ताकनककुसुमाद्यलंकारस्य परि-
 हितदिभ्यदुक्षलस्य मातृपितृबन्धुस्वस्रादिभिः प्रोक्ष्यं कारयित्वा पुनः प्रयाज्यस्य स्वगृहाभिमुखोपवेशितस्य तिलकादिमंगलं
 कृत्वा तत्करेण स्वगृहाभिमुखानचतान्मंगलार्थं क्षेपयित्वा युष्माकं गृहे श्राद्धिद्विद्धिर्मवतु इत्याशिषं दापयित्वा वाजिनि वारणे

शिविकायां वाऽधिरोप्य षण्णकुण्डलिकाखारिकखूर्चुं (वसोलकनालिकेरनारंगदाडिमादिखादिकां दापयित्वा लोहटिकरूपकद्र-
 म्बाहुलिकादिदानं च कारयद्भिर्धवलमंगलसगीतकैर्महाप्रभावनया सधवाशिरःस्थं पटलकं सहादाय ससंधेन गुरुणा सह
 धेत्यटारमागम्य प्रोक्ष्यं कारयेत्, ततो मध्ये गत्वा गुरुः संक्षिप्तचैत्यवन्दनां कृत्वा उपविश्य वासानमिमंत्रयति, प्रव्रज्यश्च
 सम्यक्त्वनद्युक्तविधिना जिनपिंबसमवसरणार्चनप्रथमप्रदक्षिणादिकं कृत्वा गुर्वग्रे क्षमाश्रमणं दत्त्वा मणति-इच्छाकारेण
 तुन्मे अम्ह सर्वविरतिसामायिक आरोपण, इच्छं, क्षमा० इच्छा सर्वविरतिसामायिकआरोपणत्थं नंदि करण, इच्छं, क्षमा०
 इच्छा० सर्वविरतिसामायिक आरोपणत्थं नंदिकरणत्थं वासे निविखवेह, इच्छं । ततस्तस्य सम्यक्त्वगृहीतुरिव गुरुर्वास-
 निषेप करोति । ततः क्षमा० इच्छाकारेण तुन्मे अम्ह साहुपाउगं वेसं समप्येह । गुरुः-समप्यामो इत्याद्युत्त्वाऽभिमंत्रित-
 यासंधेपमिमंत्र्य चोलपट्टकवटीदवरिकापटीरूपं समर्पयति । स तं वासनिषेपमिमंत्रितं कराञ्जलिनाऽऽदाय शिरस्यारो-
 पयति । ततो गीतार्थसाधुस्वमीशान्या नीत्वा वेपं परिधापयति, गृहिवेपालंकारादिकं मात्रादिर्घट्टांचलेन गृह्णाति । ततो
 यतिवेपणागत्याञ्चल पृत्वा क्षमा० इच्छा० स० सा० आरोपह, इच्छं, क्षमा० इच्छा० स० सामायिकआरोपणत्थं नंदि
 करणं, इच्छं, क्षमा० इच्छाकारेण तुन्मे अम्ह सम्य० सा० आरोपणत्थं नंदिकरणत्थ अम्हे वेह्याह वेदावेह, इच्छं । ततः
 प्राग्निवैद्येत्थं वेदनायां अहाइलेसु देहकमण्यनपर्यन्तायां कृतायां आसीनस्य गुरोः शिष्यः क्षमाश्रमणं दत्त्वाऽह इच्छाकारेण
 तुन्मे अम्हे पञ्चावेह, इच्छं, क्षमा० इच्छाकारेण तुन्मे अम्ह पञ्चावयणत्थं गोचमाहमाष्टाणिनित्सेवियषमज्जयं समप्येह,
 इच्छं, ततो वातेरभिमंत्र्य सप्रोक्षणक समुखवस्त्रिकं धर्मध्वजं गुरुः समर्पयति । ततः प्राग्निष्ठासिब गुरुः शिष्यं वेदनक दाप-

यति सर्वविरतिसामाधिकारोपणार्थं कायोत्सर्गं कारयति । अथ संघस्य वासानर्पयति । आसन्ने लग्ने शिष्यः क्षमा० इच्छा-
 कारेण तुन्ने अम्ह लोपं करेह, इच्छं, ततो रक्षामभिंश्रय नमस्कारं मणित्वा त्रिः केशोत्पाटनं करोति । नमस्कारत्रयं मणि-
 त्वा वासामिमन्त्रितदक्षिणकर्णे लगित्वा लग्नधेलायां करेमि मंते इत्यादि दंढकं त्रीन् वारान् शिष्यं भाषयति । ततः सम्प-
 स्यनंप्यामिब सर्वविरतिसामायिकामिलोपेन प्रदक्षिणात्रय दापयित्वा सर्वविरत्यारोपणकायोत्सर्गं च कारयित्वा उपविश्य
 गुरोः शिष्यः क्षमा० इच्छाकारेण तुन्ने अम्ह नामस्थापनां कुरु । ततो गुरुः तच्छिरसि वासान् निक्षिपन् नाम ददाति ।
 ततः शिष्यः क्षमा० साठ करी अशुशास्ति दिड । अथ गुरुशुशास्ति ददाति—

धन्यस्त्वं कृतकृत्य, एव स भवान् शौर्यं तवाद्योत्थितं, श्लाघ्यं चाथ मनुष्यजन्म भवतस्त्वर्जीवितं जीवितम्
 येनासौ भववार्धिलंघनविधौ निश्छिद्रपोतोपमा, प्रव्रज्या समवापि दुर्लभतमा स्वाचार्यनिर्यामका ॥१॥
 कोपः कंपमवाप मानमतुलं मानः पुनर्मुक्त्वान्, संरंभं त्यजति स्म दंभहतकः क्षोभं च लोभोऽभजत् ।
 व्यामोहं च जगाम मोहनृपतिलेभे भवस्तानवं, प्राप्ते संयमराज्यमद्य भवति बुब्धास्तवान्तर्द्विषः ॥ २ ॥
 संतोपस्तोपपोषं समभजदसमं बोधमाधात्प्रबोधः, प्रापोत्सेकं विवेकः प्रशमनृपतिनोत्तंभिता वैजयन्त्यः ।
 वैराग्यं रंगमागाद्दिनयनवृत्तेर्नाटितं नाड्यमुच्चै-जति ते संयमश्रीपरिणयनविधौ कस्य नैवोत्सवोऽभूत् ३

अहो पवित्रीकृतमद्य गोत्रं, कुलं च चक्रे सकलं समुज्ज्वलम् ।

नाम स्वकीयं लिखितं च चन्द्रे, प्रव्रज्यया स्वीकृतया त्वयाद्य ॥ ४ ॥

अप्पडिवंधो सयय, कायव्वो गामनगरबंधूसु । नियदेहे वि य सुंदर, ममत्तबुद्धी न कायव्वा ॥ ५ ॥

धन्नाण निवेसियइ, धन्ना गच्छंति पारमेईए । पारं इमीइ गंतुं, पारं दुक्खाण वज्जंति ॥ ६ ॥

धन्ना जणणी जणओ वि गुणनिही वंधवा य सुकयत्था । पव्वजाए जोगं, पुत्तं परिवालियं जेहिं ॥ ७ ॥

महाभारतेऽप्युक्तमस्ति—

तावद्भ्रमन्ति संसारे, पितरः पिंडकांक्षिणः । यावत् कुले विशुद्धात्मा, यतिः पुत्रो न जायते ॥ १ ॥

अथ यः सप्तम्यत्त्वः सर्वविरतिं प्रतिपद्यते स सर्वविरतिसामायिक आरोपउ इत्यालापकानुच्चार्यते, यस्त्वगृहीतसम्यत्त्व-
स्वस्वीकरोति स सम्यत्त्वसामायिकश्रुतसामायिकसर्वविरतिसामायिक आरोपउ इत्यालापकानुच्चार्यते । इति ।

॥ प्रव्राजनविधिः सप्तदशधिकारः समाप्तः ॥

(१८) वासक्खेवो वेसो, वीवं रयहरणं वंदणुस्सगो । वासप्पणमट्टाउ, सामाइयपयाहिनामअणुसट्ठी १

गुरोः पुरतो मुखवस्त्रिकां प्रतिखिल्य चमा० । अथ लोचकाराणप्रवेदनविधिः—इच्छा० लोचं संदिसावउं, इच्छं,

षमा० इच्छा० सोप कारावउं, इच्छं, षमा० इच्छा० उचासणइ संदिसावउं, इच्छं, षमा०, उचासणइ ठासिउं, इच्छं ततो
 सोपकारस्य पृरसौ षमा० पसाउ करी सोच करउ, लघोध इच्छकार लोच करउं इत्युक्त्वा विधिना लोचं कारयित्वा
 सोपकारस्य बाहुविधामन्वां कृत्वा इरियं पटिकमिय चेइयाइं वंदिचा अद्वाइजेसु मथित्वा सुहपत्तिं पडिलेहिचा वंदययं
 दाऊव भनइ-इच्छाकारेण मगबन्नु! संदिसह लोचपवेयं । गुरु मणइ-पवेयह । सा० इच्छं, षमा० संदिसह किं मणामो ? ।
 गुरु मणइ-वंदिषा पवेयह । सीसो मणइ-इच्छं, षमा० केसा मे पजासीया । गुरु मणइ-दुकरं कयं इंगिणी साहिया ।
 सीधो षमा० तुगदायं पवेयं संदिसह । साहूयं पवेयह । गुरु० इच्छं, षमा० पंचपरमोष्ठिमणं षमा०
 तुगदायं पवेयं साहूयं पवेयं संदिसह काउस्तग करउं । गुरु० करेह । सीसो इच्छं, षमा० केसेसु पजासिजमाणेसु सम्भंजं न
 इदियाधियं इइयं कपराइयं तस्म तद्वावर्णायं करेमि काउस्तगं इयाइ गणइ, उज्जोयं चितेइ पारिचा उज्जोयं मणइ । तओ
 धम्यसाहूयो वंदइ, सध्वे सुहलोयं पुच्छंति ।

॥ अष्टादशाधिकारः समाप्तः ॥

(१९) अयोपस्थापना विधिः—प्रथमदीधितिशिष्यो नंदिद्वयेन यतिप्रतिक्रमणद्वयं तथा नंदिद्वयेन दशवैकालिक-
 प्रथमद्यतं आपाम्ब्लादियोगयाहे तेन पाठ्यते पद्मवर्णनिकायास्तद्यतनां च ज्ञाप्यते । ततो यतनाऽस्य परिणता इति
 ध्यानाय गीतार्थेन साधुना परीषा कार्यते, सा चयं-गीतार्थसाधुर्नवशिश्वेण सह बहिर्गच्छन् हरितकायस्योपरि ब्रजति,
 सोऽपि यदि पृष्ठलग्नस्तर्पय गच्छति ततो नाघाप्युत्थापनायोग्यः । अथ नायाति स्थित्वा मणति-पंडितमिथाः पूर्वैरि-

तकायसंघट्टोऽपि निवारितः तत्कथं भवद्भिः तदुपरि गम्यते ? ततो गीतार्थसाधुर्वक्ति-ञ्जुलक ! विस्तृता वयं, भिच्छामि
दुक्कहं ति माणित्वा निवर्तते, इत्यनयां परीक्षया उत्थापनायोग्यं ज्ञात्वा गुरवः प्रशस्ते सुहृत्सु समवसरणं मंडयित्वा उत्था-
पनार्थं तं नवशिष्यमाहवयन्ति । शिष्योऽथागत्य गुरुणांमप्रे क्षमाश्रमणपूर्वकं मणति-इच्छाकारेण तुभ्ये अग्रह पंच महाव्व-
याइं राहमोयणवेरमणछट्टाई आरोवड्डु । गु० आरो० । शि० इच्छं, क्षमा० पंच महव्वयाणं राहमोयणवेरमणछट्टाई आरो-
वणत्थं नंदि करह । गु० करेमो । शिष्य इच्छं, क्षमा० पंच राह० आरोवणत्थं नंदि करह । गु० करेमो । शिष्य
इच्छं, क्षमा० इच्छा० पंच० राह० आरोवणत्थं नंदि करणत्थं वासे निक्खिवेवह । गु० निक्खिवेमो । शिष्य इच्छं । गुरुवा-
सान्निधिपति नित्यारग० । शि० इच्छामो अणुसट्ठि मणित्वा क्षमा इच्छा० पंच० राह० आरोवेवह । गु० आरो० । शि०
इच्छं, क्षमा० इच्छा० पंच० राह० आरोवणत्थं नंदि करह । गु० करेमो । शि० इच्छं, क्षमा० इच्छा० पंच० राह० आरोपणत्थं
नंदि करणत्थं चेइयाइं वंदावह इत्यादि चैत्यवन्दनकदापनं पंचमहव्वयाइं राहमोयणवेरमणछट्टाई आरोपउ इति भाणयित्वा
गुरुः आरोपेमो । शिष्य क्षमा० आरोवणत्थं काउस्सगु करावउ । करावेमो क्षमा० पंच० आरोवणत्थं करेमि० लोयस्सं
उच्छूवास २५ प्रमायं गुरुशिष्यो कुरुतः । शिष्यः क्षमा० पसाउ करी पंचमहाव्रतरात्रिमोजनेरमणपणु उचरावउ । ततो
गुरुस्मिन्मस्कारमुच्चार्य एकैकं महाव्रतं त्रीन् त्रीन् वारान् भाणयित्वा लग्गवेलायां इचेइयाइं पंचमहव्वयाइं इत्यादि त्रिभाण-
यति । यावत्तलग्गवेला नायाति तावन्महाव्रतानि व्याख्यानयति, सर्वव्याख्यासमाप्तौ च संघवासापेणप्रदक्षिणाकायोत्सर्ग-
वत्तुविंशतिस्त्वमभ्यनं यावत् प्राग्बत् केवलं प्रदक्षिणायां पंचमहव्वयाइं राहमोयणवेरमणछट्टाई आरोवह इति शिष्योक्ते

गुरुर्वक्ति-आरोपेनो एमासमखायं गोपमार्दिणं महासुणीयं हत्येयं सुचेयं अत्येयं तद्रुमएणं । तथा इच्छा० पच आरोवियाइं
 इच्छामो अणुसष्टि इति शिष्योक्ते गुरुर्वक्ति-गुरुगुणेहिं शु 'आरोपामो खमासमखायं ' गोअमार्दिणं ' महासुणीयं
 इत्येयं सुचेय । पुनः शिष्यः क्षमा० पसाउ करी दिग्बंध करउ । गुरुर्वक्ति-गुरुगुणेहिं शुद्धिज्ञा इति विशेषः, कायोत्स-
 र्गानन्तरं सुखबधिकां प्रतिलिख्य वन्दनकं दस्वा इच्छाकारेण० पवेयणं पवेउं । गुरु भयइ-पवेयइ । शिष्य इच्छं, क्षमा०
 इच्छा० पंचमहाप्रतराग्निमोजनेवेरमणंछेदु आरोवत्यं निरुदु करेसिउं । गुरुं करिज्यो । शिष्यो वन्दनकं दस्वा आचामाम्ल-
 प्ररयाल्पाने करोति । पुनः शिष्य क्षमा० पसाउ करीउ दिग्बंध करउ । गुरुः करोमो इत्युक्त्वा तच्छिरसि वासाभिचिपिन्
 दिग्बंधमेव करोति-हे तपोधन ! तुज्झ वेरशाखा शाखा कोटिगणं गणं चंद्रकुल कुल गुरु अमुक उपाध्याया इमे इत्युक्त्वा
 तच्छिरसि वासाभिचिपिन् दिग्बंधमेवं करोति-अहो ! महत्तरा महत्तरेत्यधिकं । शिष्य इच्छं, क्षमा० पसाउ करीउ अनुशास्ति
 दियउ । सा धंय ।

॥ एकोनविंशतिधकारः समाप्तः ॥

(२०) द्रध्याः शुद्धमहाव्रतानि सततं कुर्याः सदैव क्षमां, ज्ञानाभ्याससरिज्जलेरविरतं चित्तार्णवं पूरयेः ॥
 यावज्जीवमतीवतीव्रविनयेराराधयेः स्वान् गुरुन्, साधो किं बहुना प्रमादरहितः शश्वत् क्रियायां भवेः । १ ।
 तथा-पंचमहोव्याइं, पच सालिकणय व्व । रोहिणिबहुनाएणं, वड्डेयव्वाइं रोवेउं ॥ २ ॥

तस्याश्चैयं कथा—

पुरे राजगृहे श्रेष्ठी, निपुणो धनवान् धनः । भार्या भद्रेति तस्याभू-
 न्भद्रिका शीलशालिनी ॥ १ ॥
 धनपालो धनदेवो, धनदो धनरक्षितः । चत्वारस्तनयास्तस्य,
 पुरुषार्थो इवांगिनः ॥ २ ॥
 धनश्रीर्धनदेवी च, धन्या च धनवत्यभूत् । सहचर्यश्चतस्रोऽमू-
 स्तेषां छाया इवाद्भुताः ॥ ३ ॥
 दध्यवान् वार्धके श्रेष्ठी, धर्मः कार्योऽधुनाऽऽवयोः । ततो
 वधूपरीचाऽन्त-विधेया मे यथोचितम् । ४ ।
 ततो निमंत्रयामास, दिने श्रेष्ठी द्वितीयके । सर्वान्
 वैवाहिकान् बन्धून्, नानाभोज्यान्यकारयत् । ५ ।
 भोजनानन्तरं श्रेष्ठी, सर्वेषां पश्यतां सताम् । आहूयाहूय
 सर्वासां, वधूनामार्पयत् करे ॥ ६ ॥
 पञ्च पञ्च कणान् शाले, रत्नानीव प्रयत्नतः । ऊचे च
 प्रार्थिता मेऽमी, पुनरर्प्यास्तथाविधाः ॥ ७ ॥
 आथा दध्यौ वधूः श्रेष्ठी, निश्चितं विकलोऽभवत् । नो
 चेत्कृत्वेदंशं मला-पकं दद्यात् किमीदृशम् ? । ८ ।
 योग्योऽभूदातुमद्यैवं-विधे स्वजनसंगमे । हारो वा
 मुकुटो वाऽपि, विस्फुरन्मणिमौक्तिकैः ॥ ९ ॥
 वृद्धीभवतः पञ्चा-निष्ठी मनुजस्य वर्धते यस्मात् । दुर्भाषिता
 रुषणता, निह्यता कृपणता भीतिः । १० ।

उज्झांचकार साऽतस्तान्, एहावकरवद्वहिः । अर्पयिष्येऽर्थितानन्यान्, शालीनाकृष्य कोष्ठकात् ॥ ११ ॥
 द्वितीया भुकिशीलत्वा-मिस्तुष्याभुंक तान् पुनः । शुभ्रावेव वचो नेति, पुनरर्ष्या इमेऽर्थिताः ॥ १२ ॥
 तृतीया तु कंढान्त-र्गन्धो वध्वाऽचिपत्प्रथीः । तान् कियद्भ्यः कियद्भ्योऽथ, दिनेभ्यः समभालयत् ॥ १३ ॥
 चतुर्थी तु समाहूय, समीपग्रामतोऽग्रजम् । अर्पयामास तान् शालीन्, वभाषे चेति तं प्रति ॥ १४ ॥
 घान्धवामी प्रवन्धेन, यद्दत्ताः श्रेष्ठिना ततः । उप्सोप्त्वा वृद्धिमानेयाः सर्वेऽपि प्रतिवत्सरम् ॥ १५ ॥
 माननीया न च स्वेपां, न परेषां तु जातुचित् । मूढकेषु पृथग्वध्वा, धारणीयाः प्रयत्नतः ॥ १६ ॥
 विधायोत्सवं तादृचं, वधूभ्योऽदाद्यदीदृशम् । ज्ञायते कारणं नात्र, स्वजनाश्चेति दधिरे ॥ १७ ॥
 न च निःकारणं श्रेष्ठी, चेष्टते धीमनोधनः । पुनस्तदर्थनायां च, व्यक्तमेतद्भविष्यति ॥ १८ ॥
 पष्टे वर्षे पुनः श्रेष्ठी, कृत्वा तादृशमुत्सवम् । तथैव प्रार्थयामास, वधूभ्यस्तान् कणान् सुधीः ॥ १९ ॥
 आषाऽऽर्षयत्कणान् पञ्च, श्रेष्ठिनः सोऽथ पृष्टवान् । त एवैतेऽथ सोचे ते, उज्झिताः कोष्ठगास्त्वमे ॥ २० ॥
 द्वितीया त्ववदत्तात्, स्थित्वा रहसि तत्त्वणात् । अपनीय त्वचं त्वेषां, भक्षयामि स्म तानहम् ॥ २१ ॥

पुनस्तृतीययाऽऽनीय, स्वालंकारकरण्डिकाम् । अन्धिमाछोढ्य तातस्य, त एवाप्यन्त शालयः ॥२२॥
 चतुर्थीः पुनराचरूयौ, तानानेतुमितः पितः । मध्वंधुसन्निधौ ग्रामे, प्रेष्यतां शकटव्रजः ॥ २३ ॥
 तदाकर्ण्य जनाः श्रेष्ठी, दध्युः सर्वेऽपि विस्मिताः । किमेतदेतया प्रोक्त-मवाग्मनसगोचरम् ॥ २४ ॥
 ततः पप्रच्छ तां श्रेष्ठी, सुते ! किमिदमुच्यते ? । तत्करणपंचकहेतोः, किं शकटौघैः करिष्यसि ? ॥२५॥
 अथोचे/सा मया भ्रातुः, पार्श्वेति भुवि रोहिताः । आद्येऽब्दे पंच पल्लयस्तै-जातास्ताभिश्च मूढकः ॥२६॥
 तेन मूढशतं तस्मात्, पंच मूढसहस्रकाः । तैः पंच मूढलक्षाणि, व्ययशुद्धानि जज्ञिरे ॥ २७ ॥
 श्रेष्ठी तरिकययाऽरज्यत्, सर्वोऽपि स्वजनस्तथा । शशंसे साऽथ तैः सर्वै-स्तदानीं विस्मिताननैः ॥२८॥
 अहो अस्याः कला काऽसौ, विचारः कीदृशो हृदि ? । मतिः संभाव्यते नेयं, सरस्वत्या अपि ध्रुवम् ॥ २९ ॥
 अथापृच्छजनान् श्रेष्ठी, संप्रत्यावाभुभावपि । करिष्यावो जिनेन्द्रस्य, धर्मं निर्मलमानसौ ॥ ३० ॥
 कुंडुबभारमारोप्य, तनयेषु स्तुषासु च । शृहृत्स्यं ततः किं किं, क्व क्व ब्रूत नियोज्यताम् ॥ ३१ ॥
 हुं ज्ञातोऽस्याधुना भावः, परीक्षेयं कृतामुना । ऊचुस्तेऽथ त्वदन्यो न, ज्ञाता तत्स्वयमादिश ॥ ३२ ॥

उज्झनं सर्वमप्याथा, भुक्तिकृत्यं द्वितीयका । कोशेश्वर्यं चतुर्थिका ॥ ३३ ॥
 इत्युक्तं श्रेष्ठिना सर्वैर्वेदु मेने विकल्मसंपम् । श्रेष्ठयथानाययद्रामात्, तस्याःशालीनिनःशतैः ॥ ३४ ॥
 अयोज्झिता भोगवती, रक्षिता रोहिणी, तथा । यथार्थानीति नामानि, तासां दत्तानि तेजैः ॥ ३५ ॥
 ततस्त्वमपि भोः साधो !, मा स्म भूस्तिसृणां सदृक् । रोहिणीसदृशो भूया, व्रतान्यारोपयन् जने ॥ ३६ ॥

भवताऽपि च चतुर्थवधुवद् शालिसमानपंचमहाव्रतानि प्रतिपालनीयानीति वदन् गुरुः शिरसि वासाब्जिषिपति । ततः सर्वेऽपि साधवः साध्यः श्रावकाः श्राविकाश्च तच्छिरसि वासाब्जिषिपन्ति । वासेषु निचिष्यमाणेषु शिष्य इति वदति-यत् अम्हाणं तुम्हेहि गुरुहि पंच महव्यादं आरोवियादं वासन्तिचिपकांश्च तम्हाणं तुम्हेहि पंच महव्यादं आरोवियादं चि जन्पंति । इत्युपस्यापनाधिकया समाप्ता ।

इच्छामि ख० इच्छाका० तुम्हे अम्ह अम्हक मंडली अणुजाबाह । गुरु भयइ-इच्छं, अणुजाणामि खमा० संदिसह कि मणामि ? । गुरु वंदित्वा पवेहं । शिष्य-इच्छं, धमा० इच्छाका० अम्हक मंडली अणुजाया इच्छामो अणुसट्टि । गुरु भयइ-अणुजाया २ खमासमणायं गोयमार्इणं महा० अम्हगमंडली अणुजाया । शिष्यः-इच्छं, खमा० तुम्हाणं पवेइया संदिसह साहूयं पवेइमि । गुरु-पवेह । शिष्य-इच्छं, खमा० नउकार खमा० तुम्हाणं पवेइया साहूयं पवेइया संदिसह काउस्सग गु० करुं । गुरु करुं खमा० अम्हगमंडली अणुजावथी करेमे का० लोग० उच्छ्वास २७ गारी० लोग० ?

सुप्ते अत्ये भोयण-काले आवस्सप य सज्जाप । संभारप य मंडलि, अंबिलप सत्ततो कुणइ ॥१॥

अत्रोपधानतपसी चानुष्ठानं केवलं असुकमंडलि अणुजायावणत्थं निरुहु करिसउं । इति भेदाः ॥

॥ विंशाधिकारः समाप्तः ॥

(२१) अथ साधुदिनचर्याविधिः—इह साधवः पाश्चात्परात्रिघटिकाचतुष्टयसमये पंचपरमेष्ठिनमस्कारं पठन्तः समुत्थाय—

किं मे कडं किं च मे किञ्चमेसं, किं सक्रण्णिज्जं न समायरासि ।
किं मे परो पासइ किं च अथा(प्पा), किं वा खलियं न विवज्जयासि ॥ १ ॥

इत्यादि विचिन्त्य ईर्यापथिकीं प्रतिक्रम्य चैत्यवन्दनां कृत्वा समुदायेन कुस्वप्नदुःस्वप्नकायोत्सर्गं गुरुन् वन्दित्वा यथाज्येष्ठं साधुवन्दनं, श्रावकाणां तु मिथो वन्दनं मणितं । ततः क्षणं आदेशादानेन स्वाध्यायं विधाय ततः क्षमा० इच्छा० पढिकमणइ ठाउं, इच्छं, क्षमा० सव्वस्स वि राइयदुच्चितियदुब्भासियदुच्चिट्टियहमणिववणिकाइं मिच्छामि दुक्कडं । शक्रस्तवमणनं । ततश्चारिप्रशुद्ध्यर्थं करेमि भंते काउस्सगं उज्जोयचित्थणं । न पुनरादावेव अतिचारचिन्तनं, निद्राप्रमादेन स्मृतिवैकल्पसंभवात् । ततो दर्शनशुद्ध्यर्थं लोगस्स उज्जोअगर उज्जोयचित्थणं । ज्ञानशुद्ध्यर्थं पुक्खरवर उस्सगो, अचक्खु-विसइ जोगु वोसिरियउ इत्याद्यतिचारचिन्तनं । श्रावकाणां तु नाणम्मि दंसत्थंमि चि गाथाष्टकचिन्तनं । ततो मंगलार्थं सिदात्थं बुदात्थमिति स्तुतीनां मणनं, सुहपत्ति पेहत्थं, वंदत्थं, उपविश्य प्रतिक्रमणसत्रमणनं अरुहट्टिओमि आराहत्थाए

मन्दिषा वंदयं श्यामल्य, यदि पचापाः सापवो भवन्ति तदा त्रयाशां तत्क्रयानां तत्र रात्रिके देवसिके पाषिकादिसत्क-
 एषुदस्रिचामयेषु समपितारः सकल कामकप्रयं मणन्ति घमणीयास्तु परपचियं पदात् अविहिषा सारिया वारिया
 बोइया पटिचोइया मयेष बायाए काएय वा मिच्छामि दुकटं इति मणंति । अथ वंदयण्यपुव्व छम्मासियधितयत्थं आय-
 रिएउरन्ताए तस्सगा छम्मासियधितयं करिजा पचक्खाणं जाव उळोयं मणित्ता मुहपचिपडिलेहणं वंदयणं पचक्खाणं
 इच्छामो अणुसद्धि, विशात्तलोचनदलं० इति स्तुतित्रयमणनं शुक्रस्त्वः पूर्णा चैत्यवन्दना अस्तोत्रा आवकाणां तु सस्तो-
 त्ता, एमात् सापु घमा० इच्छा० बहुवेल संदितावतं, इच्छ, घमा० बहुवेल करिसतं, इच्छं, आचार्योपाध्यायसर्वसाधुचमा-
 भमणानि मुहपची रयहरणं निसिअ दुगचोलपट्टसंथारोउचरपट्ट कप्पतिय दस पेहा उग्गए घरे इयत्यां वेलाया प्रतिलेखना-
 मणनं मारो बाहुपली वि य इत्यादि भावना गायामणनं इति प्रामातिकप्रतिक्रमणविधिः । संग्रहाथा—

सामाइरिउत्सगो, देवगुरुवंदणं च सज्झाओ । उत्सगतियं पुत्ती, वंदयणमालोयणं मुत्तं ॥ १ ॥

वदयणं श्यामणं वंदयणं च छम्मासियं च मुहपची । वंदयणपचक्खाणं, तिचिमुई देववंदणया ॥२॥

एवो मुखपत्रिका रजोहरण पादप्रोक्षणकं चोलपट्टकं च प्रतिलिरूप घमा० इच्छा० पडिलेहउ, इच्छं इत्युक्त्वा गुरोः
 संस्वारकाणुपधि प्रतिलिरूप घमा० इच्छा० मुहपची पडिलेहउ इत्युक्त्वा मुखवस्त्रिकां प्रतिलेखवति । ततः घमा० इच्छा०
 उवहि सदिसावत, इच्छं, घमा० उवहि पडिलेहउ, इच्छं, संस्वारकोचरपट्टपट्टीकंनलिकादिकं प्रतिलिरूप वसतौ प्रमाजि-

तावां कार्यके उद्बुद्धये सर्वेऽपि गुरोरेषु स्वाध्यायमंढन्यामागत्य स्वाध्यायं कृत्वा समाभमबद्धयेन उपयोगकामोत्सर्गं एक-
 चित्ताः कुर्वन्ति, ततो यथाज्येष्ठं चंदित्वा-साधवः पठन्तः सन्ति । शतिकाके तु मुखबन्धिकां प्रतिलिख्यः स्वाध्यायोपयोगो
 कृत्वा समाभमबाभ्यां कण्यं संदिसावडं कण्यं पढिगाहिसडं इत्युक्त्वा कण्यं गृह्णन्ति । प्रहरानन्तरं चासंदेशितोऽपि कल्पते
 गृहीतं कण्यः । ततः पादोनपौष्ठीसमयं ज्ञात्वा प्रतिखेखनां अर्थंति । तज्ज्ञानोपायध्यायं—

आसाढे मासे दुपया, पोसे मासे चउप्पया । चित्तसुपसु मासेसु, तिपया हवइ पोस्ती ॥ १ ॥

अंगुलं सत्तरत्तेण, पक्खिणं तु दुंरंगुलं । वड्डपं हायए वावि, मासेण चउरंगुलं ॥ २ ॥

जिट्ठामूले आसाढसावणे छहिं अंगुलोहिं पढिजेहा । अट्टहिं वीयतियंमि, तइए दस अट्टहिं चउत्ये ॥ ३ ॥

इत्युद्देशतः पौरुषीज्ञानं । निश्चयतश्चेत्तत्-
 अयथाईण दिणगणे—गट्टिभाईए लद्धे । उत्तरदाहिणमाई, पोरिसिपयसुद्धपक्खेवो ॥ १ ॥

अयनं उत्तरायणं दक्षिणायनं च त्र्यशीत्यधिकशतदिनप्रमाणं । तत्र सूर्योत्तरायणप्रथमदिने मकरसंक्रान्तौ चतुर्भिः
 पादैः प्रतिखेखनां मथ्यति, सूर्यदक्षिणायनप्रथमदिने कर्कसंक्रान्तौ पदद्वयेन । तत्रोत्तरायणदिनगणे १८३ अष्टगुणे एकषष्टि-
 मके लब्धं चतुर्दशत्यंगुलत्वं पदद्वयं, तदुत्तरायणान्त्यदिने पदचतुष्टयात्प्राप्त्यते । दक्षिणायनदिनगणे तु तत्राकृते लब्धं

पदद्वयं, उदन्त्यदिने पदद्वयोपरि प्रविष्यते । एवं क्रमेण धर्यपद्मार्धे पंचप्रहराधिकदिनसप्तकरूपेऽंगुले, धर्यपद्मे ऽप्रहरद्वया-
धिरुपंचदशदिनरूपेऽंगुलद्वयं, सूर्यसासे चतु प्रहराधिकत्रिंशद्दिनरूपेऽंगुलचतुष्कं दधिखायनानन्तर वर्धते उत्तरायणानन्तरं च
दीपते, इति नैबधिकं पौष्ठीहानं ।

अथ पात्रोपकरणं प्रतिबिल्व आचरियक्या वैत्यगृहे गत्वा वैत्यवन्दनां विधाय निसीही, नमो खमासमन्थार्यं गोय-
मार्हं महागुणीयं ति मयंतः प्रविश्य प्रतिक्रान्तेर्याः पठंतः सन्ति, मिधाचर्याकाले च सुखवस्त्रिकां प्रतिलिल्व्य क्षमां
इच्छां ठागु करंतं इच्छं इत्युक्त्वा पात्राणि प्रतिलिल्व्य पात्रबन्धे निधिप्य गृहीत्वा तुंबकं चादाय प्राहृत्य

आचरियकी कृत्वा.

अक्लीणमहायसिद्धि-संजुओ जयद् गोयमो भयवं । जस्स पसाएणज्ज वि, साहुणो सुत्थिया भरेहो ।
इति मथित्वा शुष्मिताप्रीतिकस्यापनाकुलवर्षे शेषेष्वाटित्वा द्विचत्वारिंशदोषविशुद्धं मत्कपानकमादाय वसतिद्वारमा-
गत्य सुखवस्त्रिकया शिरःपुरोभागं प्रमार्ज्य रज्जोहत्या पादौ प्रमृज्य निसीही नमो इत्यादि भणन्तोऽन्तः प्रविश्य कंबलीं
पटीं चाविलयिन्यां विलग्न ऊर्ध्वस्था एव नत्वा ऐर्यापथिकीं प्रतिक्रामन्ति, कायोत्सर्गे च किं कस्य गृहेऽटितं को वा इरि-
त्कायादिसंघट्टादिकोऽतिच्यारः संजात इति विचिन्त्य चतुर्विंशतिखत्रं मथित्वा क्षमां इच्छां गमणागमण अलोयद्, इत्यं
उपाभमे हुंता आवसी करीउ चहुठावो नद्धिगिया पाहु उद्वउं पडिग्गहिमउं निसीही नमो इत्यादि भणित्वा वसति पड्डा,

भाषते वाते त्वं खंडियं जं विराहियं तस्स मिच्छामि दुक्कह, चमा० इच्छा० पाडुढीइवंडं आलोयहं, इच्छं, सोढी व्यापारंती एणदा त्तिपोगल्लिया अढाविया इत्यादिक्रमेण सर्वमालोच्य आगिलिया पाळिलिया पाडुलिया सच्चा सेसा साडुपाउग्गा दुरात्तोइय दुप्पट्ठिकंतमत्तपाण्णोअरवरी पडिक्कमंडं, इच्छं, पडिक्कमामि गोपरचरियाए इत्यादि तस्स मिच्छामि दुक्कहं ति पर्यंतं उक्त्वा तस्स उत्तरीकरेणं ति भवित्वा कायोत्सगं कुर्वन्ति, तत्र च—

अहो जिणेहिं असावज्जा, वित्ती साहूण देसिया । सुक्खसाहणहेउस्सा, साहूदेहस्स धारणा ॥ १ ॥

इति गाथां विचिन्त्य चतुर्विंशत्सिद्धं भवंति । ततः चमा० इच्छा० पारावंडं नवकारसहितं क्रियते चउहार विगं विवासवइ वियासवइं मातपाणी पारावंडं, इच्छं, नमस्कारं भयित्वा चमा० इच्छा० चैत्यवंदना करिसंडं मत्थेण वंदउ पसामो करिउ अनुग्रहउ इति भवन्तः गुरोः पात्राणि दर्शयित्वा भूमौ पिषायं मुञ्चति, ततश्चैत्यवन्दनां विषायं स्वाभ्यायं कुर्वति—

वेयणवेयावच्चे, इरियट्ठाए य संजमठाए । तह पाणवत्तियाए, छट्ठं पुण भम्मचित्ताए ॥ १ ॥

जह सगढक्खावंगो, कीरइ भवहणकारणा नवरं । तह संजमभवहण-ट्ठयाए साहूण आहारो ॥ २ ॥

अरसं विरसं वावि, सुइयं च असुइयं । अलं राज इवासुक्कं, मंथुकुम्मासभोयणं ॥ ३ ॥

वायालीसेसणसं-कढम्मि गहणम्मि जीव न हु छलिओ । इन्हि जह न छलिज्जसि, सुंजंतो रागदोसेहि ॥४॥
 वत्तीसं किर कवला, आहारो कुच्छिपूरओ भाणिओ । पुरिसस्स महिलियाए, अट्टावीसं भवे कवला ॥५॥
 अद्धमसणस्स सब्वं-जणस्स कुज्जा दवस्स दो भागे । वाउयवियारणट्टा, छब्भभागं ऊणयं कुज्जा ॥ ६ ॥
 हियाहारा मियाहारा, अप्पाहारा य जे नरा । न ते विज्जा चिकिस्संति, अप्पाणं ते चिकिस्संति ॥७॥
 रागेण सइंगलं, दोसेण सधूमगं वियाणाहि । रागदोसविमुक्को, भुंजिज्जा सुद्धाचित्तो य ॥ ८ ॥
 असुरसुरं अचवचवं, अधुयमविलंबियं अपरिसाडि । मणवयणकाययुत्तो, सुंजइ इह पक्खिवणसोही ॥९॥
 अणवज्जाहाराणं, साहूयं निच्चमेव उववासो । उत्तरगुणवुड्ढिकाए, तह वि हु उववासमिच्छंति ॥१०॥
 पिंडं अमोहयंतो, श्वरितीइच्छं । वारित्तम्मि असंते, सब्वा दिक्खा निररथया ॥ ११ ॥
 जीवा सुहेसियो तं, सिवम्मि सो संजमेण सो देहे । सो पिंडेसण सदोसो, पडिक्खजे इमो नेया ॥१२॥
 दुल्लाहा य मुहादाई, मुहाजीवी वि दुल्लाहा । मुहादाई मुहाजीवी, दो वि गच्छंति सोगइं ॥ १३॥
 इत्यादि । ततः साधुषु सर्वेष्वगातेषु भोजनमण्डन्याद्युपविष्टेषु अनुग्रहं कुरुतेति मयन्तः साधून् यथादृष्टं निमंत्रयंति ।

एव यदि कोऽपि किञ्चिद्विच्छेददा तदस्य दृष्टुः, न वा कोऽपीच्छेदत उपविष्टा एव सुखवन्निकां प्रतिलिक्ष्य ह्यम् ० इच्छा ०
 अग्निवागता सन्ति-भोषणमंहलि ठायहं, अन्ये तु नैतद्व्यति, किं तु यावरुं पढिगाहउं, इच्छं, चमा ० इच्छा ० समु-
 र्सेस करुं, इच्छं, ततो सुख प्रतिलिक्ष्य शयोक्तविधिना सुंजते, मुक्ताते च चमा ० इच्छा ० का ० पात्रप ० करुं, इच्छ-
 मित्युक्त्वा पात्राणि प्रधान्य जल पीत्वा तर्पयित्वा तानि कृषयित्वा एकान्ते विमुच्य, ऐर्यापयिकीं प्रतिक्रम्य देवान् वंदित्वा
 उच्चारभूमिं व्रजन्ति, तत्र चमा ० इच्छा ० का ० ईसान वोसिरिउं इत्युक्त्वा शुद्धस्थंडिले नैर्ऋत्यकोणे उच्चारप्रसवणे कृत्वा
 उत्थाय चमा ० इच्छा ० निर्वतं २ पउंउ इच्छं इत्युक्त्वा शौचं विधाय का ईसान वोसिरी निर्वा ३ या वोसिरे २ इत्यमि-
 धायगत्य निमीही नमो इत्यादि भणतो व्रसतो प्रविश्य ऐर्यापयिकीं प्रतिक्रम्य । चमा ० इच्छा ० गुमणागमूण, आलोयहं
 उपाभय हुंवा आवसी करिउं बहिर्भूमि गिया दिसाल्लोउ कियउ यद्धिलं पढिलेहियं का ईसान वोसिरि निर्व्योत्रेया निसीही
 करीउ वसति आग्या आवते ० । अथ पठति त्रिप्रहारिकायां च चमा ० इच्छा पढिलेहिया करुं इच्छ, चमा ० इच्छा वसति-
 इत्वासवतं, वेतिसतं, इच्छं, इत्युक्त्वा सुखवन्निकां पादप्रोक्षणकं चोलपटुकं च प्रतिलिक्ष्य चमाभ्रमयेन गुर्वासनादीनि
 प्रथिलिक्ष्य वसतो प्रमाजितामो कार्यके उच्छृते समुदायेन गुरोरे सुखवन्निकां प्रतिलिक्ष्य- स्वाध्यायं कृत्वा वन्दनं कृत्वा
 प्रत्याकथय चमा ० इच्छा ० उत्राहियदिल संदिमावउ, इच्छं, चमा ० इच्छाप उवशियंदिल पढिलेहिसिउं, इच्छं, ततो गुरुन्
 रेरित्वा साधून् परस्परं यथाक्रमं प्रथम्य पात्राणि प्रतिलिक्ष्य सिक्किं कृत्वा रजोहत्यादि संस्कारकान्तमुपधि प्रतिलिक्ष्य
 पठन्तः सन्ति, संध्यायां बहा दश २ का-के-रस्वंहिलानि फालगुणीव तिलः प्रथिलेखयन्ति । ततो गोचरपर्यापसिक्किमव-

दिवसपरिमप्रायश्चित्तकायोत्सर्गाः । ततो नवागतानां क्षमा० इच्छा० पहिकमथमंढलिसथारामंढलि ठायई
 इति मयनपूर्विकाज्येषां त्वेषा एव संपूर्णा चैत्यवन्दनाऽस्तोत्रा । ततो गुरुन् वंदित्वा यथान्येषुं साधुवन्दन क्षमा० इच्छा०
 पहिकमथइ ठायइ, इच्छं, क्षमा० सव्वस्स वि देवसियं० करेमि मंते काउत्सग्गो समग्रं दिनाविचारचिन्तार्थं, भावकार्या
 तु नाथम्मि दंसयम्मि इति गाथाएकचिन्तार्थं । अथ तज्जोयं मणिया सुहपचीपेइयं वंदणयं आलोयणं उपविश्य पहिक-
 मथाएव मरन्ति । ततः कन्सुट्टिओमि आराहयाए मणिया वंदणयं स्वामणयं वंदणयपुब्बं चरित्रसुद्धिनिमित्तं आयरियउवज्जाए-
 काउत्सग्गो उल्लोयदुगधित्थं । ततो दंसयसुद्धिरेतं तज्जोयं मणिया उत्सग्गो उल्लोयचित्तणं तओ नायसुद्धिकए पुत्तखरवर
 काउत्सग्गो उल्लोयधित्थं । अथ सुद्धचारित्रदर्शनधुताविचारामंगलार्थं . सिद्धायं बुद्धायं पंच गाथाः भणित्वा सुपदेवयाए
 उत्सग्गातीए पुई नसुक्कारं मणिया सुहपोचीपेइयं । ततो यथा राज्ञा कार्योयादिष्टा पुरुषाः प्रथम्य गच्छन्ति कुतकार्याः
 प्रथम्य निषेदयन्ति, एवं साधवोऽपि गुर्वादिष्टा वंदनकपूर्वै चारित्रादिशुद्धिं कृत्वा पुनर्निवेदनाय वंदनं दत्त्वा । मयन्ति-
 इच्छामो अलुसट्ठिं नमोऽस्तु वर्धमानायेति स्तुतित्रयभयनं शुक्रस्तवस्तोत्रमणनं दुक्खवसुओ कम्मवसुओ आचार्योपाध्याय-
 सर्वसाधुपमाधमथानि, क्षमा० इच्छा० सज्जात संदिसावडं, क्षमा० इच्छा० सज्जात करुं ।-ततः स्वाध्यायं कृत्वा . गुरुन्
 वदित्वा यथाज्येषु साधुवन्दनं, इति देवसिक्तप्रतिक्रमणविधिः । संप्रहगाथाः—

जिबसुयिबंधणअइआ--रुत्सग्गोपासिबंधणालोप । सुचं वंदणस्वामण--वंदण तिन्नेव उत्सग्गा ॥१॥

चरणदंसणनाथे, उज्ज्वोअ दुसि प्कइकया । सुयदेवया दुस्सग्गा, पोत्ती वंदणं तिसुईत्तं ॥ २ ॥

पाचिकदिने तु देवसिकप्रतिक्रमणमध्ये अण्डुट्टिओमि आराहणाए वंदामि जिआ चउवीसं इत्यनन्तरं पक्खियघुह-
पणीपेइयं वंदययं संबुढा खामयं पात्तिके श्रयायां चतुर्मासके पंचानां सावत्सरिके सप्तानां साधूनां । अथ पक्खियाल्लोययं
पाचिकचातुर्मासिकसावत्सरिकालोचनेषु पट्टिकमहं चउत्तयेण खंडेण अट्टुमेण इत्यादेशेन चामणं गुरुददाति । ततो गुरु-
वेन्दनं दत्त्वा इममालापकं मच्चति, गुर्वमावे सर्वे साधवः आवका वा समं वंदनकं दस्वा इममालापकं मणंति । ततो गुरु-
रुषाय वक्ति-इच्छाकारेण अष्टकवपोषन ! । ततः स गुरुन् वंदित्वा मच्चति-इच्छामो अणुमट्टि । अथ गुरुर्मच्चति-अण्डु-
ट्टिओ इं पचेपखामयेयं अग्निमतपक्खित्त खामेत्तं । शिष्यः-अहमवि खामेमि तुब्भे इत्युक्त्वा गुरुचरणलग्नः गुरुञ्च किञ्चि-
मतवपुः खामेमि पक्खिय पकरसन्हं दिवसायं पकरसन्हं राईयं जं किञ्चि अपचित्तयं परपचित्तयं इत्यादि सकलमपि चामण्यकं
मच्चति अहो तपोषन ! अर्थचित्तअसमाधातुअसंतोपुस्यातुकाइत्तं जं तुब्भ किं उ तं सर्वं चमे, मिच्छामि दुक्कट्ट । शिष्यस्तु
मच्चति-ममो ! जं काई मइ अमच्चि अविनय अवक्का आशातना ननुपुक्की तहिं सर्वहिं पसाउ करीउ खमेत्त मिच्छामि
दुक्कट्टं । एवं सर्वेऽपि साधवो यथाज्येष्ठं चामण्यकं कुर्वन्ति । आवकस्त्वेवं मच्चति-प्रमो ! जं काई मइ अमच्चि अविनच्चो
अवक्का ततन तुम्ह की तहिं सक्कहिं पसाउ करी खमेत्त मिच्छामि दुक्कट्टं । एवं सर्वेऽपि साधवो यथाज्येष्ठं चामण्यकं कुर्वन्ति ।
आवकस्त्वेवं मच्चति-चया • अण्डुट्टि तुवं पचेयखामयेयं अग्निमतपक्खित्तं खामेत्तं । साधुः-अहमवि खामेमि तुब्भे इति ।

ततः धादः साधुपादलग्नः खामेमि पवित्रय इत्यादि सकलमपि धामणकं भणति । साधुस्तु परपत्तियं ति पदात् अविहिणा
 सारिया चारिया चोइया पढिचोइया मण्येण वा वायाए चा काएण वा मिच्छामि दुक्कडं ति भणति । श्रावकाणां तु
 भियः धामणा एवं ज्येष्ठो भणति इच्छाकारइ अमुकसरोव वादडं । कनिष्ठोऽप्याह-वांदडं खामड । ततो द्वावपि भणतः खामेमि
 पवित्रयं पन्नसन्हं दिवसाणं पन्नसन्हं राईणं जं किंचि अपत्तियं परपत्तियं अविहि मारिया चारिया भणिया सिया मिच्छामि
 दुक्कडं । लघुस्त्विति मयन् ज्येष्ठस्य जानुनोर्लंगति । पुनर्वादिउ खामडं द्वावपि भणत । एवं सर्वेषु चमितेषु उत्संधटितां मुखय-
 धिसीं प्रातिलि५ य देवपदनकं दन्मा देवसियं आलोइयं पढिकंता इच्छाकारेण भगन् पविलय पढिकमावेह इति गुरुकेऽन्येष्येत-
 न्नयति । ततो गुरुर्मणति--सम्भं पढिकमह । ततः सर्वेऽपि धमाधमण दत्त्वा करेमि भंते सामाइयं० इच्छामि पढिकमिडं
 ज्ञो मे पवित्रमो अइयारो कम्मो इति भणित्वा गुरुराह-इच्छाकारेण अमुकतपोधन । स मत्थेण वंदिस्वा भणति-इच्छामो
 अणुसट्ठि । गुरुर्वेकि-पाणियसुत्तु काटिउ सकिसि । स वंदित्वाऽऽह-तुन्हारइं पसाइं । पुनर्गुरुराह-इच्छाकारिं पाणिय-
 यत्तु काटु । सोऽथ वंदित्वाऽऽह-इच्छा० पाणियसुत्तु काटुं, इच्छं, विर्नमस्कारानुचार्य पाचिकसूत्रमूर्धस्थो भणति,
 शेषसाधवस्तु पर्यकज्जगोदोदिकादिववुरसीत्यासनस्थाः कायोत्सर्गस्था वा यथाशक्ति मृण्यति, श्रावकास्तु चमा० इच्छा०
 पाचिकसूत्र सांगलउं, इच्छं, इत्युक्त्वा मृण्वंति, केवलानां च श्रावकाणां प्रतिक्रामतां एकः स्थापनाचार्यो ज्ञमा०
 इच्छा० पवित्रयसुत्तु भणउ, इच्छं, ऊर्ध्वस्थः प्रतिक्रमणसूत्रमेव पाचिकालापेन भणति, शेषाः मृण्वंति । तदनु सर्वेऽप्यु-
 पविश्य प्रतिक्रमणसूत्रं भणंति अन्धुट्टिमोमि आराहणाय० वंदामि जिणे चउवीसं, करेमि भंते सामाइयं इच्छामि ठाउं

काउत्सर्गं० चतुर्विंशतिसूत्रान् चंदेसु निम्नलयेरत्यंतान् १२ चितयंति । अथ तं सकलं भणित्वा मुहपत्नी पेहणं चंद-
 ण्यं समासिखामणा पवित्रयखामणाणि चत्तारि सावयाओ चत्तारि खमासमणाणि दिति, तत्राथे पाधिकचामणे तुम्मेहि
 समं द्वितीयो ब्रह्मवि वदावेमि चेइयाइं, तइए सव्वं आयरियस्स संतिंयं चउत्थे नित्थारगपारगा होहि चि गुरूक्के शि-
 ष्याः इच्छामो अणुसट्ठि इत्याहुः । गुरुराह-देवसिण्णिजिउ, एवं चातुर्मासके पवित्रयशब्दस्थाने चातुर्मासकालापः सांव-
 त्तरिकालापः मूलगुह्योत्त(गुणकायोत्सर्गौ चातुर्मासके विंशतिः सांवत्सरिके चत्वारिंशं चतुर्विंशतिसूत्राः सनमस्काराधिन्त्यन्ते ।
 तथा ध्रुतदेवताकायोत्सर्गस्थाने भवनदेवताकायोत्सर्गः तदीयस्तुतिमणनं च । इति पाधिकप्रतिक्रमणविधिः । संग्रहगाथे—

मुहपत्नी वंदणयं, संवुद्धा खामणं तहालोए । वंदण पचेयखामणाणि वंदणं सुत्तं ॥ १ ॥
 सुचं अब्भुट्ठाणं, उत्सर्गो पुत्ति वंदणं देव । सम्मत्तखामणाणि य, चउरो तह थोभवंदणया ॥२॥

अथ प्रतिक्रमणसमाप्यनन्तरं स्वाध्यायमधीत्य प्रथमे रात्रियामे व्यतिक्रान्ते साधवः समुदायेन मुखवासिकां प्रतिलि-
 ख्य चमा० इच्छा० राईसंथारइवाइसउ, इच्छं, चमा० इच्छा० चैत्यवंदना करउं, चैत्यवंदनां कृत्वा आचार्योपाध्याय-
 सर्वसाधून् त्रिमिः चमाश्रमणैर्वदित्वा अट्टाइजेसु दंडकमुचार्य संस्तारकमंडल्यां गत्वा, सुवं प्रमार्ज्य संस्तारकं उत्तरपट्टं
 च प्रतिलिलिख्य मेलयित्वा, सुवि प्रस्वार्य निसीही नमो इत्यादि भणन्तः संस्तारके उपविश्य नमस्कारं सामाधिकं पंच
 महाप्रदानि रात्रिभोजनविरमणपष्ठानि खामेमि सव्वजीवे० चतु० शरणातुरप्रत्याख्याने—

जइ मे ड्रुज पमाओ, इमस्स देहस्स इमाए रथणीए । आहारमुवहि देहं, सव्वं तिविहेण वोसरियं ॥१॥
 अणुजाणह संस्थारं, वाडुवहाणेण वामपासेण । कुक्कुडपायपसारण, अतरंत पमज्जाए भूमिं ॥२॥
 अणुजाणह परमगुरु, जो गुणगणरयणमंडियसरीरो । बहुयडिपुन्ना पोरिसि, राईसंधारए ठामि ॥३॥

। एकविंशोऽधिकारः समाप्तः ।

इत्युद्यार्थं स्वपिति । (२२) अथ योगनंदिविधिः—तत्र शिष्य क्षमा० इच्छाकारेण तुभ्ये अभ्यह जोगं
 लिखह । गुरु उक्तिरवामो । शिष्य इच्छ, क्षमा० इच्छा० जोगउक्खिववणत्थं चेइयाइ वंदावेह । गुरुः वंदावेमो । शिष्य
 इच्छ क्षमा० इच्छाकारेण भगवन् संदिसह चैत्यवंदना करउं । गुरु-करेह । शिष्य इच्छं मणित्वा नमस्कारथक्रस्तवचैत्यवंदना
 साचार्योपाध्यायसर्वसाधुक्षमाश्रमणां अट्टाहजेसु दंडकान्ता करोति । अथ सुखवसिक्रा प्रतिलिख्य वंदनकं दत्त्वाऽऽह-
 इच्छा० जोगु उक्खिवह । गु० उक्खि० । शिष्य इच्छं, क्षमा० इच्छा० जोगउक्खिववणत्थं उज्जोयं चित्तइ पारित्ता तं सकलं
 कारावेमो । शि० इच्छं, जोगउक्खिववणत्थं करेमि काउस्सगं इत्यादि सत्तावीसुस्सासं उज्जोयं चित्तइ पारित्ता तं सकलं
 भणइ । एवं योगोत्तीर्णस्य निक्षेपविधिपि, केवलमनुष्ठाने पचयणं पवेयइ इच्छं इत्यनन्तरं क्षमा० इच्छाकारेण भगवन्
 सदिसह पटुप्पन्न विगइं पारणउं करिसउं, इच्छं, क्षमा० इच्छा० विगइ लेसिउं, इच्छं, क्षमा० इच्छा० विगइ लिया-
 वणी काउ० सु । गु० करउं । इच्छं विगइ लियावणी करेमि काउस्सगमित्यादि । कायोत्सर्गे नमस्कारं चित्तयति ।

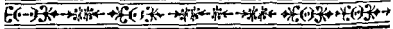
पावो वोत्वेपनिचेपौ कालिकानामेव योगानामारंभे तदुत्तरणे च, तथा पुनरुत्तीर्यापि तत्संधट्टकरणारंभे तानि कृत्वोच-
राणां च क्रियते, न पुनरुत्कालिकानामावश्यकादीनां । शि० क्षमा० इच्छा० आवश्यकश्रुतस्कंधु उदिसद्दु । गुरु उदि० ।
शिष्य इच्छं, क्षमा० इच्छा० आ० उदिसणत्थं नंदि करउं । गु० करेमो । शि० इच्छं, क्षमा० इच्छा० आव० उदिसणत्थं
नंदिकरणत्थं वासे निक्खेवेह । गुरु निक्खेवेमो इत्युक्त्वा प्राग्वत् वासनियेपं करोति, तदंते नित्यारग० इति भणति ।
शिष्य इच्छं, क्षमा० इच्छा० आवश्यक्कु उदिसद्दु । गुरु उदि० । शिष्य इच्छं, क्षमा० इच्छा० आव० उदिसणत्थं नंदि
करु । गुरु करेमो । शिष्य इच्छं, क्षमा० इच्छा० आव० उदिसणत्थं नंदिकरणत्थं चेहयाइं वंदावह । गुरु वंदावेमो
इत्युक्त्वा सीसे वामपासे ठविच्चा तेसि समं चेहयाइ वंदह । तद्यो सीसे वंदणगं दाविज्जण आवश्यक उदिसणत्थं नंदि-
करणत्थं काउस्सगं अप्पणा समं कारवेह प्रागुक्तंदिवत् । ततः शिष्य क्षमा० पसाउ करीउ नंदिसूत्र संभलावउ । ततो
गुरुनेमस्कारयं मणित्वा नंदिघ्नं श्रावयति, तचेइं-नाणं पचविहं पणत्तं, तं जहा-आभिणिवोहियनाणं
सुयनाणं ओहिनाणं मणपज्जवनाणं केवलनाणं । तत्थ चत्तारि नाणाइं ठप्पाइं ठवणिच्चाइं नो उदिसिज्जंति
नो समुदिसिज्जंति नो अणुत्तविज्जंति सुयनाणस्स उदेसो समुदेसो अणुत्ता अणुत्तागो पवत्तह । जइ सुयनाणस्स उदेसो
समुदेसो अणुत्ता अणुत्तागो पवत्तह किं अंगपविट्टस्स उदेसो समुदेसो अणुत्ता अणुत्तागो पवत्तह
अंगवाहिरस्स उदेसो समुदेसो अणुत्ता अणुत्तागो पवत्तह ? अंगवाहिरस्स उदेसो समुदेसो अणुत्ता
अणुत्तागो पवत्तह ? । अंगपविट्टस्स वि उदेसो समुदेसो अणुत्ता अणुत्तागो पवत्तह अंगवाहिरस्स वि उदेसो ४

पवचइ । जइ अंगयाहिरस्स वि उदेसो ४ पवचइ किं आवस्सगस्स उदेसो समुदेसो अणुजा अणुओगो पनचइ आवस्सगव-
 शरितस्स उदेसो समुदेसो अणुजा अणुओगो पवचइ । आवस्सगस्स वि उदेसो समुदेसो अणुजा अणुओगो पवचइ आव-
 स्सगवरिचस्स वि उदेसो समुदेसो अणुजा अणुओगो पवचइ । जइ आवस्सगस्स उदेसो समुदेसो अणुजा अणुओगो
 पवचइ किं सामाइयस्स चउचीसत्थयस्स वंदणयस्स पडिक्कभणस्स काउस्सगस्स पचक्खाणस्स उदेसो ४ पवचइ । सव्वेसि
 वि एएसि उदेसो समुदेसो अणुजा अणुओगो पवचइ । जइ आवस्सगवइरिचस्स उदेसो समुदेसो अणुजा अणुओगो पवचइ ।
 किं कालियस्स उदेसो समुदेसो अणुजा अणुओगो पवचइ उकालियस्स उदेसो समुदेसो अणुजा अणुओगो पवचइ ।
 कालियस्स वि उदेसो समुदेसो अणुजा अणुओगो पवचइ उकालियस्स वि उदेसो समुदेसो अणुजा अणुओगो पवचइ ।
 जइ उकालियस्स उदेसो समुदेसो अणुजा अणुओगो पवचइ किं दसवेयालियस्स १ कप्पियाकप्पियस्स २ चुल्लकप्पियस्स ३
 महाकप्पियस्स ४ उववाइयस्स ५ रायपसेणियस्स ६ जीवाभिगमस्स ७ पन्नवणाए ८ महापन्नवणाए ९ नंदीए १० अणु-
 ओगदाराणं ११ देविदत्थयस्स १२ तंदुलवेयालियस्स १३ चंदाविज्झयस्स १४ पमायप्पमायस्स १५ पोरिसिमंडलस्स १६
 भंडलप्पवेसस्स १७ गणिविजाए १८ विजााचरणविण्णियस्स १९ क्षाणविमचीए २० मरणविमचीए २१ आयविसोहीए
 २२ संलेहणासुयस्स २३ वीयरागसुयस्स २४ विहारकप्पस्स २५ चरणविहीए २६ आउरपचक्खाणस्स २७ महापचक्खा-
 णस्स २८ । सव्वेसि पि एएसि उदेसो समुदेसो अणुजा अणुओगो पवचइ । जइ कालियस्स उदेसो समुदेसो अणुजा
 अणुओगो पवचइ किं उत्तरज्झयणाणं १ दसाणं २ कप्पस्स ३ ववहास्स ४ इसिमासियाणं ५ निसीहस्स ६

महानिर्वाहस्म ७ बंधुदीवपन्नचीए ८ धरपन्नचीए ९ चंदपन्नचीए १० दीवसागरपन्नचीए ११ खुडियाविमाणपविमत्तीए
 १२ महाडियाविमाणपविमत्तीए १३ अंगचूलियाए १४ वगचूलियाए १५ विवाहचूलियाए १६ अरुणोववायस्स
 १७ बरुणोववायस्स १८ गरुलोववायस्स १९ घरणोववायस्स २० वेलंधरोववायस्स २१ वेसमणोववायस्स २२
 रेविदोववायस्स २३ उट्टाणसुयस्स २४ समुट्टाणसुयस्स २५ नागपारियावलियाणं २६ निरियावलियाणं २७
 बन्दिपदसाणं २८ आसीविसमावणाणं २९ दिट्ठीविसमावणाणं ३० चारणसमणमावणाणं ३१ महासुमियाभावणाणं
 ३२ वेणुगिनिसगाणं ३३ ? । सन्वेसि पि एएसि उदेसो समुदेसो अणुत्ता अणुत्थोगो पवत्तइ । जइ अंगपविट्टस्स
 उदेसो समुदेसो अणुत्ता अणुत्थोगो पवत्तइ कि आयास्स १ सुयगहस्स २ ठाणस्स ३ समवायस्स ४ विवाहपन्नचीए ५
 नाचापम्मकराणं ६ उरामगदसाणं ७ अंतगहदसाणं ८ अणुत्थोरोववाइयदसाणं ९ पन्दावागरणाणं १० विवागसुयस्स ११
 दिट्ठिवापस्स १२ ? । सन्वेसि पि एएसि उदेसो समुदेसो अणुत्ता अणुत्थोगो पवत्तइ । इमं पुण पट्टवणं पडुच्च इमस्स सा-
 दस्स इमाए साट्ठणीए वा अणुत्थोगस्स सुयकउंघस्स अणुत्थोगस्स अंगस्स वा उदेसनंदी अणुत्थानंदी वा पयट्टए । नंदी सम्मत्तं ।
 इमं पुण पट्टवत्तं इत्थि वाचयां शिष्यशिरसि वासाभिधिपन् निर्मणत्ति । ततः संघवासापणं प्रदक्षिणात्रयदानं उदेशानका-
 पोत्तणं यागत् प्रागंदिवत् । केवलं प्रदक्षिणात्रयमघ्येअन्यथापि च श्रुतस्कन्धाद्युदेशसमुदेशानुच्चासु उदिट्टु २ इत्ति शिष्योक्ते
 गुह उरिं सुमासमयाणं० सम्मं वागेणं कायव्यो, समुदिट्टु इत्थुक्के थिरपरिधिपं करिज्जा, अणुत्ताओ २ उमासमयाणं०
 सुपेणं अत्तपेणं वट्टमएणं सम्मं धरित्ता अत्तेसि पि पवेरत्ता इत्ति वासान्निधिपन् त्रिवक्कि । तदनु नित्यारग० । शिष्य
 इत्थं इत्ति पित्तपः । एवमन्या अपि योगनंदयोअपैव रीत्याऽङ्गश्रुतस्कन्धापालापेन कार्योः । अथ योगानुष्ठानविधिः—इह

पोर्ण वहाद्भिः प्रातः प्रविष्टमद्यानन्तरं नमस्कारसहितप्रयाख्यानां प्रामातृभ्याः त्रिप्राहरिक्याश्च प्रतिलेखनाया भयानानन्तरं
 सुशुष्यध्वान् प्रविशितस्य घमा० इच्छा० अंगपटिलेहण्य संदिसावडं, इच्छं घमा० अंगपटिलेहण्य करिसडं, इच्छं, घमा० इच्छा०
 वमण्डि सदिसावडं, इच्छं घमा० इच्छा० वसाति पटिलेहिसडं जावटु इति सर्वदा कार्यं अनुष्ठाने च वंदनकंदत्वा इच्छा० पाउंसण्डं
 कंदिसावडं, इच्छं, घमा० इच्छा० पाउक्षणइ टासडं, इच्छं, घमा० इच्छा० पवयण्डं पवेयडं, इच्छं, घमा० इच्छा० अमुकथुत-
 इच्छं अमुकभ्रंगडारिमत्तं गमुदिमत्तं अणुजापात्रयत्तं वा निरुदु करिसडं, इच्छं, अन्यच आचामास्त्रदिने पाडीवारण्डं करि-
 सडं, निविचुकिदिने पाडीगारण्डं करिसडं इत्युक्त्वा द्वितीयवंदनकंदत्वा प्रत्याख्यानं करोति । ततः कालिकानागाढयोगेषु
 घमा० इच्छा० संपटुडं सदिसावडं, घमा० संपटुडं लेसिडं, इच्छं, संपटुडालियामयी करेमि काउस्सगं नमस्कारचितनं
 पारिपित्वा तद्भयनं । अथ संपटुडं २ इति मण्ठा दधिणहस्तेन रजोहरणदशिकानां च त्रिः स्पर्शनम्, भक्तपानग्रहणकाले
 च पृथमेव संपटुडप्रहण्यकायोत्सर्गः कार्यः संब्यायां च संपटुडमोक्षणकायोत्सर्गश्च । आगाढयोगे तु संदिसावण्यंतरं
 आयुक्तभूमौ त्रियत्वा घमा इच्छा० आउतवाण्डं संदिसावडं, इच्छं, घमा० इच्छा० आउतवाण्डं लेसिडं, इच्छं, आउतवा-
 णानियामयी करेमि काउस्सगं प्रकृयायात्रांवाकांसासीसालोहदुचामनरवंतवालरुधिरसुकीसानसुकीछोहीसुकीलादीधिर-
 ण्डुपाउडुवाययी करेमि काउस्सगं अन्नतय ऊससिएणं० नमस्कारचितनं पारयित्वा तद्भयनं । अथ आउतवाण्डं २ इति
 मण्ठा दधिणकरेण रजोहरणदशिकानां त्रिः स्पर्शनं भक्तपानग्रहणकाले च संपटुडप्रहण्यकायोत्सर्गः आउतवाणाग्रहणकायो-
 उत्सर्गधेति प्रयं कार्यं, विफालानुष्ठाने च प्रथमवंदनके प्रत्याख्यानं द्वितीयवंदनके इच्छा० पाउंछण्य संदिसावडं, इच्छं, घमा०

इच्छा० क० पाठेच्छणउंरं ठाइसउं । कालिके तु इतोऽनन्तरं चमा० इच्छा० संघट्टं मेच्छिसउं, इच्छं, चमा० इच्छा० संघट्टा-
 मेच्छावणी काउस्सग्गु करिसउं । आगाढयोगे तु संघट्टय खमासमणायन्तरम् चमा० इच्छा० आउतवाणउं मेच्छिसउं इच्छं, चमा०
 इयोऽप्यनुष्ठानयोर्न संघट्टया आउत्तवाण य खमासमणायि, संघ्यायां च मोच्छणकायोत्सर्गः कार्यः । भगवत्संशानुष्ठानन्तरं
 योगांतं यावत् भक्तपानादानकाले आउत्तवाण य ग्रहणकायोत्सर्गः कर्तव्यः । अथ योगतपोविधिः-यत्र ग्रंथे एकः श्रुतस्क-
 न्धस्तत्रैकस्मिन् दिने श्रुतस्कंधस्य समुद्देशो द्वितीयस्मिन्ननुष्ठा । यत्र तु द्वौ तत्रैकस्मिन्नेव दिने श्रुतस्कंधस्य समुद्देशोऽनुष्ठा
 स्वाध्यापाम्भमेव, शेषदिनेषु धैकान्तरितमाचाम्लं निर्विकृतिकं च । कदाचित् स्वशिष्यादेः तपःशक्तिं दुर्बलां ज्ञात्वा गुरु-
 नुपरं कृत्वा तृतीये पंचमे सप्तमे वा दिने आचामाम्लदिने निर्विकृतिकं ददाति । तथा श्रुतस्कंधानामंगानां च उद्देशेऽनुष्ठाना-
 वत्सापि नैदिः । इहावश्यंके एकः श्रुतस्कंधः पठ्ययनानि तस्याद्यदिने उद्देशनंदिः । तथा आघाध्ययनस्य उद्देशसमुद्देशा-
 नुष्ठा द्वित्रिचतुःपंचषष्टेषु दिनेषु तत्तत्संख्यस्याध्ययनस्य सप्तमेऽद्धि श्रुतस्कंधसमुद्देशोऽष्टमे तदनुष्ठा । दशैकालिकेऽध्यय-
 श्रुतस्कंधो दशाध्ययनानि द्वे चूलिके च, आद्यदिने श्रुतस्कंधोद्देशनंदिः, तथाथाध्ययनस्योद्देशसमुद्देशानुष्ठा, पंचमाध्ययने
 शानुरेशको, नयमे चत्वारः, ततो नयमवर्तेशोपाध्ययनानां चूलिकयोश्च एकैकस्मिन् दिने उद्देशादयः, नवमस्य तु द्विनइयेन-

एष दिनाऽयोरथ, षट्दर्शे भुवस्कंधसमुद्देशः, पंचदशोऽनुष्ठा । अथवा आवश्यकदशवेकालिकयोराचाम्लेनोद्देशनंदि विषय
 इतिरथाप्यनोद्देशानां त्रैयादि शोषायाऽमशेषाणां तु द्वितीये उद्देशादिवमाश्रयानि दापयित्वा आचाम्लेन श्रुत-
 स्कंधसद्विरय वृत्तीयं गृह्णति नैदि कृत्वाऽऽचाम्लेन भुवस्कंधमनुष्ठाप्य चतुर्थेऽदि उच्चारयितुं कल्पते । तथा कालिकेश्वरि
 यजुःशास्त्रानि प्रिकानि वा यथाशुद्धि गृह्णतिः स्तोत्रैरपि दिनैः समर्थितेषु तत्तद्वृत्तं फालेऽपु उत्तरीतुं कल्पते । पश्चादादि
 आरंभदिनात्प्रतिपन्मास्या अयोरु नैकं न द्वे किंतु श्यादीनि संपट्टकानि कृत्वा तपः पूर्यते, न दोषः । उत्तराध्ययनाचारंग-
 सारकमहर्षिः कृत्वाप्यनभगवत्यंगप्रश्रव्याऽऽरणांगमहानिशीथानां तु सपदि समर्थितेष्वपि कालेषु तपसि संपूर्णे कृते एवोचरीतुं
 सम्पत्ते, नान्यथा, उत्तराध्ययनप्रंथे एकाः भुवस्कंधः पदत्रिशदप्यनानि तस्याप्याद्यादिने आद्यकालेन श्रुतस्कंधस्योद्देशनंदिः,
 तथाप्यनस्याऽऽनुष्ठा, शोषाणां तु चतुर्दशाध्ययनं यावत् एकैकेन कालेन च, नवरं चतुर्थमध्ययनमसंख्यं तदेकेनाह्वा-
 यामाम्लेनोद्देश्य समुद्देश्य च तस्मिन्नेव दिने द्वितीयेन कालेनानुष्ठाप्यते । यदि कथितप्रथमप्रहरमध्ये तदह्यैति द्वितीयादिने
 च द्वितीयकालसत्कानिषिक्तविकसंपट्टकं सर्वेषां योगिनां दीयते, नो चेत् द्वितीयादिने द्वितीयकालेन द्वितीयाचाम्लेन तदनु-
 ष्ठाप्यते, एवं दिनाः पंचदश, शोषायास्तु अध्ययनद्वाविशतरेकैकदिने द्वयोर्द्वयोरित्येकादश द्वाभ्यां श्रुतस्कंधसमुद्देशानुष्ठा-
 धरे भीतिवा अष्टाविशतिदिनाः कालाथ । असंस्कृताध्ययनं चैतत्—

असंख्यं जीविय मा पमायए, जरोवणीयस्स हु नत्थि ताणं ।
 एवं वियाणाहि जणे पमत्ते, किं तुं विहिंसा अजया गिहिति ॥ १ ॥

जे पावकम्मेहि धनं मणुसा, समाययेंती अमईं गंहायं ।
 पहाय ते पासपयट्टियं नरो, वेराणुवद्धा नरयं उवित्तिं ॥ २ ॥
 तेणे जहा संधिमुहे गहीए, सकम्मुणा कव्वइ पावकारी ।
 एवं पया पिच्चं इहं च लोए, कडाण कम्माण न मोक्खु अत्थि ॥ ३ ॥
 संसारमावन्न परस्स अट्टा, साधारणं जं च करेइ कम्मं ।
 कम्मस्स ते तस्स उ वेयकाले, न बंधवा बंधवयं उवित्ति ॥ ४ ॥
 विचेण ताणं न लभते पमत्ते, इमम्मि लोए अदुवा परत्थ ।
 दीवे पण्टे व अणंतमोहं, नेयाउयं दट्टमदट्टमेव ॥ ५ ॥
 सुत्तेसु आवी पड्डिबुद्धजीवी, न वीससे पंडिष् आसुपत्ते ।
 घोरा मुट्टुत्ता अवलं सरीरं, भारुडपक्खीव चरप्पमत्तो ॥ ६ ॥
 चरे पयाइं परिसंक्कमाणो, जं किंचि पासं इह मत्तमाणो ।
 क्कामंतरे जीविय वृहइत्ता, पत्थ्या परिद्वाय मलावधंती ॥ ७ ॥

छंदं निरोद्धेण उयंइ मोक्खं, आसे जहा सिक्खिय वम्मधारी ।
 पुब्बाइ घासाइ चर प्पमत्तो, तम्हा सुणी खिप्पमुवेइ सुक्खं ॥ ८ ॥
 सपुव्वमेवं न लभिज्ज पच्छा, एत्तोवमा सासयवाइयाणं ।
 विसीयइं सिद्धिले आउयंमि, कालोवणीए सरीरस्स भेए ॥ ९ ॥
 यिप्पं न सक्केइ विवेगमेउं, तम्हा समुट्ठाय पहाय कामे ।
 समिच्च लोयं समया महेत्ती, अप्पाए रक्खीं चरे अप्पमत्तो ॥ १० ॥
 मुट्ठं मुट्ठं मोहगुणे जयंतं, अणेगल्ला समणं चरंतं ।
 फुत्ता फुत्तंती असमंजसं च, न तेसु भिक्खू मणसा पउस्से ॥ ११ ॥
 मंदा य फासा धट्ठु लोभाणिज्जा, तहप्पगारेसु मणं न कुज्जा ।
 रक्खिज्ज कोहं विणइज्ज माणं, मायं न सेवे पयहिज्ज लोहं ॥ १२ ॥

जे संखया तुच्छ परप्पवाइं, ते पेमदोसाणुगया परजा ।
एए अहस्सत्ति दुगंछमाणो, कंखे गुणे जाव सरीरभेओ ॥ १३ ॥ त्ति वेमि

॥ असंखयं सम्मत्तं ॥
आचारः प्रथममंगं, तत्र द्वौ श्रुतस्कंधौ, प्रथमेऽष्टाध्ययनानि, तेषु च—

सत्त य छ च्चउरो छ पंच अड चउ कमेण उइसा ।

चउ त्तिन्निय दु दु त्तिन्निय चउ दुत्तिन्निय कालो य ॥१॥

तत्रापदिने आद्येनैव कालेन आचारंगोद्देशनंदिः आद्यश्रुतस्कंधोद्देशः तदाद्याध्ययनोद्देशः तदाद्योद्देशकद्वयस्थोद्देश-
समरेणानुष्ठा । शेषोद्देशनके द्वयोर्द्वयोरैकेकेन कालेनोद्देशादयः, अंत्योद्देशकस्य समुद्देशानंतरं चाध्ययनसमुद्देशः तदनुष्ठा-
नंतरं च तदीयकालेनैव च तस्यानुष्ठापयक्रमः सर्वत्र द्वेष्यः । अनेनैव क्रमेण सर्वाध्ययनानुष्ठासनंतरं चतुर्विंशो दिने एकेनैव
कालेन प्रथमश्रुतस्कंधं समुद्दिश्य नंदिनाऽनुष्ठाप्यते, एवं दिनाः कालाश्च चतुर्विंशतिः । द्वितीयश्रुतस्कंधे षोडशाध्ययनानि,
तत्रापेऽध्ययनसप्तके—

कमसो पगारसति ति दु दु दु उइसग तिसु य काला । छद्दोदो अह तेरस अज्झयणेसुं च इक्किक्को ॥१॥

ततः सप्तसप्तिकास्ययनानि निरुद्देशकानि आयुक्तपानकेन षोडश्यानि, अग्रेतने अपि द्वे अर्घ्ययने निरुद्देशके, द्विती-
यधुतरन्ध्रयोऽपि एकस्मिन्नेव दिने समुद्दिश्यपानुष्ठाप्यते, अंगं त्वेकस्मिन् दिने समुद्दिश्य द्वितीयेऽनुष्ठाप्यते, एवं दिनाः
कालाद्य षड्विंशतिः, मिलिताः पंचाशत् । आचारांगं समाप्तं ॥ उत्तरार्घ्ययनस्याष्टाविंशतिः काला, आचारांगस्य पंचाशत्
काला निर्घोषस्य दश काला एवं अष्टाशीतौ कालेषु व्यूढेषु आचारकल्पिकः साधुर्गणियोगवहनयोग्यो भवति, द्विती-
ययंगं यत्रकृतं, तथापि द्वाभ्युत्स्कंधौ, प्रथमे भुतस्कंधे षोडशाध्ययनानि, तत्रार्घ्याध्ययनपंचके—

स्युधत्वात्रिचतुर्द्विद्वि-सिता उद्देशकाः क्रमात् । द्वौ द्वावायात्रिके काला—त्रैकैकोऽन्योऽखिलेष्वपि ॥१॥

प्रथमभुतस्कंधेकस्मिन्नेव दिने समुद्दिश्यपानुष्ठाप्यते । अंगं धैकत्र दिने समुद्दिश्य द्वितीयदिनेऽनुष्ठाप्यते, एवं दिनाः
कालाद्य दश, मीलिताश्चिंशत् । यत्रकृतं समाप्तम् ॥ स्थानांगं तृतीयं, तत्रैकः श्रुतस्कंधः दश स्थानानि, प्रथमं निरुद्देशकं,
चतुर्ध्रुवादिपूरेशाद्यतस्रयः कालद्वयं, तेष्वनुद्देशं स्थानपंचकं दिनद्वयेन श्रुतस्कंधस्य समुद्देशानुष्ठे, अंगस्यापि च दिनद्वयेन,
एवं दिनाः कालाद्याष्टादश । स्थानांगं समाप्तं ॥ समवायांगं चतुर्थं, तत्र न श्रुतस्कंधो नाप्यध्ययनानि, तत एकस्मिन्
दिने अंगोद्देशः, द्वितीये समुद्देशः, तृतीयेऽनुष्ठा, एवं दिनाः कालाद्य त्रयः । समवायांगं समाप्तं ॥ व्याख्याप्रज्ञप्तिः पंचममंगं,
तथापि न श्रुतस्कंधो नाप्यध्ययनानि, किंत्वेकचत्वारिंशच्चतानि, तत्र कालसंख्या—

पण सग दो पण पण, पण अट्टसु दुपभतर से काला । सेसेसुं एक्केको, तहंगसमुद्देशणुन्नाए ॥१॥

सर्वाप्र सप्ततिः कालाः । तत्र शुभे दिने नक्षत्रे आद्ये काले भगवत्यंगोद्देशानंदि दशोद्देशकवतः प्रथमशतस्योद्देशः । तथा तदीयायोद्देशकद्वयसोद्देशसष्टशानुताः, तदपरोद्देशकानां च प्रतिकालं द्वयोरुद्देशादयः, प्रथमशतमे कान्तराचाम्लैर्याति, द्वितीयशतेऽपि दशोद्देशकाः । नवर तत्र प्रथमोद्देशकः स्कन्दकः स एकेन कालेन एकेन चाचाम्लेनोद्देश्यते समुद्दिश्यते, ए स च योकेनापि योगिना प्रहरक्रमध्येऽधीतस्तदा तस्मिन्नेव दिने द्वितीयेन कालेनानुज्ञाप्यते, द्वितीयदिने च सर्वेषां योगिनां निर्विक्रतिक दीयते । नो चेत् द्वितीयदिने द्वितीयेनाचाम्लेनानुज्ञाप्यते । तत्र च दिनद्वयेऽपि दत्तयः सपान-मोजनः पच, शोषोद्देशकानां च द्वयोर्द्वयोः प्रतिकालसष्टेऽशादयः । एवं तृतीयशतमपि, तस्याद्यकालेनाद्योद्देशको याति । द्वितीयोद्देशकवध चमरः, स च स्कन्दकोद्देशकवत् । चतुर्थशते दशोद्देशकाः कालद्वयेन याति, आद्यकाले प्रथमं आदिमाद्यत्वार, पश्चादंतिमाद्यत्वारः उद्दि० समु० । द्वितीये काले पूर्वं नवमः पश्चाद्दशमः, पंचमपष्टसप्तमाष्टमशतेषु दश दशोद्देशकाः, काले काले द्वयोर्द्वयोर्द्वयोर्द्वयोः, विशत्या कालैश्चत्वार्यपि शतानि याति । नवमशते चतुर्विंशतद्वेशाः षे द्विषा कृताः १७ योकेनैव कालेनोद्दिश्यते ३ । एवं दशमशतेऽपि । एकादशशते द्वादशोद्देशकाः । द्वादशशतयोद्देशकचतु-र्दशशतेषु दश दशोद्देशकाः चतुर्ध्वपि आदिमा अंतिमाः कृत्वा एकैकेन कालेनोद्दिश्यते । द्वादशशतयोद्देशकचतु-सास्य, तदपि स्कन्दकोद्देशकवत् कालद्वयेन याति, परमत्र सपानमोजनान्तिस्तौ दत्तयः । यदि वाऽत्र योशवाही शुहीतद-धिपश्यन्ते तदोपहत एव, तस्योपरासो भवति । अथान्ययोगिनां दत्तय उद्धता भवति, तदा स तदीया दत्तीर्गुद्दिष्याति । ११ च योगारमदिनमादौ कृत्वा पचदशसु दिनेषु गतेषु पष्टयोगे लगति पष्टम्यः पष्टम्यो निर्विक्रतिक आचामाम्ल क्रियते

इत्यर्थः । तस्मिन् लम्बे चतुस्त्रिंशद्दिनानि यावत् पद पद दिनान्यनुष्ठानकाले पवयण्डं पवयण्डं इति वचनानन्तरं छट्ट-
 जोगिं पारण्डं करिसुं इति वाच्यं । सप्तमे तु दिवसे छट्टजोगपारण्डं करिसुं इति । तत्र च षोडशदिनानुष्ठानवन्दनके
 एव, छट्टजोगी च षोडशदिनानुष्ठाननन्दनके एव छट्टं जोगि पारण्डं करिसुं इति वचनानन्तरं चमाश्रमणपूर्वकं विधिति-
 वर्धनार्थः बापोत्सर्गः कार्यः, नमस्कारस्तत्र चित्यः, पारिते च भयनीयः । अथारंभदिनादेकोनपंचाशद्दिनानन्तरं अष्ट-
 मयोगो लगति, तत्र च लग्ने गणियोगसमाप्तिं यावत् अष्टाष्ट दिनानि अनुष्ठाने अष्टमयोगिं पारण्डं करिसुं । नवमदिने
 तु अष्टमयोग पारण्डं करिसुं इति । केचित् संघट्टकेष्वपूरितेष्वपि कालेषु गृहीतेषु चमरेऽनुज्ञाते पृथयोगं गोशालेऽनु-
 स्तापेऽष्टमयोगमनुजानन्ति, एवं तदपि बहुभिः सांप्रतं समाचर्यमाणत्वात्प्रमाणमेव । अथ षोडशशते चतुर्दशोद्देशकाः ।
 सप्तदशशते सप्तदश । अष्टादशशते दश । एकोनविंशे विशे च दश दश । एकविंशेऽशीतिः । द्वाविंशे पष्टिः । त्रयोविंशे
 पंचाशत् । चतुर्विंशे चतुर्विंशतिः । पंचविंशे द्वादश । षड्विंशसप्तविंशोद्देशाष्टाविंशेकोनत्रिंशोद्देशाष्टाविंशेकोनचत्वारिंशेषु
 द्वात्रिंशं चाष्टाविंशतिः । त्रयस्त्रिंशे चतुस्त्रिंशे च चतुर्विंशत्युत्तरं शतं । पंचत्रिंशत्त्रिंशसप्तत्रिंशोद्देशाष्टाविंशेकोनचत्वारिंशेषु
 शतेषु द्वात्रिंशत्तुर्दशकशतं । चत्वारिंशे शते एकत्रिंशत्तुर्दशकशतद्वयं । एकचत्वारिंशे शते पण्णवत्यधिकमुद्देशक-
 शतं । सर्वेऽपि आदिमाः कृत्वा एकैककालेनोद्दिश्यन्ते समुद्दिश्यतेऽनुज्ञाप्यंते च । एकेन कालेनागं समुद्दिश्यते एकेन
 चानुज्ञाप्यते । सप्तसप्ततितमे दिवसेऽथवा चतुर्थे पंचमे वा मासे लग्ने सत्यनुष्ठानं पूर्वकं तत्र गणीतिनामस्थापनं च
 क्रियते । अत एव भगवत्यंगयोगस्य गणियोग इत्यभिधानं तथा भगवत्यंगानुष्ठानंदिदिनेऽनुष्ठानंति न्धनुयोगद्वारादिप्रकी-

शुक्रानां सर्वेषामेकवारमेवोद्देशादयः क्रियन्ते, यदि चानूढगणियोगैर्वाभ्यन्ते । तत्र त्रीणि निर्विकृतिकानि उत्संघट्टानि प्रतिप्रकीर्णकं विधीयन्ते । भगवत्यंगस्य प्रायेण यत्रैव चेत्रे उत्सेपस्तत्रैव निघेषोऽपि । इदं षड्भिर्मार्सैः षड्भिर्दिनैश्च आपुष्कपानकैर्याति । भगवत्यंगं समाप्तम् ॥ गणियोगेषूपमानेषु पाण्मासिककल्पे समायाते पूर्वं गच्छरीत्या कल्पोत्तारः पश्चादापुष्कपानकेन पानीयमानीय कल्पः कार्यः । झ्याताधर्मकर्यांगं पष्ठं । तत्र द्वौ श्रुतस्कंधौ । प्रथमे एकोनविंशतिर्ज्ञातानि निरुद्देशकानि एकैकेन कालेन याति, विंशतितमे काले प्रथमश्रुतस्कंधस्य समुद्देशानुज्ञा । द्वितीयश्रुतस्कंधे दश वर्गाः । तेषु कमेणुद्देशा, दस दस चउप्पन्न तह य चउप्पन्ना । बत्तीसा बत्तीसा, चउरो य अट्टुठ ॥ १ ॥

द्वितीयश्रुतस्कंधोद्देशनंदिदिने एवाधवर्गस्य सादिमातिमोद्देशकस्याधकालेनैवोद्देशादयः ३ । तद्वज्जवानां वर्गानां नवभिः कालैः द्वितीयश्रुतस्कंधस्याप्येकेन कालेन समुद्देशानुज्ञे । अंगस्य च द्वयेन द्वाभ्यां कालाभ्यां, एवं दिनाः कालाश्च त्रयस्त्रिंशत् । उपासकदशांगं सप्तमं । तत्रैकः श्रुतस्कंधः दशाध्ययनानि निरुद्देशकानि एकैकेन कालेनांगस्योद्देशनंदिः श्रुतस्कंधस्योद्देशः आधाध्ययनोद्देशादयश्च नवभिर्नवानामध्ययनानां श्रुतस्कंधस्यांगस्य द्वयेन २ समुद्देशानुज्ञे । एवं दिनाः कालाश्च चतुर्दश । अंतकृद्देशांगमष्टमं, तत्रैकः श्रुतस्कंधः, अष्टौ वर्गाः ।

दस अठ तेरिक्कारस दस सोलस दसेसु उद्देशा ।

अत्राप्येकेनैव कालेनांगोद्देशनंदिः श्रुतस्कंधोद्देशः आधवर्गस्य सादिमातिमोद्देशकस्योद्देशादयः आधवर्गवत् सप्तभिः

काठेः सप्तानां वर्गाणां भुवस्कंधांगयोश्च द्वयेन समुद्देशानुज्ञे, सर्वाग्रं द्वादश दिनाः कालाश्च ॥ अनुचरोपपातिकदशांगं
 नवमं, त्रैकः भुवस्कंधः त्रयो वर्गाः, प्रथमे दश द्वितीये त्रयोदश तृतीये दशोद्देशकाः प्राग्वत् ॥ त्रिभिः कालैर्याति ।
 चतुर्भिः कालैः भुवस्कंधांगसमुद्देशानुज्ञा, एवं सप्त दिनाः कालाश्च ॥ प्रश्नव्याकरणं दशममंगं, त्रैकः भुवस्कंधः, दशा-
 ष्यनानि निर्देशकानि दशभिः कालैः भुवस्कंधांगसमुद्देशानुज्ञे, एवं दिनाः कालाश्च चतुर्दश मगवत्यंगवदायुक्तपानके-
 नेतद्गोडम्बं । घृदायुक्तपानकानि घृहस्तप्तिका इति नामचि तदीयानि चतुर्दशापि संघट्टकान्युच्यन्ते । गणियोगिभिः स्वार्थ-
 मानीतं मक्तपानादि एतद्ग्राह्यानां न कल्पते, एतदानीतं तु गणियोगिनां कल्पते । विपाकश्रुतमेकादशमंगं, तत्र द्वौ
 भुवस्कंधौ, द्वयोर्दश दशाष्यनानि निरुद्देशकानि विशत्या कालैर्याति । भुवस्कंधयोर्द्वयोरेकैकेन कालेन समुद्देशानुज्ञे ।
 अंगस्य तु द्वाभ्यां । एवं चतुर्विंशतिदिनाः कालाश्च । निरयावलिकाभुवस्कंधे पंच वर्गाः, सर्वेष्वपि दश दशोद्देशकाः
 प्राग्वत् पंचभिः कालैर्याति । द्वाभ्यां कालाभ्यां भुवस्कंधस्योद्देशानुज्ञे, एवं दिनाः कालाश्च सप्त । अथोत्सारकग्रंथयोगो
 निशीथाष्यने विशतिरुद्देशकाः काले काले द्वयोर्द्वयोरुद्देशादयः । दशभिः कालैरिदं याति । कल्पाध्यने षडुद्देशका-
 श्चिभिः कालैर्याति । व्यवहाराष्यने दशोद्देशकाः पंचभिः कालैर्याति । दशाश्रुतस्कंधे दशोद्देशका दशभिः कालैर्याति ।
 भुवस्कंधस्य द्वाभ्यां कालाभ्यां द्वयेन समुद्देशानुज्ञे । एवं द्वादश काला दिनाश्च । निशीथकल्पव्यवहारेषु नंदिनं भवति
 अष्यनरूपत्वात् अंगभुवस्कंधयोरेव नंदिविधानात् ।

एगो य सुयक्बंधो, पणयालीसं हवंति कालात्रो । अट्टु अज्जयणाइ, उद्देशा हुंति तेसी य ॥१॥

पढं एगसरं चिय नवं ६ सोलस सोलसेव १६ बारसय १२ ।

चत्तारि ४ छच्च ६ वीसा २०, अज्झयणुद्देसगा कमसो ॥ २ ॥

पणयालीसं दिवसा, पणयालीसं निरंतरायामा । आउत्तवाणएणं, महानिसीहस्स जोगविही ॥ ३ ॥

उपपातिक्काप्रश्रीयवीवाभिगमप्रज्ञापनानां चतुर्णांशुपांगानां त्रीणि त्रीण्याचामान्तान्युत्संधट्टानियोगः । जंबूद्वीप-
मद्वसिधिमिराचाम्लैरायुक्तपानकेनोद्यते । पंचाप्येतानि आचारंगदीनां पंचानांशुपांगानि । स्वाताघर्मकर्यांगगम्यचद्रस्ये-
प्रस्रास्यो उपांगे । उपासकदशादीनां पंचाना निरयावलिकाश्रुतस्कंधपंचवर्गाः—निरयावलिका १ कप्पवडिसिया २ पुष्पिया ३
पुष्पचूलिया ४ चन्दिदशाख्या ५ उपांगानि ।

॥ समाप्तः सर्वोऽपि योगतपोविधिः ॥

यदि उत्संधट्टमुपहृतं वा मक्तं भवति तदा तदन्यसाधुभ्यो दत्त्वाऽन्यदानीय योगवाहिनो भुञ्जते । अथा-
न्यं न सन्ति न गृह्णति वा ततः स्वयमुत्संधट्टमुपहृतं वा यावति दिनान्यश्रंति तावति दिनानि तत्तपोवृद्धिः कार्येति
प्रायश्चित्तं । कालचमाथमणविधिः—वाचनाचार्यसमीपे शिष्यः क्षमाश्रमणपूर्वकं मुखवस्त्रिकां प्रतिलिख्य क्षमा० इच्छाका-
रेण तुल्ये अम्ह अमुगु अज्झयणाइ उद्दिह ॥ वा० उद्दि० । शिष्य इच्छं, क्षमा० संदिसह किं भणामो वाच० वंदित्वा
पवेयह । शिष्य इच्छं क्षमा० इच्छा० अमुगु अज्झयणाइ उद्दिहं । वा उद्दिहं २ क्षमासमथाणं गोयमारुणं महासुणीणं हत्थेण
समं जोगो पायब्बो । शिष्य इच्छं, क्षमा० तुम्हाणं पवेइयं संदिसह साहूणं पवेयहं । वा० पवेयह । शिष्य इच्छं, क्षमा०

कृष्णीभूय पंचमस्कारं मण्डति, घमा० तुम्हाणं पवेइयं साहूयं पवेइयं संदिसह कासु गु० करहं वारह । शिष्य घमा० अमुग
 भन्सपणाइ उदिसणत्वं करंमि काउत्सर्गं अक्षत्य ऊससिएयं० कायोत्सर्गं करोति, तत्र सागरवरगंभीरांतं चतुर्विंशतिस्त्वं
 धिप्रयति । पारयित्वा सफलं तं मण्डति । एव समुदेशकचमथमणानि । ततो बंदनकं दस्वा वायणा संदिसावउं वायणा
 संसउं याउंक्षचउं संदिसावउं पाउंक्षणइं ठाइसउं कालमंडल पहिलेहिंसउं सञ्ज्ञाउ पाठविसउं जाव सुद्धु
 प्राग्दनुग्नाघामणानि बंदनकं च दस्वा ततो वाचनासंदेशनादीनि अष्टौ क्षमाश्रमणानि दस्वा कालु पडिकमिसउं काल-
 पटिकमणत्वं कासु गु० करिसउं इति क्षमाश्रमणद्वयं देयमिति । तथा एकैकस्य कालस्य द्वे २ कालमंडले द्वौ द्वौ च स्वा-
 व्यायौ मरतः, ततश्च यावन्तः काला एकस्मिन् दिवसे गृह्यन्ते तावतां कालानां द्विगुणानि कालमंडलानि कालचमथमणा-
 नुष्ठानानंतरं प्रथमप्रहरमध्ये एव कर्तव्यानि, द्वयोर्द्वयोः कालमंडलयोरनंतरं प्रादोपिकाधरात्रिकवैरात्रिकाः कालाः प्रतिक्रम्यंते ।
 कायोत्सर्गे च नमस्कारविवर्तनं । पारयित्वा च तद्गणनं । यदि च तदा सर्वाणि कर्तुं न पार्यंते ततः पाश्चात्ये ग्रहरे प्रतिलेखना-
 नुष्ठानानंतरं यालिकं स्थापनाचार्यं प्रतिलिख्य स्थापयित्वा वसतिं प्रवेद्य स्वाध्यायभक्तं प्रस्थाप्य शेषाणि कालमंडलानि
 शस्मिन्नेव दिने कृत्वा प्रामातिकः कालः प्रतिक्रम्यते, स्वाध्यायाश्चावशिष्टा द्वितीयस्मिन्नापि दिने क्रियंते, न दोषः । तत-
 स्तेषु द्वितीयदिनगृहीतकालसत्ककालमंडलस्वाध्यायेषु कृतेषु प्रामातिककालप्रतिक्रमणमिति । तथा अतस्कंधसमुद्देशेऽनुज्ञायां
 च अर्धकाल एव उपकुरुते अत्रैकं कालमंडलं एकश्च स्वाध्यायः क्रियते, परं तदर्धमपि प्रादोपिकप्रामातिकौ द्वौ द्वौ कालौ
 गृह्येते, प्रामातिककालशुद्धौ हि सत्यां कालमंडलस्वाध्यायौ कथमपि प्राप्तावपि पुनः क्रियेते । प्रामातिककालाशुद्धौ तु

शेऽपि नोपहतिः । निश्चलायां च उच्चिष्टुटिकायां अघःस्थितघृतदुग्धदधिभाजनोपरिस्थं भाजनद्वयं विमुच्य चतुर्थं भाजनमनु-
 पहतं । उपहतया दात्र्या द्वितीयः स्पृष्टः तेनान्यः तेनाप्यपरः स च नोपहन्यते । द्विपदादेः पंचेन्द्रियस्य तद्वस्त्राचलादेः
 तदुद्गायितरेणोः तत्प्रतिवृणलेष्टूदकंपंकच्छटादेः स्नाननीरार्द्रशुबश्च स्पर्शो योगी उपहन्यते । आर्द्रेच्छुत्वक्चर्मास्थिरुधिराणि
 मयूरमार्जारिदुग्धरत्नरतुरगमृगालाभिपमच्चिपचिसंज्ञाश्वस्पृष्टा उपघ्नंति । आगाढयोगेषु च मृतकमक्तं न कल्पते । तथा कृतसंघटं
 सर्वमपि वस्तु सर्वयोगेषु प्रत्येकं वमाश्रमणेन मुच्यते । अन्यच्च हस्तपादवस्त्रप्रचालनं सीवनं तूणनं अप्रतिलेखित-
 षट्कृचलासनपट्टकादेः परिभोगश्च सर्वयोगिनां न कल्पते । नवमध्येतव्यं पूर्वार्धनिं गुणनीयं कर्कशं न भाषणीयं प्रमादो न
 कार्यः सर्वस्यां साधुसामाचारिकायां विशेषेणोद्यमः कायः ।

अनर्ष्याये फाला न गृह्यतेऽतोऽनर्ष्यायविधिरुच्यते-धूमर्या उत्पातरजोवृष्ट्यां च पतंत्यां शीतोष्णकालयोर्थावद्विद्युल्ल-
 पति गर्जितं च यावत् वर्षाशीतोष्णेषु कणकैः सप्तचत्रिभिः प्रहरं यावत् चैत्रत्रयोदशीचतुर्दशीपूर्णिमासु च संध्यायां
 ऋषिषरज्जडद्वावणी करोमि काउस्तगमिति कायोत्सर्गः कार्यः, तत्रोद्योतचतुष्कं चित्यं, पारयित्वा उद्योतमणनं । यदि वा
 सृत्या न कायोत्सर्गः कृतस्ततो वर्षं यावत् अचिचरजसि पतति आपाढीकातिक्रयोः चतुर्दशीप्रहरद्वयादारभ्य प्रतिपदं
 सप्तमीं यावत्, आश्विनचैत्रयोः शुक्लपचमीप्रहरद्वयादारभ्य प्रतिपदं संपूर्णां यावत्, द्वयोर्दृषयोः क्लृहे प्रदीपनके
 र्वर्तमाने उपाधयासने स्त्रीपुरुषयोः क्लृहे घृलिखेलिकाया यावद्घृलिखेहीयते दंडिके मृते यावदन्यो न भवति, जातेऽप्यन्य-
 स्मिन् असंभ्रंसं यावत् नगरप्रधाने मृतेऽहोरात्रं उपाधयासन्नसप्तगृहमण्ये प्रसिद्धमानुषे चतुष्पदे वा हस्तशतांतमृते निर्गते

पट्टिहस्तान्त्वस्तिर्यगुरुधिरे पतिते अंडके स्फुटिते गवि च प्रस्रतायां प्रहरत्रयं यावत्, हस्तशतांतर्मनुष्यरुधिरे पतितेऽहोरात्रं
 सुते प्रस्रते सप्त दिनानि सुतायां त्वष्टौ यदि नान्तः शकटमार्गः । महाष्टुष्टिधौते तु रुधिरादौ तत्कालमेव शुद्धिः । घटि-
 काशेषायामपि रात्रौ रुधिरे पतिते उत्सारिते स्रयोद्रेमे शुद्धिः । मनुष्यास्थानि द्वादशशब्दानि दंतो दाढा वा पतिता यदि
 न लब्धा ततस्तस्य उड्ढावणिकायोत्सर्गः क्रियते, नमस्काराश्चित्यते, पारथित्वा मण्यते च, ततः शुष्यति । सशब्दे घडहडे
 अशब्दे च भूकंपे जाते प्रहराटकं । रात्रौ गृहीते रात्रावेव मुक्ते चंद्रे रात्रिशेषं, संग्रहे त्वस्तमितेऽहोरात्रं संग्रहे त्वस्तमिते
 सा रात्रिन्यदहोरात्रं च । वर्षास्मापि यत्र घृष्टौ बुद्बुदा भवंति तत्र संतवायां घृष्टौ सत्यां अहोरात्रद्वयादनंतरं सूक्ष्मायां
 तुपारघृष्टौ संतवायां सप्तरात्रादनंतरं अनध्यायः । पाक्षिकचातुर्मासकपर्युषणासु च प्रादोषिकः कालो न गृह्यते ।
 इत्यनध्यायविधिः ।

तथा योगवहनार्थं कालग्रहणदिने प्रथमं गोमयोपलेपनेन पोतकदानेन वा वसतिं कालभूमीश्च पवित्रीकृत्य पात्रबंधान्
 तंपकानि तद्वरकान् पात्रकरूचणकानि गलादनानि दंडकान् प्रदान्य कापत्रेपविधिना सर्वेऽपि कल्पसुतारयंति, न
 पुनरत्रागमसूत्राध्ययनपरावर्तनाद्यर्थकालग्रहणे एवं कुर्वति । अथ योगवाहितो गुरूणां क्षमाश्रमणं दप्सा भणंति-प्रसादं
 कृत्वाऽस्मान् योगान् वाहयतेति । अथ गुर्वनुज्ञाता वृद्धसाधूनां क्षमाश्रमणेन लघुसाधूनामिच्छाकारेण योगान् वाहयतेति
 भणंति । ततस्त्रिप्रहरिकायां प्रतिलेखनायां कालप्रादौ कालिकं स्थापनाचार्यं तदाधारभूतं त्रिपादकं कालदंडिकां च
 प्रतिलिख्य कालभूमिं प्रमाज्यं कार्यकस्योद्धरणं विशोधनं परित्यजनं च कारयित्वा तदनु दंडिकाधरः स्वयं च सर्वाण्यप्या-

शेऽपि नोपहतिः । निधलायां च उभिपुटिकायां अधःस्थितघृतदुग्धदधिभाजनोपरिस्थं भाजनद्वयं विमुच्य चतुर्थं भाजनमनु-
 पहतं । उपहतया दात्र्या द्वितीयः स्पृष्टः तेनान्यः तेनाप्यपरः स च नोपहन्यते । द्विपदादेः पंचेन्द्रियस्य तद्वस्त्रांचलादेः
 वदुद्गायितरंयोः तत्प्रेरितवृणलेष्टदकंपकच्छटादेः स्नाननीरार्द्रसुवथ्य स्पर्शे योगी उपहन्यते । आर्द्रेऽनुत्त्वक्चर्मास्थिरुधिराणि
 मूर्मात्रादुत्तरखरतुणमृगालामिषमच्चिपचिसंज्ञाश्चस्पृष्टा उपघ्नति । आगाढयोगेषु च मृतकमक्तं न कल्पते । तथा कृतसंघट्टं
 सर्वमपि वस्तु सर्वयोगेषु प्रत्येकं क्षमाश्रमणेन मुच्यते । अन्यच्च हस्तपादवस्त्रप्रक्षालनं सीवनं तूष्णं अप्रतिलेखित-
 वस्तुकरत्नासनपट्टकादेः परिमोगद्य सर्वयोगिनां न कल्पते । नवमध्येतव्यं पूर्वाधीनं गुणनीयं कर्कशं न भाषणीयं प्रमादो न
 कार्यः सर्वस्या साधुसामाचारिकायां विशेषेणोद्यमः कायः ।

अनन्याये फाला न शृङ्गेतेऽगोऽनघ्यायविधिरुच्यते-धूमर्या उत्पातरजोघृष्ट्यां च पतंत्यां शीतोष्णकालयोर्थावद्विद्युद्ध-
 पति मर्दितं च यावत् वर्षाशीतोष्णेषु कणकैः सप्तपंचत्रिभिः प्रहरं यावत् चैत्रत्रयोदशीचतुर्दशीपूर्णमासु च संध्यायां
 अविषरवउद्गावणी करेमि काउस्तगमिति फायोत्सर्गः कार्यः, तत्रोद्योतचतुष्कं चित्यं, पारयित्वा उद्योतमणनं । यदि वा
 स्पृश्या न फायोत्सर्गः कृतस्ततो वर्षं यावत् अविचरजसि पतति आपाढाकारिक्वयोः चतुर्दशीप्रहरद्वयादारभ्य प्रतिपदं
 सक्त्यां यावत्, आश्विनचैत्रयोः शुक्लपचमीप्रहरद्वयादारभ्य प्रतिपदं संपूर्णां यावत्, द्वयोर्दृष्योः कलेह प्रदीपनके
 बर्तमाने उपाश्रयासभे स्त्रीपुरुषयोः कलेहे घृलिखेलिकाया यावधूलिरुद्दीपते दंढिके मृते यावदन्यो न भवति, जातेऽप्यन्य
 स्मिन् असमजसं यावत् नगरप्रधाने मृतेऽहोरात्रं उपाश्रयासभससगृहमध्ये प्रसिद्धमानुषे चतुष्पदे वा हस्तशतार्तमृते निर्गते

पट्टिहस्तान्तस्त्रियंरुधिरं पतिते अंडके स्फुटिते गवि च प्रवृत्तायां प्रहरत्रयं याषत् , हस्तशतांतर्मनुष्यरुधिरं पतितेऽहोरात्रं
 सुते प्रवृत्ते सप्त दिनानि सुतायां त्वष्टौ यदि नान्तः शकटमार्गः । महावृष्टिघौते तु रुधिरादौ तत्कालमेव शुद्धिः । घटि-
 काशेषायामपि राश्री रुधिरं पतिते उत्सारिते सूर्योद्रेमे शुद्धिः । मनुष्यास्थानि द्वादशाहानि दंतो दाढा वा पतिता यदि
 न लब्धा ततस्तस्य उड्ढावणिकायोत्सर्गः क्रियते, नमस्कारार्थित्ये, पारयित्वा मण्यते च, ततः शुष्यति । सशब्दे घडहडे
 अशब्दे न भूकंपे जाते प्रहराष्टकं । रात्री गृहीते रात्रावेव सुक्ते चंद्रे रात्रिशेषं, संग्रहे त्वस्वमितेऽहोरात्रं संग्रहे त्वस्तमिते
 सा रात्रिन्यदहोरात्रं च । वर्षास्त्रापि यत्र वृष्टौ संततायां वृष्टौ सत्यां अहोरात्रद्वयादनंतरं सूक्ष्मायां
 तुषारवृष्टौ संततायां सप्तरात्रादनंतरं अनध्यायः । पाथिकचातुर्मासकपर्युषणासु च प्रादोपिकः कालो न गृह्यते ।

इत्यनस्यायविधिः ।

तथा योगवहनार्थं कालग्रहणदिने प्रथमं गोमयोप्लेपनेन पीतकदानेन वा वसति कालभूमीश्च पवित्रीकृत्य पात्रबंधान्
 तुंबकानि तद्वचकान् पात्रकरुचणकानि गलांदनानि दंडकान् प्रचान्य कापत्रेपविधिना सर्वेऽपि कल्पमुतारयंति, न
 पुनरागमसूत्राध्ययनपरावर्तनार्थकालग्रहणे एवं कुर्वति । अथ योगवाहिनो गुरूणां क्षमाभरणं दत्त्वा भयंति-प्रसादं
 कृत्वाऽस्मान् योगान् वाहयतेति । अथ गुर्वनुज्ञाता वृद्धसाधूनां क्षमाश्रमणेन लघुमाधूनामिच्छाकारेण योगान् वाहयतेति
 भयंति । ततस्त्रिप्रहरिकायां प्रतिलेखनायां कालग्राही कालिकं स्थापनाचार्यं तदाधारभूतं त्रिपादकं कालदंडिकां च
 प्रतिलिख्य कालभूमिं प्रमार्ज्य कार्यकस्योद्धरणं विशेषनं परित्यजनं च कारयित्वा तदनु दंडिकाघरः स्वयं च सर्वाण्यप्या-

स्त्रीयार्त्तीयप्रतिलेखनानि प्रतिचिरुष्य कालप्रहाणाय प्रयुणीभूय द्वावपि तिष्ठतः । तदनन्तरं च समारभ्यते कालप्रकरणविधिः ।

पियथस्मो ददथस्मो, संविगो तह अवज्जभीरु य । खेयसहो निब्भीओ, कालं परिगिण्हए साहु ॥१॥

उउषदं पढमा तिन्नि काला मेहच्छेने वि गयणे जइ तिन्नि तारया दीसंति तो न विष्पंति पामाहओ य कालो एगम्मि वि तारए मेहेहि अदीसंते विष्पइ, तथा चउरो वि काला चउसु वि दिसासु आलोए सते घेपंति, वासासु पुण एकम्मि वि तारए असंदीसंते चतारि वि काला विष्पंति, तथा पामाहय कालो तिण्ह पि दिसाणं आलोए विष्पइ, संसा उ तिन्नि वि काला चउणं पि दिसाणं आलोए घेपंति, कालो अविष्पंतेो विद्धिविज्जुअगिगुसणकविहसियउकवाय-सुयदिसामोहखलणपुहपत्तियारयहरणपढणआलोवयविम्हरणअत्तहाभयणसोयरुअमज्जारियाद्धज्जरउदरइयस्सरअसज्जाइयमू-सगाइ धिदयाईहि उपहम्मइ । तथा अमुकु कालु पडियरं संदिसावउं लिउं इति भयतां अमुककाल लियावणी करेमि छाउस्मगं इत्यारभ्य अमुकु कालु सूत्तइ, अन्ने भयंति सूत्तइ इति यावत् । तथा कालप्रवेदनद्वितीयवदनके अम्ह अमुकु कालु मुट्ट इति यावत् । नंदिट्टं न सुअ इति च चदता चुत्तेन कालो हन्यंते, नान्यत्र । तथा—

कणगा हणंति कालं, ति पंच सग गिम्हसिसिरवासासु । उक्का उ सरे गाहा, रेहेरेहिं उ भवे कणगो ॥१॥

वापाइय कालगणपेलाए कालगाही कालमढलं पमसइ, दट्टियाधरो कज्जपं उद्वेरेइ, तयो तिन्नि साहुणो वायणाय-

रियसमीचे भागम् आउचभूमीए ठिया एमासमणं दाऊण इच्छाकारेण संदिसह वाघाइउ कालु लियहं, इच्छं, खमा-
 आरसीठ इति मयिषा गंतूण एगो कालमंडलीए वाहि दिसालोयं करितो चिह्नइ दुभि मज्जे गच्छंति, कालग्राही काल-
 मइसं एपरसंय संपट्टिचा ठवणायरियं पडिलेशिय दाहियदिसाए उत्तराभिमुकारेण ठविचा दंडियं चउरदिसाए भूमिं
 परिसेरिऊय मंडिचा दोयि साहुया वरेतियं आसज्ज ३ निसीही नमो खमासमणायं ति भयिचा ठवणायरियस्स खमासमणं
 दाऊण मयंति-इच्छाकारेण संदिसह वाघाइउ कालु पडियरउं । गुरुत्ते-पडिअरउं, इच्छं, खमासमणं दाऊण आवसीउ
 इच्छं आसज्ज ३ मयिषा कालग्राही उदट्टिमो दंडियासमीवे चिह्नइ । दंडधारी कालमंडलीए अंते आ ठाऊण दिसालोय-
 मसाहुं पुच्छइ-इच्छकारं तपसिहु वाघाइअ काल वार स व्रूते-वार । तमो दंडधारी आसज्ज निसीही नमो खमासमणायं
 ति मयिषा ठवणायरियाभिमुहं गंतूण खमासमणं दाउं भयइ-इच्छकारइ तपसिहुं वाघाइय काल वार तो एमासमणं
 दाउ आसिसिमो इच्छं आसज्ज ३ मयंतो दंडियापरमाणे गंतूण चिह्नइ, तो कालग्राही आसज्ज ३ निसीही नमो खमासमणायं
 ति मयंतो ठवणायरियाभिमुहं गच्छइ । तो खमासमणं दाउं इच्छाकारेण संदिसह वाघाइउ कालु लियहं, इच्छं, तो
 एमासमणं दाउं इरियावहियं पडिकमइ, नमोकारं चित्तेइ, पारिचा नमोकारं भयइ । तो खमासमणेण सुहपत्तियं पडिलेहिय
 इंदययं दाउं इच्छाकारेण संदिसह वाघाइउ कालु संदिसावउं, इच्छं, खमासमणं दाउं इच्छाकारेण संदिसह वाघाइउ
 कालु लियहं, इच्छं, एमासमणं दाउं आवसिउं, इच्छं, दंडियाभिमुहं गच्छंतो आसज्ज ३ निसीही मयंतो उत्तराभिमुहो
 होऊणं उन्मोति एमासमण विणा वि इरियावहियं पडिकमइ, नमोकारं चित्तेइ, पारिचा नमोकारं भयइ, तो संदंसए

पहिलेहिचा उवसिऊण कालमंडलं पहिलेदेह, दंडियाधरो कालगाहिसंमृहसुवविसिऊण हत्या संघट्टिता चिट्टइ, कालमंड-
 रपञ्जे य दंडियाधरस्स दो वि हत्ये रयहरणेण पहिलेहिचाऊण दाहियखंघयसुहपुत्तियापञ्जेतं दाहियहत्येण गहाय
 सुहं पिहिचा नमुकारं मणित्ता दंडियं समप्पेह । तो दक्खिणहत्यं संघट्टिऊण रयहरणं गिन्हइ । तो वामं हत्यं भूमिं वाम
 जाणुं वारविंयं रयहरणेण पहिलेहिचा तं चिय संफुसंतं वामकरं भूमीण. निसइ । तच्चो भूमितलाओ वामं जाणुं उप्पाडेइ ।
 ता अहोप्पेह वामहत्ये कृतांगुसुबंधदाहियहत्यं अहोसुहं ठविऊण निसीही नमो खमासमणायं भंते दर्दुरंडपया उच्चलिऊण
 हत्याणसुवरि पाए ठावेइ । तो दो वि ह अ उग्घाडिऊण रयहरणे संघट्टेइ । तो चोलपट्टयं पहिलेहिय संघट्टिता उच्चो
 होऊण वामहत्यगण चोलपट्टेण दाहियकडियलं दाहियहत्यगण रयहरणेण वामकडियलं संघट्टिता रयहरणं वामक-
 ष्वाए खिवित्ता चोलपट्टयं परिहेइ । तो उद्धट्टिओ चव गहियरयहरणसुहपुत्तियं जोडिय करजुयं सुहग्गे काऊण भणइ-
 इच्छकारं तपसिडु उवउत्त होइज्जउ । तो दंडियाधरो इच्छं ति मणित्ता उच्चो वि खमासमणं दाउं भणइ-इच्छकारं
 तपसि डु उवउत्तो होइज्जउ । तो उत्तराभिमुहो कालगाही वाघाय काललियावणी करेमि काउस्सग्गं इठाइ भणित्ता नमो-
 कार चितेइ । तो सुहग्गे करे जोडेऊण मूणेणं लोगस्स उज्जायगरं धम्मो मंगलं कंठं कञ्जं चेति अज्जायणदुगं चितेइ । तो
 एव चव अणुप्पाडियपाएहि भूमिं फुसंतो एव पुब्बाए दक्खिणाए पच्छिमाए य दंडियाधरो वि पुरच्चो ठिओ वामकर-
 धरिपदंडिओ दाहियकरिट्टियरयहरणेण कालगाहियस्स पाए पायक्कमणिज्जभूमिं व पमञ्जेतो ममइ । तो पुणो वि काल-
 गाही उत्तराए गंतुं अहोकोरो नमुकारं चितेइ, तो पारित्ता नमुकारं मणित्ता मणइ । तो पुणो वि कालगाही उत्तराए

पंतुं अहोक्तो नमुकारं चित्तेह, तो पारिषा नमुकारं मणित्ता भणइ-इच्छकारं तपसिहु वाघाइउ कालु सुज्झइ । तो
 दंढियाघरो अन्ने वि य भणंति-सुज्झइ । तो दंढियाघरो नमुकारं मणित्ता दंढियं तत्थेव सुंचइ । तो कालगगाही असज्ज ३
 निसीही नमो उमासमणायं भणंते ठवणारियसमीवे गच्छइ । तो खमासमणेषु इरियावाहियं पूर्ववत् पडिकमित्ता खमा-
 समणेषु सुहसुचियं पहिलेहिय वंदणयं दाउं भणइ-इच्छाकारेण संदिसइ वाघाइय कालु पवेयहं, इच्छं, खमा० इच्छा-
 कारं तपसिहु वाघाइउ कालु सुज्झइ । तो दंढियाघरो अन्ने वि य भणंति-सुज्झइ । तो कालगगाही भणइ-इच्छकारं
 भरडा अण्ड वाघाइउ कालु सुहु । तो तिन्नि वि सुणी खमासमणुण्वं इच्छाकारेण भगवन् ! सज्जाउं करउं, इच्छं इति
 मणित्ता नमोकारं धम्मो मंगल कहं न कुज्जा संजमे सुट्टियप्पायं ति गाहापजंत सज्जायं करंति । तो कालगगाही खमास-
 मणं दाउं भणइ इच्छकारं तपसिहु दिट्ठं सुयं व किंचि । अन्ने भणंति-न दिट्ठं न सुयं । ततो गुरुणं समीवे आगत्य
 उमासमणं दाउं वाघाइउ कालु लियउं इति निवेदयति । अर्धरात्रिकवैरात्रिकप्राभातिककालानामप्येष एव ग्रहणविधिः,
 केवलं प्रथमेषां कालानां गुरुपार्थे ग्रहणादेशो गृहीता च निवेदनं न भवति, किं तु द्वावेव दंढिकाघरकालग्राहिणी इर्या
 प्रतिक्रम्य प्राहरिकमेव दिगवलोककं कृत्वा कालभूमौ गत्वा यथोक्तकालविधिनाऽर्धरात्रिकादीन् कालान् गृह्णीतः । तथा-
 ऽर्धरात्रिको द्वियामति तदनन्तरमेव वैरात्रिकः, प्राभातिकस्तु पश्चिमे यामे, नवरमेषु वंदनके राई वहंता इति वाच्यं । तथा
 प्रादोषिकार्धरात्रिकयोर्दक्षिणस्यां स्थापनाचार्यः स्थाप्यते, वैरात्रिकेषु दक्षिणस्यां पश्चिमायां वा, प्राभातिके पुनः पश्चिमा-

यामेव संदिसावणवेलाए य पामाहउ कालु लियउ जाव सुहु इति मण्यते । तथा प्रामातिककालग्रहणकायोत्सर्गे यदि कस्यांचिरिदिगि व्याघातो भवति तदा तैरेव पादैर्वलित्वा पूर्वाभिमुखो भूत्वा ऊर्ध्व एव इच्छकारिं तपसिहु उवउत्त होइजउ इति मयित्वा ययोक्तविधिना कालप्राही कालं गृह्णाति, अन्यत्र व्याघाते जाते मूलाव प्रामातिककालं गृह्णाति प्रथम-कालभूर्मा त्रीन् वारान्, एवं द्वितीयस्यां तृतीयस्यां च सर्वा नव वारान् । प्रामातिकः कालो व्याघाते गृह्यते, शेषास्तु काला व्याहवाभ्याहवा एव प्रामातिककालाशुद्धौ कालत्रयं शुद्धमेव ।

एगस्स दुन्ह वा सं-कियम्मि कीरई तिन्हं ।

सगणम्मि संकिए पर-गणम्मि गंतुं न पुच्छंति ॥ १ ॥

इति कालग्रहणविधिः ॥ अथ वसतिकालयोः प्रवेदनविधिः-प्रभाते समस्ता वसति प्रमृज्य आसनादिकं प्रतिलिख्य पशवो पशुदनि कृते कालभूभावुपविष्टस्य गुरोरे प्रयोगवाहियु यामिकेषु च समीपस्थेषु दंडिकाधरकालप्राहियौ वंदित्वा सुखव्यक्तिं प्रतिलिख्य वंदनकं दत्त्वा दढकारो मणति-इच्छाकारेण सदिसह वसति पवेयहुं, इच्छ वमा० इच्छकारं वपसिहु पसति एगसह, एज्जइ इति यामिकाद्युक्तं भुत्वा इच्छकारं मरटा अम्हवसति शुद्ध इति मणति । गुरुर्वक्ति-सुब्धु । अथ कालप्राही कालप्रवेदनार्थं वक्ति-इच्छाकारेण संदिसह पामाहउ कालु सुब्धु इति मणति । अत्रापि सुब्धु इति गुरुक्तिः । एव सर्वेऽपि कालाः प्रवेधते ॥ अथ स्वाभ्यापप्रस्थापनविधिः-वाययापरिमो जोगवाहियो य ठवणापरिय टविषा खमास-

मण्डपं सुहृत्पथिपं पडिलेहिचा पदण्यं वाऊण मण्यति-इच्छाकारेण भगवन् ! सदिसह सज्जामो संदिसावर्त, इच्छं, चमा०
 इच्छा० सज्जामो पाठवाउ जाव सुधु, इच्छं, सज्जायस्स पट्टवावयी करेमि काउस्सगमित्यादि नमुकार चित्तिता तम्मो
 करे लोडिऊण मण्येणं चउवसत्थयं घम्मो मंगलं कहेनु कजं संजमे सुद्धिय घायंति गाथातं चित्तिय पुणो वि पलं वियपायी
 नमुकारं चित्तिचा पारिऊण नमुकारं भणइ । तम्मो इच्छकारं तपसिउं सज्जामो सुज्झइ इति साधुवंतं श्रुत्वा वंदणं
 दाऊण वसहिपेयणविहीए सज्जायं पवेयइ । तम्मो सज्जायं करेइ संजमे सुद्धियपायं जात्र तम्मो पुणो वि वंदणं देइ ।
 इति स्वाप्यापविधिः ॥ अथ कालमंडलप्रतिलेखनविधिः-योगवाही उव्वुदः पुरो भूमिं दंडिकां च रजोहरणेन प्रतिलिख्य
 पुरो निधलां दंडिकां मुक्त्वा रजोहरणं च पादांगुष्ठयोरपरि मुखवास्त्रिकां प्रतिलिख्य दक्षिणस्कंधे न्यस्यति । ततः पादौ
 रजोहरणेन प्रमृज्य प्रसृत्याकार वामकरं करमेण सकनिष्ठिकेन पुरो श्रुवि विन्यस्य पौरस्त्यभूतभूभागसहितं तदवस्थमेव तं हस्तं
 दक्षिणकरगृहीतरजोहरणांप्रेण चारत्रय प्रमार्जयति । ततो दक्षिणकुक्षेरधो दक्षिणोरुमूले चोलपट्टस्योपरिमागं त्रिः प्रतिलिख्य
 रजोहरणं संचति, दक्षिणहस्तं च रजोहरणोपरि त्रिः संघट्टयति । ततो वामहस्ते दक्षिणहस्तं समीन्य वामदक्षिणांगुष्ठयोर्मि-
 लितयोरूर्ध्वीकृतयोरुपरि नासिकां, ततो दक्षिणकर्णं, ततो वामकर्णं किञ्चिन्मेलयति । ततोऽधोमुखाम्भ्यां हस्ताभ्यां चारत्रयं
 कुडाकारेण भूकर्षणं करोति, ततस्तथैव विपरीताभ्यां ततः पुनरधोमुखाभ्यां एवंभूतः पुनरधोमुखाम्भ्यां एवं, ततो वामहस्तां-
 गुन्यप्राणि भूमौ निवेश्य वामांगुष्ठाधो रजोहरणदंडिकां प्रचिप्य अंगुष्ठं भूमौ न्यस्यति । ततोऽधुलीर्भूमेरुत्सार्य वामहस्तस्यै-
 वोपरि पश्चान्मुखं रजोहरणमानयि अंगुष्ठाधो रजोहरणदंडिकां करोति । ततोऽधुं भूमौ न्यस्यति । ततोऽधुलीर्भूमेरुत्सार्य

यामेव संदिसावणवेलाए य पामाहउ कालु लियउ जाव सुहु इति मण्यते । तथा प्रामातिककालग्रहणकायोत्सर्गे यदि कस्याचिदिशि व्याघातो भवति तदा तैरेव पादैर्वलित्वा पूर्वामिमुखो भूत्वा ऊर्ध्व एव इच्छकारिं तपसिद्दु उवउत्त होइजउ इति मणित्वा योक्तविधिना कालप्राप्ती काले गृह्णाति, अन्यत्र व्याघाते जाते मूलात् प्रामातिककालं गृह्णाति प्रथम-कालभूमौ श्रीन् वारान्, एवं द्वितीयस्यां तृतीयस्यां च सर्वा नव वारान् । प्रामातिकः कालो व्याघाते गृह्यते, शेपास्तु शाला व्याहवाभ्याहवा एव प्रामातिककालाशुद्धौ कालत्रयं शुद्धमेव ।

एगस्स दुन्ह वा सं-कियम्मि कीरई तिन्हं ।

सगणम्मि सांकिए पर-गणम्मि गंतुं न पुच्छंति ॥ १ ॥

इति कालग्रहणविधिः ॥ अथ वसतिकालयोः प्रवेदनविधिः-प्रभाते समस्तां वसतिं प्रमृज्य आसनादिकं प्रतिलिख्य यस्तौ षड्दरिने कृते कालभूमावुपविष्टस्य गुरोरे योगवादिषु यामिकेषु च समीपस्थेषु दंडिकाधरकालग्राहिनौ वंदित्वा हस्तवधिकां प्रतिलिख्य बंदनकं दत्त्वा दंडकारो मणति-इच्छाकारेण संदिसह वसति पवेयहुं, इच्छं क्षमा० इच्छकारं उपसिद्दु वसति एगस्स, एज्जइ इति यामिकाद्युक्तं भूत्वा इच्छकारं भरटा अन्ह वसति शुद्ध इति मणति । गुरुर्वक्ति-सुषु । अथ काठप्राप्ती कालप्रवेदनार्थं वक्ति-इच्छाकारेण संदिसह पामाहउ कालु सुषु इति मणति । अत्रापि सुषु इति गुरुक्तिः । एवं सर्वेऽपि कालाः प्रवेयंते ॥ अथ स्वाभ्यापप्रस्थापनविधिः-वाषणायपरिमो जोगवाहियो य ठवणायपरिय ठविवा खमास-

तथैव क्तोति, प्राग्ब्रह्महस्तस्थाने धामजानुमोचनं कृत्वा तथैव ऊरुमूलादडिकां प्रगृह्य रजोहरणेन त्रिः प्रत्युपेक्ष्य दंडिका-
 मोचनस्थानं च त्रिः प्रमार्ज्यं दक्षिणोरुमूलं च त्रिः प्रतिलेख्य रजोहरणं तत्रैव मुक्त्वा रजोहृत्वीं दक्षिणहस्तं त्रिः संघट्टनेन
 दक्षिणासतः घृक्षचस्त्रिकांतं गृहीत्वा मुखं पिधाय नमस्कारं भणित्वा दंडिकासुभाभ्यां कराम्बां मोचस्थाने निश्चलां भुञ्चति ।
 इति कालमहलप्रतिलेहनविधिः ।

अथ वाचनाचार्यस्यापनाविधिः—शुभतिथिचारनक्षत्रमुहूर्तेषु गुरुशिष्ययोश्चंद्रबले निर्मले शिष्यो वंदित्वा भणति—इच्छा-
 कारेण तुभ्ये अम्ह वाचनाचार्यपदु अणुजाणुहु, इच्छं, त्मा० इच्छा० वाचनाचार्यपद अणुजाणावणत्थं नंदि करं, इच्छं,
 घमा० इच्छा० यासं निखिवह । ततोऽभिभंभ्रितवासांस्तच्छिरसि निक्षिपति । ततः प्राग्निदिवत् क्षमा० ३ चैत्यवंदनकवा-
 घनाचार्यपदानुज्ञाकायोत्सर्गाणि कृत्वा शिष्यो वंदित्वा वक्ति—इच्छाकारेण तुभ्ये अम्ह कंबलकु अणुजाणुउ, इच्छं,
 क्षमा० इच्छा० कंबलकु समर्थं । ततो गुरुः सांतरपटं कंबलमभिगंघ्य शिष्यकरावतंसमर्पयति संति शिरस्यारोप्य गृह-
 णाति । ततः कंबलासीनस्य दक्षिणकर्णे वासाधधिसिते गुरुर्वधमानविधां निवेशयति, सा चैयं—ॐ नमो भगवन्नो
 बद्धमायसामिस्त जस्सेयं चक जलंतं गच्छइ आयासं पायालं लोयाणं भूयाणं जूए वा रणे वा रायंगणे वा जाणे वा
 वाहणे वा बंधणे मोहणे थंभणेउं सब्बजीवसत्ताणं अपराजिओ भवामि स्वाहा । एतद्यंत्रं चार्पयति, तच्चैवं लिख्यते—चतुर-
 स्रवहिकापट्टस्य विधाले पूर्णचंद्राकारं स्थानकं विष्टुब्ध अष्टारमटवल्यं वर्तुलं यंत्रं स्थाप्यते, अष्टमवल्यकाद्दहिरकारायाम-

वामहस्तोपरि पद्मान्मुखं रजोहरणमानीय श्रंगुष्ठाधो रजोहरणदंडिकां करोति ३ । ततो वामहस्तस्थाने हस्तसंघट्टं कुर्वाणं रजो-
 हरणेन प्रत्युपेक्षितं वामं जानुं संचति । ततोऽग्रे स्थितां कालदंडिकां मध्यभागे रजोहरणेन प्रमृज्य वामहस्तं च, ततस्तेन दंडिकां
 गृहीत्वा ऊर्ध्वोक्त्य वारत्रयं दंडिकां प्रतिलेखयति, तां दक्षिणकुक्षेरधो दक्षिणोरुमूले चोलपट्टस्योपरिमागं त्रिः प्रतिलिख्य
 संघट्टति, सा च तया घराणीया यथा भूमौ न लगति नापि पतति, तत्रस्थां दंडिकां त्रीन् वारान् उपरि संघट्ट्य रजोहरणं
 न्यस्यति । ततो द्वावपि करो रजोहरणोपरि त्रिः संघट्टयति । ततो मुखवास्त्रिकां दक्षिणस्कंधात् गृहीत्वा भूमिस्थितवाम-
 जानुरेव द्वितीयचेलां प्रत्युपेक्षयति । ततो मुखवास्त्रिकां दक्षिणस्कंधे न्यस्यति । ततः संघटितवामोरुक्रो वामजानुस्थाने
 संघट्टितान् वामहस्तांगुन्यप्रान् भूमौ संचति, वामं जानुं चोत्पाटयति । ततो दक्षिणहस्तेन पादौ प्रमृज्य दंडिकोपरिमागं
 त्रिः संघट्ट्य तत्र रजोहृति संचति । तत्रैव दक्षिणहस्तं त्रिः संघट्टयति । ततो भून्यस्त्वहस्तांगुष्टयोपरि पूर्ववद्धारत्रयं नासि-
 कादधिष्यर्क्यवामकर्णानां मीलनं पूर्ववद्धारत्रयं भूर्धर्षणं पूर्ववद्वाचा हस्तोपरि रजोहरणप्रमणं संघट्ट्य वामहस्तस्थाने तथैव
 वामजानुमाचनं । तत ऊरुमूलोपरिमागादंडिकां त्रिः प्रमृज्य गृहीत्वा पूर्ववत्प्रतिलिख्य च ऊरोरुपरि दंडिकां श्लोकं च
 तथैव न्यस्यति । ततो द्वावपि करो रजोहरणोपरि त्रिः संघट्टयति । ततः पुनरपि दक्षिणस्कंधात् मुखवास्त्रिकामादाय भूमि-
 स्थितवामजानुरेष तृतीयवारं प्रत्युपेक्ष्य संघट्टितवामोरुक्रो वामजानुस्थाने जानुं स्पृशतं वामहस्तं संचति, वामं जानुं
 शोत्पाटयति, दक्षिणहस्तेन पादौ प्रमार्जयति, दंडिकोपरिमागं त्रिः संघट्ट्य तत्र रजोहरणं संचति, तत्र दक्षिणहस्तं त्रिः
 संघट्टयति । ततो भून्यस्त्वहस्तांगुष्टयोपरि पूर्ववद्धारत्रयं नासिकादधिष्यर्क्यवामकर्णानां मीलनं भूर्धर्षणं श्लोकं च

तपैर कृतोति, प्राग्ब्रह्माहस्तस्याने वामजानुमोचनं कृत्वा तथैव ऊरुमूलादङ्घ्रिकां प्रगृह्य रजोहरयेन त्रिः प्रत्युपेक्ष्य दंडिका-
 मोचनस्थान च त्रिः प्रमाज्यं दक्षिणोरुमूलं च त्रिः प्रतिलेख्य रजोहरणं तथैव मुक्त्वा रजोहृती दक्षिणहस्तं त्रिः संघट्टनेन
 दक्षिणांततः सुखयस्त्रिकांतं गृहीत्वा सुखं पिधाय नमस्कारं भणित्वा दंडिकामुभाभ्यां कराम्भ्यां मोचस्थाने निश्चलां मुंचति ।
 इति बालमहलप्रतिलेहनविधिः ।

अथ वाचनाचार्यस्यापनाविधिः- शुभतिथिवारनक्षत्रमुहूर्तेषु गुरुशिष्ययोश्चंद्रबले निर्मले शिष्यो वंदित्वा भणति-इच्छा-
 कारंय तुम्हे अम्ह वाचनाचार्यपदु अणुजाणहु, इच्छं, चमा० इच्छा० वाचनाचार्यपद अणुजाणावणत्थं नंदि करं, इच्छं,
 पमा० इच्छा० यासं निखिखवह । ततोऽभिमंत्रितवासांस्त्वच्छिरसि निचिपति । ततः प्राग्नांदिवत् क्षमा० ३ चैत्यवंदनकवा-
 चनाचार्यपदानुज्ञाकायोत्सर्गाणि कृत्वा शिष्यो वंदित्वा वक्ति-इच्छाकारेण तुम्हे अम्ह कंचलकु अणुजाणउ, इच्छं,
 धमा० इच्छा० कंचलकु समर्थउ । ततो गुरुः सांतरपटं कंचलमभिमंड्य शिष्यकरावतंसमर्पयति संति शिरस्यारोप्य गृह्-
 णाति । ततः कंचलासीनस्य दक्षिणकर्णे वासाद्यधियासिते गुरुर्वर्धमानविद्यां निवेशयति, सा चैयं-ॐ नमो भगवञ्चो
 वदमाणसामिस्त जस्सेयं चकं जलंतं गच्छइ आयासं पायालं लोयाणं भूयाणं जूर वा रणे वा रायंगणे वा जाणे वा
 याहणे वा संघणे मोहणे थंभणेउं सन्वजीवसत्ताणं अपराजिञ्चो भवामि स्वाहा । एतदंत्रं चार्पयति, तच्चैवं लिख्यते-चतुर-
 स्रवहिकापट्टस्य विचाले पूर्णचंद्राकारं स्थानकं विद्युन्व्य अष्टारमष्टवलयं वर्तुलं यंत्रं स्थाप्यते, अष्टमवलयकाद्बहिरकारागाम-

एष्वपि विचालेषु द्वे द्वे पद्यपत्रिके स्थाप्ये । समुत्थ प्रथमारकोपरि ह्रींकारः, तदधोमुखकुंडलिकातिनिर्गतगोमूत्रिकाकार-
रेखाशयेण सकलपत्रं परिवेष्ट्य तदंते कौंकारो न्यस्यः, उपर्यूर्ध्वमुखबाधःपतद्द्रिक्कलशाकृतिरेखया वेष्टनं मुखे पतद्द्राहिकायां च
पत्नारचतुष्कं पार्श्वयोश्च चकारचतुष्कं अमितः कंठस्य चक्षुर्द्वयं वहिश्च वहिर्मुखांतर्मुखवज्रद्वयांकितकोणरेखाचतुष्टयं वहि-
स्वाङ्गुपर्येषः पार्श्वयोः सविसर्गैकैकः चिकारः, अंतश्चतुर्षु कोणेषु सानुनासिकाजुस्वारो लेंकारः स्थाप्यः, विचालवृत्ते अर्हहका-
रमभ्ये प्यातुनमि तत्र च स्वसंमुखे वृत्ते उपरितनत्रामदक्षिणाधस्तनदक्षिणाधस्तनदक्षिणवामकोणेषु औं क्रीं ह्रीं श्रीं
इत्यक्षराणि स्वसंमुखे प्रथमारके ॐ नमो अरिहंतायं द्वितीये ॐ नमो सिद्धायं तृतीये ॐ नमो आयरियायं चतुर्थे ॐ नमो
उवग्नायाणं एवमेव पंचमपष्टसप्तमाष्टमारकेष्वप्येतान्येव चत्वारि पदानि, प्रथमवलके ॐ नमो लोए सव्वसाहूणं द्वितीयवलके
ॐ नमो चत्वारि मगलं स्वाहातं तृतीयवलके ॐ नमो मगधओ इत्यादि सर्वकामिको मंत्रस्तंमनमोहनशांतिकपौष्टिकवशी-
करणेषु अन्येष्वप्युत्सर्गेषु अयं निस्वारकः अयं मंत्रोऽष्टोत्तरं शतं अपितः सर्वकर्माणि करोति, चतुर्थवलके नमो—
“ धंभेइ जलं जलणं, चित्तियमित्तो वि पंचनमुक्कारो ।
अरिमारिघोराराउल-घोरुवसगं पणासेइ ॥ १ ॥ स्वाहा । ”

पंचमवलये—ॐ नमो ।

“ अट्टेव य अट्टसयं, अट्टसहस्रं च अट्टकोडीओ ।

रखंतु मे सरिरं, देवाधुरपणमिया सिद्धा ॥ २ ॥ स्वाहा ॥ ”

एषा सर्वरथा । षष्ठे बलके-ॐ नमो ।

“ अट्टविहकम्ममुक्खो, तिलोयपुज्जो य संथुञ्चो भयवं ।
अमरनररायगहिओ, अणइनिहणो सिवं दिसउ ॥ १ ॥ स्वाहा ॥ ”

एषा सिद्धविद्या । सप्तमबलके-ॐ नमो ।

“ तवनियमसंजमरहो, पंवनमोकारसारहिनिउत्तो ।
नाणतुरंगमजुत्तो, तेइ परं परमनिव्वाणं ॥ १ ॥ स्वाहा ॥ ”

अष्टमबलके-ॐ नमो षट्ठु महाप्रतु २ इवाहा ॥ एषा धनुर्विद्या प्रवि घनुरालित्य वामपादेनावष्टभ्य गच्छतः
चौराधायुषं स्तंभपति । इयं चतुरो वारान् बलकबहिः पद्मपत्रिकाणां च मध्ये अकारान् षोडश स्वरान् स्वरोपरि च
पद्मपत्रिकाणां च मध्ये रोहिणी १ प्रवर्षी २ वज्रगुंबला ३ वज्राकुलशी ४ अप्रतिचक्रा ५ पुरुषदत्ता ६ काली ७ महा-
काली ८ गौरी ९ गावारी १० सर्वायुधा ११ ज्वालामालिनी १२ वैरोद्या १३ अच्छुता १४ मानसी १५ महामानसी
१६ विद्यादेवतानामानि षोडशानामपि पद्मपत्रिकाणां शिखासु श्रीं क्रौं ह्रीं श्रीं चतस्रो वाराः तत्पार्श्वयोश्च कादयः सर्वा

द्वात्रिंशद्दर्श्याः, आँ क्रौ प्रमुखाणां चोपरि इति षोडशशाचराणि प्रथमषोडशदलयोरुपरि विचाले ॐ नमो सिद्धायं, चतुर्थ-
पंचमयोः ॐ नमो आयरियाणं, अष्टमनवमयोः ॐ नमो उवञ्ज्जायाणं, द्वादशत्रयोदशयोः ॐ नमो सञ्ज्जाहृणं लिखेत् । इति
यंत्रलिखनविधिः ॥ ततो वासार्पणप्रदक्षिणात्रयदानकायोत्सर्गकरणानुशास्तिदानरूपो विधिविशेषः प्राग्वत् कार्यः । अथवा-

वाणायरियपयाणु-ञ्जवणुखमासमणवासनिक्खेवो ।

नंदिं विणा वि दिज्जइ, कंबलउ वद्धमाणविजा य ॥ १ ॥

अह दिति वंदणं से, परियायलहू सुणी य सदाया ।

वाणायरियस्स विही, वाणायरिणीइ वि तहेसो ॥ २ ॥

केवलं साध्व्याः सर्वालापेषु स्त्रीलिंगेन निर्देशः कार्यः । तथा--

आसादयति निषद्यां, समवस्यति वा न वाचनाचार्यः ।

मालारोपं न करोति, नैव वालोचनां दत्ते ॥ १ ॥

निधिपन् विद्यति वाचनाचार्यो अपराविभ्रो भवाहि स्वाहेति वक्ति । तथा वाचनाचार्योपाध्यायौ

द्वात्रिंशद्दर्शाः, आँ क्रौ प्रमुखाणां चोपरि इति षोडशदशदलयोरुपरि विचाले ॐ नमो सिद्धायं, चतुर्थ-
 पंचमयोः ॐ नमो आयरियाणं, अष्टमनवमयोः ॐ नमो उवङ्गायाणं, द्वादशत्रयोदशयोः ॐ नमो सव्वसाहूणं लिखेत् । इति
 यंत्रलिखनविधिः ॥ ततो वासार्पणप्रदक्षिणात्रयदानकायोत्सर्गकरणानुशास्तिदानरूपो विधिविशेषः प्राग्वत् कार्यः । अथवा-

वाणायरियपयाणु-न्नवणखमासमणवासनिक्खेवो ।

नंदिं विणा वि दिज्जइ, कंबलउ वद्धमाणविजा य ॥ १ ॥

अह दिंति वंदणं से, परियायलहु सुणी य सदाया ।

वाणायरियस्स विही, वाणायरिणीइ वि तहेसो ॥ २ ॥

केवलं साध्याः सर्वालापेषु स्त्रीलिंगेन निर्देशः कार्यः । तथा—

आसादयति निषथां, समवसृतिं वा न वाचनाचार्यः ।

मालारोपं न करोति, नैव त्रालोचनां दत्ते ॥ १ ॥

वासांश्च शिष्यादेर्निचिपन् विधाति वाचनाचार्यो अपराब्जिओ भवाहि स्वाहेति वक्ति । तथा वाचनाचार्योपाध्यायौ

प्रतिमामपमवसरणाभावे सिद्धांतपुस्तकसमन्वितां कपरिक्तां मंडयित्वा योगनंदिं कुरुतः । शेषास्तु नंदीः प्रतिमामयसमव-
 सरणे एव मंडिते विधत्तः । आचार्यः पुनरक्षसमवसरणमपि स्थापयित्वा सर्वा नंदीः कुरुते ॥ अथाचार्यप्रतिष्ठाविधिः—
 शुभमतिधिवाररुखनचत्रयोगमुहूर्त्तलग्नवति सुनिश्चिते आचार्यपदस्थापनदिने संप्राप्ते रात्रिपाश्चात्यप्रहरे प्राभातिककालो
 प्रासते । ततः प्रभाते जाते प्रतिलेखनीयेषु प्रतिलेखितेषु वसतौ प्रमार्जितायां कार्यके उद्भृते दंडिकाधरो वसति कालग्राही
 च फालं प्रवेदयति, ततो वाचनाचार्येण सह जिनगृहे गत्वा तत्प्रवेदयति । ततो गुरुः तथाप्रत्यासन्नदिने विहितलोचः
 सुरिपदस्थापनयोग्य शिष्यो द्वावपि यथोक्तविधिना स्वाध्यायं प्रस्थापयतः । ततो भक्तिभरनिर्भरपूर्यमाणहृदयसहृदयभ-
 विकजनजनितानुत्तसमवसरणविरचने श्रीजिनभवने अभिनवाचार्याणां अक्षाणां च योग्ये द्वे निपद्ये सह ग्राहयित्वा सकल-
 गणगच्छसंगतः समस्तसंधान्वितो निजासनादिसामग्र्या गुरुगच्छति, संक्षेपचैत्यवंदनां च कृत्वा समवसरणसमीपे सुखा-
 सनासीनो वर्षमानविधया वासानभिमंत्रयति, ततः क्षरिपदयोग्यं शिष्यं क्षमाश्रमणं दापयित्वा माणयति—इच्छाकारेण
 तुभ्ये अम्ह दन्वगुणपञ्चवेहि अणुश्रोगु अणुजाणह, इच्छं, पुनः क्षमा० इच्छा० दन्वगुणपञ्चवेहि अणुश्रोगअणुजाणावण-
 त्थं नंदि करह, इच्छं, क्षमा० इच्छाका० अणुश्रोगु अणुजाणावणत्थं वासे निक्खिणवह सि भाणयित्वा तच्छिरसि चासा-
 न्निधिपति । ततः अणुश्रोगअणुजाणावणत्थं नंदि करह, नंदिकरणत्थं चेइयाइं वंदावह, इति क्षमाश्रमणानि दापयित्वा
 नंदिविधिना चैत्यवंदनां कृत्वा वंदनके दापयित्वा प्राग्वत् क्षमाश्रमणत्रयेणानुयोगानुज्ञापननिमित्तं सप्तविंशत्युच्छ्वासं कायो-
 त्सर्गं कारयित्वा पारयित्वा चतुर्विंशतिस्त्वं भणित्वा ऊर्ध्वस्थित एव गुरुर्न्यो वा श्रीप्रशुद्धपाठकः साधुर्नमस्कारत्रयो-

धारणपूर्वकं सप्तविंशतिकां नंदिं वाचयति । शिष्योऽप्यूर्ध्वस्थितस्तदर्थपरिभावनपरो मुखवस्त्रिकालंकृतसुखकमलस्तदेकमनाः
 मृणोति, नंदिसमाप्तौ च इमं पुण पट्टवयं पडुच्च इमस्स साहुस्स सव्वगुणपज्जेवेहिं अणुओगअणुत्ता नंदी पयडुइ इति
 त्रिर्मणन् शिष्यशिरसि वासाश्चिपति । ततो गुरुः संघस्य वासानर्पयति प्रदक्षिणात्रयं श्रुतानुष्ठानंदिविधिना अनुयोगा-
 नुष्ठालापैर्दापयति । ततो गुरुरुपविश्य अनुज्ञाकायोत्सर्गं कारयति । ततः शिष्यः क्षमाश्रमणं दत्त्वा भणति-इच्छाकारेण
 तुग्मे अम्ह गोयमाइग्णहरसमज्झासियं निसिञ्जं समप्पेह । ततो गुरुर्निपघां तरुत्ताभिमंत्रितां समर्पयति । शिष्यस्तां
 शिरस्यारोप्य गृह्णाति । ततः संघस्य गुरुः पुनर्वासानर्पयति । ततः शिष्यो निपघाहस्तः समवसरणं गुरुं च त्रिः प्रदक्षिण-
 यति । सर्वेऽपि तच्छिरसि वासाश्चिपति ततः शिष्यो गुरुं वंदित्वा गुरोर्दक्षिणसुजासने स्वनिपघायां निपीदति । ततः
 प्राप्तायां लग्नवेलायां सुरभिचंदनघनसारादिचर्चिते शिष्यस्य दक्षिणकर्णे गुरुपरंपरागतानि मंत्रपदानि गुरुस्त्रीन् चारान्
 परिकथयति । ततो गुरुः स्मरिमंत्रेण सप्तकत्वोऽभिमंत्र्य सुरभिचन्दनघनसारसंबंधसंबद्धगंधमाधुर्याणामचाणां वर्धमानास्तिस्त्रो
 मृष्टीदेदाति, शिष्योऽपि विनयावनतः स्वकीयकरकमलोपरि कृतचतुरस्रविमलवस्त्रशकलेन गृह्णाति । ततो गुरुराभिनवाचार्यस्य
 नामस्थापनं करोति । ततो गुरुत्थाय स्वनिपघायामभिनवाचार्यमुपवेश्य संनिहितसाधुसाह्व्यादिसहितो द्वादशावर्त्तंबंदनं
 ददाति । इदं च तुभ्यगुणताख्यापनाय क्रियमाणमुभयोरपि न दोषाय । यदुक्तम्—

आयरियनिसिज्जाए, उवविसणं वंदणं च तह गुरुणो । तुल्लगुणत्तावण्णटा, न तथा दुट्ठं दुवेन्हं पि ॥१॥

ततोऽनुयोगं प्रवर्तयेति गुरुणोक्तस्तत्रस्थ एव यथाशक्त्या नंधनुयोगमन्यं वा समानुरूपं करोति, तत्समाप्तौ तं साधवो वंदते । ततो गुरुनिपद्याया अभिनवाचार्यं उचिष्ठति, गुरुवस्तत्र निपीदति । ततो गुरुवस्तस्याचार्यस्योपबृंहो

कुर्वति, तथा—
 धन्यस्त्वं येन विज्ञातः, संसारगिरिदारकः । वज्रवदुर्भिक्षायं, महाभाग जिनागमः ॥ १ ॥
 इदं चारोपितं यत्ते, पदं तत्संपदां पदम् । श्रीगौतमसुधर्मादि-सुनिर्हिनिषेचितम् ॥ २ ॥
 धन्येभ्यो दीयते भद्र, धन्या एवास्य पारगाः । धन्या गत्वाऽस्य पारं च, पारं गच्छन्ति संसृतेः॥३॥
 त्वामाश्रितं सदा भद्र, सुसार्थाधिपतिभ्रमात् । भीतं संसारकांतारात्, साधुवृन्दमिदं मुदा ॥ ४ ॥
 अतो विषयं यत्नेन, सारणावारणादिना । अपायपरिहारेण, संसारारण्यपारगं ॥ ५ ॥
 संप्राप्य गुणसंदोहं, निर्मलं पारमेश्वरम् । त्राणं संसारभीतानां, धन्याः कुर्वन्ति देहिनाम् ॥ ६ ॥
 एते हि भावरोगार्त्ता-स्त्वं च भावभिषग्वरः । अतस्त्वयाऽमी यत्नेन, मोचनीयास्ततोऽनिशम् ॥७॥
 कल्पोऽयमिति कुल्लेहं, सया तव निवेदितम् । ईदृशस्य तु ते वत्स, कथनीयं न विद्यते ॥ ८ ॥

एवं तद्युगपद्द विनियजनोपदेशो दातव्यः—

युष्माभिरपि नैवैष, सुरथवोधिस्थितनिभः । संसारसागरोत्तारी, विमोक्तव्यः कदाचन ॥ ६ ॥
 प्रतिकूलं न कर्तव्य-मनुकूलरतैः सदा । भाव्यमस्य गृहत्यागो, येन वः सफलो भवेत् ॥ १० ॥
 अन्यथा जंतुबंधूना-माज्ञालोपः कृतो भवेत् । ततो विडंबना घोरा, जायंतां न परत्र च ॥ ११ ॥
 ततः कुलबंधून्यायात्, कार्यनिर्भर्त्सितैरपि । यावज्जीवं न मोक्तव्यं, पादमूलममुष्य भोः ॥ १२ ॥
 ते ज्ञानभाजनं धन्या-स्ते हि निर्मलदर्शनाः । ते निःप्रकंपचारित्रा, ये सदा गुरुसेविनः ॥ १३ ॥
 तथा-प्रोत्सर्पन्मदवारणं शुभसमाचारप्रवाहाद्भुतं, ज्ञानानन्तशतांगदर्शनजयं सुज्ञानसंपत्तिकं ।
 भव्यार्थोपचयं सुदुद्धिसाचिवं स्याथन्महानन्दकृत्, राज्यं सूरिपदं च तत्त्वयि मया न्यस्तं सुपाल्यं त्वया

तथा-मूले यथाऽल्पा अपि मुख्यनयो, विशन्ति वार्धो बहुवर्धमानाः ।
 सज्ज्ञानचारित्रगुणैस्तथा त्वं, गणेन गच्छेन्न च वर्धिषीष्टाः ॥ १५ ॥

एतो मद्युगपद्द प्रतिलिख्यानुयोगविसर्जनार्थक्रायोत्सर्गो नमस्कारचित्तनं मथनं च । ततोऽनुज्ञातानुयोगः सूरिर्वदनकं

दूरयाऽऽचामाप्तं करोति । पश्चिमप्रहरप्रतिलेखनानंतरं च कृत्वात्रुष्टेयानुष्ठानः स्वाध्यायं प्रस्थाप्य कालमंडलमेकं प्रतिलिख्य
 प्रामातिकालप्रतिक्रमणफायोत्सर्गं करोति । इत्याचार्यप्रतिष्ठाविधिः ॥ अत्रार्थे संग्रहगाथा(थे) —

जिणगिहप्वेसवासा-भिमंतानिक्खेवचीइवंदण्यं । वंदणउस्सगनंदी-सुत्तं वासप्पणं पयाहियाया ॥१॥

निसिजावासपयाहिएण-तिगमंतक्खरनासदराणइं । गुरुणो ससीसवंदण-वक्खाणस्सवणमणुसिटी ॥२॥

शिष्यस्यासन्नप्रतिभत्वादिगुणसहितस्य समप्रवृत्तार्थतदुभयग्रहण-
 ३६ अयोपाध्यायपदस्यापनाविधिः-तथा कस्यापि शिष्यस्यासन्नप्रतिभत्वादिगुणसहितस्य समप्रवृत्तार्थतदुभयग्रहण-
 पारणाप्रतिपादनगुणत एवोपाध्यायपदस्यापना विधीयते । सा चैवमेव, केवलं उपाध्यायपदु अणुजाणह इत्येवालापः
 कार्यः । किंच अचमुष्ठीः स्वयं च गुरुवंदनकं तस्य न दत्ते । द्रव्यगुणपर्यवैरनुयोगं च नानुजानाति । लगनेवायां तु ॐ
 नमो अरिहंताणमित्यादिवर्षमानविद्यां चंदनादिचिंतिते तस्य दक्षिणकर्णे निवेशयति । सवास्याश्चतुर्थेन सहस्रजापं कृत्वाऽऽ-
 राधितयिद्योज्ञया विद्यया वासानभिमंत्रयति, वासनिवेपं च शिष्यादीनां करोति, मालारोपणं च न करोति,

इत्युपाध्यायविधिः ॥

३७ अथ महतरास्यापनाविधिः-प्रशस्ते दिवसेऽधीतश्रुता शिष्या जिनभवने गत्वा समवसरणसमीपे गुरुं वंदित्वा
 वक्ति-इच्छाकारेण यूपमस्माकमार्याचंदनवालादिनियेवितं महतरापदमनुजानीत । तदनुज्ञार्थं वासान्निधिपत । ततो
 गुरुर्वासनिवेपं करोति । क्षमाश्रमणत्रयेण नंदिविधिना चैत्यवंदनं । ततो-वंदनकदापनं । ततः क्षमाश्रमणत्रयेण महतरापदा-

नुद्याक्रायोत्सर्गः । ततो लघुनंदिसूत्रार्कषणं । तदंते इमं पुण पट्टवणं पडुच्च इमाए साहुणीए महचरापद अन्नानंदीपयडुप इति तच्छिरसि वासाक्षिचिपंस्त्रिभणति प्राग्वत् प्रदचिणात्रयदापनं । अथ चमाश्रमणं दत्त्वाऽनुज्ञातमहचरापदसम्यग्घरणाथं कायोत्सर्गः उद्योतस्य चित्तनं सदनं च ततो गुरुं वंदित्वा उपविशति । प्राप्तायां च लग्नवेलायां स्कंधकरणीयपदं स्कंधे निपियां हस्ते वर्षमानविद्यां च चंदनादिचर्चिते कर्णे गुरुव्रीन् वारान् ददाति, नामस्थापनं करोति, अनुशास्ति च ददाति—
धन्नाए निवेसिज्जइ, धन्ना गच्छंति पोरमयस्स । गंतुं इमस्स पारं, पारं दुक्खाए गच्छंति ॥ १ ॥
इत्यादि.

उत्तममिमं पयं ते, सुमहुरवयणेहि साहुणीओ इमा । आवजेयव्वाओ, सूईभारोवमाउ सया ॥२॥
कुलवहुयव्व तुमेहि, कजे निव्वत्थियाहि वि कहिं पि । एईए पायमूलं, आमरणंतं न सेत्तव्व ॥३॥
गुरुणीए चोइयाए, मन्नावंतीए पायपडियाए । पत्तं मिगावईए, केवलनाणं च किं भणिमो ॥ ४ ॥

ततोऽमिनवमहचरा चंदनकं दत्त्वाऽऽचामाम्लं प्रत्याख्याति । ततः साध्यः श्राविकाश्च सर्वास्तस्या बंदनकं ददति । इति महचरापदस्यापनविधिः ॥

साध्या महचराया अपि षडुज्ञालापे सम्भं धरिज्जा इत्येव वाच्यं, न पुनरत्रेसि पि पवेइज्जा इति, तासां नंदिकरणानधिकरणात् । पट्टुक्तम्—

पन्वाविडं सुहृत्थी, अजाप जक्खादिन्ननामाए । पन्वावणा निसिद्धा, अज्जसपक्खे वि अज्जाणं ॥१॥
 आरेणरज्जरक्खिय, कालाणुद्दाउ नच्छि अज्जाणं । पन्वावण वयमारो-वणं च पच्छित्तदाणाइं ॥२॥

तथा साध्व्या सिद्धांतव्याख्यारंभे गुरुणामपि पार्श्वे वंदनकं दत्त्वा अणुश्लोगसदिसावतं इच्छं, क्षमा० इच्छा० अणुश्लोग
 आढवतं, गुरु आढवतं, इच्छं, अणुश्लोग आढवावणी करेमि काउस्सग्ग इत्यादि न वाच्यं, किंतु वायणा संदिसावतं
 वायणा लेसतं पाउंछणुं संदिसावतं पाउंछणउ वासितं इत्येवं वाच्यं । तथा साधुभिराचारैरपि आचार्योन्मुक्त्वा उपाध्या-
 यवाचनाचार्यसामान्यसाधूनामग्रे सिद्धांतव्याख्यापनाय वंदनं दत्त्वा अनुयोगसंदेशनादिकं न कार्यं, वाचनासंदेशना-
 दिकमेव कार्यं ॥

॥ इति श्रीतिलकाचार्यवियेचिता सामाचारी समाप्ता ॥

श्रीचंद्रप्रभसूरिवंशविलसन्सुक्ताफलश्रीभृतः, सिद्धेशार्चितधर्मधोपगणभृद्गच्छाश्वि(अ)पूर्णेन्दवः ।
 श्रीचक्रेश्वरसूरिपट्टकमलालंकारहारश्रियः, श्रीमत्पूज्यशिवप्रभाख्यगुरवः ख्याता बभूवुर्भुवि ॥ १ ॥
 वृत्तिः सम्यक्त्वशास्त्रस्य, येनेह विहिता हिता । प्रत्येकबुद्धचरितं, निर्ममे निर्ममेन च ॥ २ ॥
 यश्चेत्यवंदना(म)थ वंदनकं च प्रतिक्रमणसूत्रे । प्रत्याख्यानानि तथा, विद्युणोति स्माल्पबुद्धिविदे ॥३॥

येनावरयकनिर्युक्ते-र्दशवैकालिकस्य च । स्फुटार्था वृत्तिरत्यल्प-मतीनां(कृते) विहिता ॥ ४ ॥
 यः शुद्धागमशैलमूलविवरे जंघाललीलायितं, कर्तुं वद्धधियां प्रदीपकलिकाप्रायां महायोगिनाम् ।
 अंहःस्वल्पकजीतकल्पविद्युतिं सर्वेष्टसिद्धौ व्यधात्, सश्रीश्रीतिलकाख्यया विजयते शिष्यस्तदीयोऽधुना
 स्मारं स्मारमियं तेन, सामाचारी विवेचिता । आनन्दयति सूरीणां, चित्तमाचन्द्रभास्करम् ॥६॥
 ग्रंथप्रमाणं-प्रत्यचरेण संख्यातं, ग्रंथमानमनुष्टुभाम् । एकविंशतियुक्तानि, शतान्यत्र चतुर्दश॥७॥इति॥

